

**CISALPINA
GESTIONI S.p.A.**

investicijski skladi

**BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA**

PETEK, 24. MARCA 1995

Zopet delitev na moje in tvoje?

TONE HOCEVAR

Medeni tedni so res minili, ampak to še ne pomeni razporoke, je sinoči izjavil ruski zunanji minister Kozirjev po dvodnevni pogovori z ameriškim kolegom Christopherjem. Američan je šel v Zenevo s polnim kovčkom zahtev, ki naj bi prihajale »naravnost od volilcev«. Gre predvsem za to, da naj se Moskva odreče milijardnemu orožarskemu poslu z Iranom, vojno v kavkaški Čečeniji pa konča s pogajanjem in mirom. Boris Jelcin je svojemu ministru naročil, naj iz razbeljene žerjave pogajanj potegne ameriški blagoslov za njegovo enakopravno sodelovanje na srečanju bogatih vsega sveta, po novem torej velikih osem namesto dosedanjih velikih sedem.

Ko sta se ministra pogovarjala o Čečeniji - najbrž res samo pogovarjala in ne zares pogajala - so v Moskvi objavili, da je padlo strateško pomembno mestece Argun blizu Groznega, že tri mesece simbol čečenske trme in ruske odločnosti, da bo na tleh velike Rusije natančno tako, kot hoče Kremelj in niti za ped drugače. Argun, ki so ga prebivalci že zdavnaj zapustili in od katerega so ostale samo še ruševine, bi lahko padel že veliko prej, pa je po čudnem naključju sele včeraj, ko je Christopher od Kozirjeva »zahteval«, naj ga nehajo obstreljevati.

Cečenija je ne bo odnesla s sporazumom o miru, Iranci bodo dobili rusko orožje, Boris Jelcin pa bo na sestanku velikih sedem samo opazovalec, prav tako kot lani. Rusi so se spet začeli zares pogajati. Kozirjev je Christopherju na koncu predstavil še nov mirovni načrt za konec vojne na Balkanu, ki naj bi bil učinkovitejši od papirjev skupine za stike. Sestavil ga je skupaj s srbskim predsednikom Miloševićem, prav tistim, ki je kremeljskemu medvedu zadnje čase najbolj pomagala, da se je na svetovnem odru začel postavljati na zadnje noge in da je v Zenevi že lahko pokazal kremplje. Morda kdo poreče, da svet postaja spet normalen, ampak to utegne pomeniti, da se bosta nekdanja svetovna velikanja spet lahko pogajala tudi o delitvi na »moje« in »tvoje«.

Boris Pangerc kandidat za dolinskega župana

TRST - Solnik in književnik Boris Pangerc je kandidat za novega dolinskega župana na čelu napredne in demokratične volilne liste. Volilni sporazum so podpisali krajevni predstavniki Komunistične prenov, DSL, Slovenske skupnosti in Demokratičnega foruma nekdanjih socialistov. Stranke so se predsinocnjim sporazumele tudi za kandidatno listo za občinski svet.

Renato Schettini pa bo v Dolini županski kandidat Kartela svoboščin, ki ga sestavljajo Nacionalno zavezništvo, »Forza Italia« in Krščansko-demokratski center. Kartel svoboščin je izbral tudi županska kandidata v zgoniški in v repentabski občini.

Rok za predložitev kandidatnih list zapade v sredo, 29. marca
Na 5. strani

Bo v kratkem Trst tudi brez televizije Slovenija 1?

TRST - Koprške televizije ni več na ekranih televizorjev v Trstu, na dosegljivih frekvencah so prizgali poskusni signal novega slovenskega televizijskega programa Rai. Med gledalci, ki so bili prikrajšani za tradicionalno prisotnost TV Kopra, vlada precejšnje negotovost, sledijo si protestna stališča, iz Rima pa zagotavljajo, da iščejo rešitev, kako bi javna ustanova kljub vsemu

zagotovila prisotnost koprške in slovenske televizije v obmejnem pasu. Pod vprašajem je namreč tudi sam program TV Slovenija 1: likvidator podjetja Ponteco, ki je doslej prenašalo televizijske programe iz Slovenije v obmejnem pasu, je napovedal, da bodo v kratkem, verjetno v roku meseca dni, ukinili tudi prenos TV Slovenije.
Na 3. strani

RAZSODBA SODIŠČA

Buttiglioneju simbol Ljudske stranke, notranji levici pa politična usmeritev

RIM - Rocco Buttiglione ostaja zakoniti tajnik Ljudske stranke in zato lahko razpolaga z njenim volilnim simbolom, politična usmeritev stranke pa je tista, ki jo predlaga notranja levica. To je v bistvu smisel večerajšnjeprotislovne razsodbe rimskega sodnika, ki seveda se zdalec ne rešuje velike zmede v stranki.

Buttiglione je zadovoljen z razsodbo, zmerno zadovoljni pa so tudi njegovi nasprotniki. Sodišče je hkrati tudi formalno razveljavilo izvolitev Gerarda Bianca za novega strankinega tajnika, a tudi sklep, s katerim je Buttiglione izgnal iz stranke pravzaprav vse svoje politične nasprotnike.

Na 2. strani

TRGI / IZGUBE DOLARJA

Val novih valutnih trenj pritisnil na liro in borzo

RIM - Premor, ki ga je doživela v začetku tedna, je že pozabljen in italijanska valuta je spet v primezu neustavljive marke. Po tečaju Banke Italije se je nemški bankovec včeraj povzpela na skoraj 1.235 lir, hkrati pa je zrasel tudi dolar (1.727 lir), ki je sicer na mednarodnih trgih doživel nov zgodovinski minimum v menjavi z jenom. Valutna trenja, ki jih je včeraj kar zadevala Italijo komentiral Nobelovec Modigliani, so zajela tudi večino ostalih evropskih bankovcev in se močno odrazila na gibanja finančnih trgov, ki so tako na Daljnem vzhodu kot v Evropi preziveli nako negativen dan. Milanska borza, kjer se je Mibtel spustil tudi za dva odstotka, je padec ublažila z omejenim obsegom poslov.

Na 11. strani

JAPONSKA / NAŠLI OGROMNO KEMIKAJI IN BAJNO BOGASTVO

Aum Šinrikio je imel grozne in srhljive cilje

TOKIO - Japonska policija je včeraj dokocno potrdila, da je bila neobudistična sekta Aum Sinrikio »sposobna« izdelati bojni živčni strup sarin, ki je v ponedeljek v tokijski podzemni železnici ubil 10 in zastrupil 5.500 ljudi. V njenih sedežih so namreč zaplenili ogromne količine kemikalij, a tudi zaklad sekte, in sicer 10 kilogramov zlatih palic in 700 milijonov jenov v gotovini. Sekta je napovedovala, da bo svet pred letom 1997 doživel katastrofo, ki jo bo poleg članov sekte preživel le 25% svetovnega prebivalstva. Preiskovalci torej sumijo, da je sekta hoteli pospešiti katastrofo.

Na 15. strani

Belgijski socialisti v velikih težavah

BRUSELJ - Eric Derycke bo novi belgijski zunanji minister, saj je moral Frank Vandenbroucke zaradi vpletenosti v podkupniško afero, ki se je splela okoli nakupa 46 vojaskih helikopterjev. S tem odstopom se je povečal pritisk na na generalnega sekretarja zveze Nato Willyja Claesa, ki je bil tedaj minister za gospodarstvo, in evropskega komisarja Karla Van Mierta, tedanjega voditelja socialistične stranke.

Evropska trojka obiskala Turčijo

ANKARA - Vznemirjeni zaradi turškega vojaškega posredovanja proti pripadnikom Kurdske delavske stranke na severu Iraka so predstavniki evropske trojke včeraj odpotovali na pogovor s turško premierko Cillerjevo. Ankaro so opozorili, da lahko turško posredovanje ogrozi ratifikacijo carinske unije z Evropsko unijo, ugled Turčije v evropski javnosti pa se zaradi žrtv med civilisti lahko samo se poslabša.

GORICA / S FILMOM ARGENTINSKE SLOVENKE LIDE STANTIČ

10. Film video monitor je včeraj dvignil zastor

GORICA - Film Zid molka slovenske režiserke v Argentini Lide Stantič je včeraj odprl 10. izvedbo Film video monitorja v goriskem Kulturnem domu. Letošnji pregled slovenskega filma je posvečen produkciji "petih Slovenij": ob retrospektivnem potovanju skozi filmografijo Slovencev v starih državnih tvorbah v tem stoletju - od Avstroogrske, stare in nove Jugoslavije do samostojne Slovenije - bo goriski festival predstavil tudi filmsko produkcijo Slovencev po svetu. S tem manifestacija siri in utrjuje svojo vlogo dejavnika, ki zbližuje kulture. To vlogo potrjuje tudi veliko zanimanje, ki so ga za letošnji šestdnevni pregled slovenskega filma že od vsega začetka pokazali italijanski filmski kritiki in novinarji.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Šolniki bodo zborovali

V Prosvetnem domu na Opcinah bo danes občni zbor Sindikata slovenske sole. Pogovor z Zivko Marc.
Stran 4

Skromen vpis na trgovski zavod

Na trgovskem zavodu Z. Zoisa v Trstu beležijo letos skromen vtis. Ravnatelj Ivan Černic govori o vzrokih.
Stran 4

Koncert za Mirana

V spomin na snemalca Mirana Hrovatina bo v ponedeljek koncert v gledališču Miel.
Stran 6

Gorica: zamenjave na Pokrajini

V gorisko pokrajinsko upravo sta včeraj vstopila dva nova odbornika iz vrst SL, dva pa sta odstopila. Je sporazum z DSL sedaj vpravljaljiv?
Stran 9

Renato Ruggiero na čelu WTO

Italijanski diplomat Renato Ruggiero je bil imenovan za direktorja WTO, svetovne organizacije za trgovino.
Stran 11

Vecchietova grafika v Gorici

V Katoliški knjigarni v Gorici je tržaski slikar Franko Vecchiet dal na ogled 27 grafik.
Stran 13

NOVICE

Severna liga: danes odločitev o volitvah

MILAN - Federalni svet in tajništvo Severne lige bosta danes odločala, kako bo Bossijeva stranka nastopala na bližnjih upravnih volitvah: samostojno ali pa v povezavi z drugimi strankami. Lider Bossi se je včeraj sestel s tajnikom demokratične stranke levice D'Alema, po srečanju pa ni hotel povedati novinarjem ničesar. Dejal je le, da bo izbira padla danes. Federalni svet in tajništvo naj bi se po Bossijevem mnenju zanimala bolj za strategijo kot pa za taktiko in naj bi namigovala na obstoj dveh desnic: neofasistične in monopolistične, ki se zbira okrog Finija in Berlusconi, ter liberal-demokratske, ki naj bi jo vodila prav Severna liga. Novinarji so vsekakor opazili, da je bil D'Alema po srečanju dokaj mrk, kar naj bi pomenilo, da se srečanje ni zaključilo, kot je pričakoval.

Devetdesetletnica zalovila moža zaradi ljubosumja

RAGUSA - Kljub 92-letom je Giovanni Incantasciato iz Pozzalla pri Ragusi se zelo dovteten za čar zenske. Njegova »občutljivost« pa ga je drago stala, saj je njegova ljubosumna 90-letna soproga zahtevala, naj zapusti stanovanje. Ženska namreč obtožuje Incantasciato, da je zelo »pozoren« do 30-letne somalske hišne pomočnice. Zato je začela postopek za ločitev in dosegla od sodnika, da se mož izseli.

Incantasciato se bo najbrž preselil v drugo nadstropje poslopja, ki je njegova last in kjer živi hišna pomočnica. Sicer pa priletni moski zanika, da bi bil dvoril dekletu, ampak ji je »izkazoval samo očetovsko ljubezen in hvaležnost za njeno prizadevnost«. Dobro obveščeni pravijo, da bi zena sicer oprostila Incantasciatu, vendar pod pogojem, da bi odlovil pomočnico.

NADALJUJE SE POLITIČNA AGONIJA LJUDSKE STRANKE

Buttiglioneju simbol stranke, levici pa njena usmeritev

Tako tajnik, kot nasprotniki, govorijo o zmagi - Komu simbol MSI?

RIM - Rocco Buttiglione ima zakonito pravico do volilnega simbola Ljudske stranke, ne more pa s tem simbolom sklepati volilnih zavezništov z Nacionalnim zavezništvom. Tako je včeraj razsodil rimski sodnik Luigi Macioce, njegova skrajno protislovna razsodba pa se zdela ni razčistila skrajno nejasnega položaja v Ljudski stranki, ki je praktično (a ne od včeraj) razklana na dve strogo ločeni frakciji.

Macioce je razsodil, da je Buttiglione se vedno zakoniti tajnik stranke in da je torej »lastnik« njenega volilnega simbola. Istocasno pa je razveljavil izključitev večine članov strankinega vsedržavnega sveta, ki jih je Buttiglione grobo izgnal iz stranke, ker so nastopili proti volilnemu sporazumu z desnico. Buttiglione je torej se naprej pravno močni tajnik, politična usmeritev stranke pa je tista, za katero se zavzema notranja levice, to se

pravi odklonilna do vsakršnega volilnega zavezništva s Kartelom svoboščin. Macioce je v bistvu pozval Buttiglioneja in njegove nasprotnike, naj se pogovorijo (ali dokončno razidejo) s političnimi sredstvi in ne na sodišču.

Zadeva, kot vidimo, je meji na farso. Rimski sodnik je seveda tudi razveljavil izvolitev Gerarda Bianca za novega vsedržavnega tajnika, v razsodbi pa je tudi nekajkrat okaral strankino razsodišče, ki je sele po nekaj dneh razveljavilo sklepe strankinega vsedržavnega sveta in torej Buttiglionejevo odstavitev. Kaj se bo zgodilo sedaj, je zelo težko napovedati, tudi zato, ker sta obe strani v bistvu zadovoljni z včerajšnjo razsodbo.

Buttiglione je ves dan trmasto ponavljal novinarjem, da bo sklenil oziroma, da je že podpisal znani volilni sporazum s Finijem in z Berlusconi. Njegovi pristasi so na novinarski kon-

ferenci že predstavili tisku skupni volilni simbol »Forza Italia-Polo popolare«, ki so ga predstili že pokazale Berlusconijeve televizijske mreže. S tem simbolom bosta Buttiglione in Berlusconi nastopila v proporcionalnem delu deželnih volitev, v večinskem delu pa bosta, kot napovedano, nastopila skupno z Nacionalnim zavezništvom.

Predsednik strankinega vsedržavnega sveta Giovanni Bianchi je spet glasno pozval Buttiglioneja, naj odstopi s tajniškega mesta in naj zapusti Ljudsko stranko, »ki jo je izdal in kasneje politično prodal desnici«. Notranja levice vsekakor odločno nadaljuje po zacrtani poti levosredinskih zavezništov, čeprav se ni jasno s kakšnim volilnim simbolom. Njeni predstavniki, ki potrjujejo podporo Romanu Prodiu, so tudi prepričani, da bo Buttiglione v vsakem primeru 23. aprila dozi-

vel pekoč volilni poraz.

S podobnimi problemi se sooča tudi Nacionalno zavezništvo. Jaboljko spora na skrajni desni je stari simbol MSI, ki, kot kaže, se vedno vzbuja pozornost in zanimanje predvsem med neofasističnimi nostalgiki. Rimski sodnik Marina Atteni je včeraj zavrnil priziv Gianfranca Finija, ki hoče prepričati bivšemu somisljeniku Pinu Rautiju uporabo tradicionalnega volilnega simbola fasistične MSI. Podobni priziv je pred nekaj dnevi vložil tudi sam Rauti, njegov poseg pa je sodišče istotako formalno zavrnilo.

Tudi desnica je torej v zelo nejasni situaciji. Fini se boji, da bi mu Rautijevi nostalgiki z morebitnim simbolom MSI porabili glasove, Rauti pa se hoče za vsako ceno distancirati od Nacionalnega zavezništva, ki je, po njegovem, izdalo stare fasistične ideje in samega Benita Mussolinija.

MILAN / PREISKAVA O PODKUPNINSKI AFERI

Dell'Utri na zatožni klopi

Tožilstvo zahteva, naj se predsednik Publitalie zagovarja pred sodiščem

MILAN - Milansko državno tožilstvo, ki vodi preiskavo o podkupninskih afeah, je včeraj zahtevalo, naj se pred sodiščem zagovarjata sedanjí predsednik in poverjeni upravitelj družbe Publitalia (zbira ekonomsko propagando za vse Fininvestove mreže) Marcello Dell'Utri in bivši predsednik Gianfranco Foscale. Skupno z njima tožilstvo postavlja na zatožno klop se 36 oseb. Med temi so nekateri menedžerji Publitalie, drugi pa so lastniki podjetij, ki so bila v poslovnem odnosu s Publitalio.

Dell'Utri, Foscale in ostali so osumljeni raznih kaznivih dejanj, ki gredo od

ponarejanja bilanc do davčne utaje in nedovoljenega prisvajanja tujih sredstev.

Milansko tožilstvo je prepričano, da so obtoženci z lažnimi fakturami za okoli 30 milijard lir ustvarili črna sredstva za placila, ki jih niso vključili v uradne bilance.

Gradivo, ki ga je tožilstvo poslalo sodniku za predhodno preiskavo, zadeva samo del dogodkov. O nekaterih epizodah se bo preiskava nadaljevala.

Preiskava o Publitalii je vzbudila pred časom veliko prahu, saj je tožilstvo podpisalo zaporni nalog za Dell'Utrija, ki ga je nato kasacijsko sodišče razveljavilo.

NEAPELJ / V SECONDIGLIANU

Desetletni otrok prišel v razred s pištolo za pasom

NEAPELJ - Sosolci so kar obstali, ko so za pasom Giovannija N. opazili pištolo. Opozorili so ravnatelji, ki je poklicala karabinjerje. Može postaviti na prepricali otroka, naj jim izroči orožje. Slo je sicer za igračo, ki pa jo je nekdo predelal in spremenil v pravo pištolo.

Dogodek se je prizoril v neapeljski četrti Secondigliano, kjer je kriminal zelo prisoten. Preiskovalci sumijo, da je pištola last Giovannijevega starejšega brata, ki je narkoman in je osumljen sodelovanja pri številnih ropih.

Giovannijevi stari (oce je zaposlen pri smetarski službi, mati je gospodinja) so bili presenečeni nad dejstvom, da je imel orožje in so poudarili, da o pištoli ne vedo ničesar.

Hrvati streljali proti italijanskim ribičem

ZAGREB - Dan po obisku italijanske zunanje ministrice Susanne Agnelli v Zagrebu je hrvaška obalna staža streljala proti italijanski ribiški ladji in ranila kapitana.

Do incidenta je po novicah iz hrvaških virov prislo v sredo, le nekaj minut pred polnočjo. Izvidniški čoln hrvaške straže naj bi italijanske ribice pre-

stregel tri milje pred Sibenikom. Streljal pa naj bi, ker naj bi se italijanska ladja ne hotela ustaviti in slediti hrvaškemu patrolnemu čolnu v sibenisko pristanišče.

Kroglo so italijanskemu mornarju zdrobile celjust in ranile v jezik. Mornarja, ki je v sibeniški bolnici, bodo odpeljali na zdravljenje v Zagreb.

OGLEDALO

Šola, naj bo dobra ali slaba, trči ob stvarnost življenja

ACE MERMOLJA

Problemi solskega sistema ne polnijo prvih časopisnih strani, zaradi sole ne padajo vlade in zanjo se ne lomijo politična kopja. Sola je kljub temu eno izmed osrednjih vprašanih sodobne italijanske družbe, a tudi slovenske, in širše, skratka naše sodobne civilizacije.

Dogajanje in življenje slovenske sole v Italiji ni izven tega konteksta. Opozoril bi (seveda ne razrešil) na nekatere aspekte problema, ki se mi zdijo bistveni. Pri razpravljanju o soli moramo biti oprezní zato, da ne postavimo v središče razmišljanje obrobni vprašanj in opustimo osnovne dileme. Skratka, ne smemo se obnašati kot ministri, ki prodajajo krpice in masila za načrte o reformi. Osredotočil se bom predvsem na višjo srednjo solo, to pa zaradi nekaj malenkostnih izkušenj in zato, ker so morda prav tu jasno opazni prelomi, razpoke in pomanjkljivosti. Pomembno je tudi, da se v tem obdobju dijaki pričnejo zavedati problemov, nezadostnosti in dilem, kar lahko povzroča bolj ali manj racionalne konflikte in tudi odklanjanje.

Na najvišjo stopničko razmišljanja bi postavili vprašanje vsebin, čeprav ni nujno, da je prav to prvo vprašanje. Kakovostno naj bi bilo tisto znanje, in torej učenje, ki v polni meri upošteva doslej poznane teorije in izsledke. Glede tega problema se leta ponavljajo polemike. Izkušnje moje generacije so bile v marsičem negativne. Vprašaji so bili jasni in ostri: zakaj se pouk zgodovine blokira pri določenem obdobju? Zakaj ne upoštevamo sodobne književnosti in literarnih teorij? So se smiselne filozofije in znanstvene vede, ki ne upoštevajo napada na metafiziko ali prelomov v znanosti?

Ce mislimo na italijanski solski sistem gre za vprašanja, koliko je sola presešla Crocejeve koncepcije. V Sloveniji govorimo o soli, ki presega »sredisčnost« marksizma. V bistvu se sprašujemo o »zamušnosti« pouka. Programi in profesorji odigravajo na tem področju pomembno vlogo. Menim, da je danes manj zamušnosti, kot ga je bilo pred leti in to tudi na slovenski soli v Italiji. Pri pouku je bistvena metodologija, skratka, pedagogika in specifično didaktika. Ni važno le, kaj učimo, ampak tudi, kako učimo. Celokupen problem sodi v epistemsko zamisel sole. Dobra je tista sola, ki nudi največ »resnice« in ne blokira znanosti za kako desetletje. Vendar ne gremo v solo samo zato, da bi se cimveč naučili. V sodobni kulturi in življenju je ta koncept zastarel, idealističen in metafizičen.

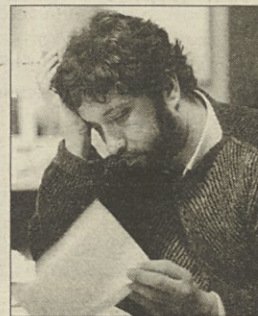
Sola mora imeti cilj, učenje mora biti osmišljeno z motivacijo in »nagrado«. Smisel in zamisel sole v moderni kulturi je, da nudi dijakom boljše življenjske sanse. Dijak, ki uspešno zaključí višjo solo ali univerzo, naj bi si zagotovil ugodnejši družbeni status, skratka, dobil naj bi zadovoljivo delo: tako finančno, kot glede na svoja zanimanja. S tem ne trdim, da ni pomembna vedoželjnost in niti ne, da smo ra-

cunovodje, ki preračunamo korist do potankosti. Sola mora biti zanimiva, programi morajo biti sodobni in povezani z življenjem. Vendar to ni dovolj. Masovna sola in tržišče dela pa se se zdela ne »ujemata« in dopolnjujeta. Vsi vemo, da višja srednja sola in univerza ne dajeta nobenega jamstva za boljše življenje. Tega dejstva se dijaki dobro zavedajo in to že v srednji soli. Motivacija se znatno zniža in tudi zanimiv program lahko postane muka, saj dijakom ne nakaže cilja. Pedagoške vede označujejo takšno učenje kot problematično.

Tretji vozle je prehod iz obvezne v neobvezno solo. Še v moji mladosti se je ponujala enostavna izbira. Del učencev se je odločil za delo, drugi za nadaljevanje studija. Odločitev ni pogojeval samo talent, pomemben je bil tudi socialni status družine. Odločitev za delo je bila vendarle enostavnejša, kot je danes. Veliko mojih nekdanjih sošolcev se je zaposlilo v pristanišču, v obrtništvu, tovarnah, kmetijstvu. itd. Danes je izbira skrajno zožena. Ni potrebno naglaševati vprašanja mladinske, a ne samo mladinske, brezposelnosti. Ob tem vemo, da razvoj zahteva sodobne tehnologije, višje znanje, kot ga nudi obvezna sola. Tudi to znanje pa ni že jamstvo za de-

lo. Pot do njega je strma, vijugasta in večkrat boleča. Sola je deficitarna tudi glede obdobja, ki bi uvajalo učence v poklice. Ti razlogi spreminjajo višjo srednjo solo in univerzo v to, kar Italijani imenujejo »parkirišča«. Izjemno visoko število univerzitetnih študentov, ki ne dokonca univerze, je zgovoren dokaz skrajno nizke motivacije. Strinjam se tudi z Dahredorfom, glede na življenjske sanse, da nima velikega smisla, če bi imela virtualna polovica državljanov univerzitetno diplomu. Selekcija (po talentu in ne socialna) je nujna, danes pa je lahko tudi ta znatraj masovne sole neučinkovita. Dobre ocene pogostokrat nudijo manjše sanse, kot na primer »prava« poznanstva ali bogato družinsko zaledje. Vprašljivost cilja jemlje soli vzgojno moc.

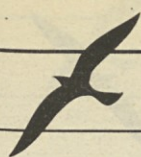
Bistveni so tudi močni zunanji vplivi. Sodobna družba obseva že otroke z ogromno množico informacij, ki niso vedno vzgojne v pozitivnem smislu. O vplivu televizije imamo vrsto studij in razmišljanj, ki nas postavljajo pred ostre dileme. Kritika televizije Karla Popperja in Johna Condryja me je po pravici povedano prebrala veliko člankov in razprav. Ne gre le za televizijo. Ze osnovna vzgojna celica, to je družina, se je radikalno

spremenila in zasla v krizo. Ne mislim na ekstremne primere, kot so ločene ali emarginirane družine. Pomembnejši model je normalna družina. Koliko verbalne, custvene in telesne komunikacije je na primer v sodobni mestni družini, kjer oče in mati delata? Zozena je na minimum, čeprav vemo, da je komunikacija v družini bistvena za vzgojo otroka in poznejšega mladeniča. Te in drugih pomanjkljivosti ne more nadomestiti nobena sola.

Slovenska sola v Italiji ima dodatne probleme, ki so sad njene specifičnosti. Zataknje se že pri jeziku, to je slovenscini. Številni negativni transferji (na primer spakledrana narečja) so za mnoge dijake težko premostljiva ovira; toliko bolj izrazito v družbi, kjer prevladujejo vizuelna sporočila. Omenil sem vprašanje, o katerem največ diskutiramo.

Sklop problemov, ki sem jih omenil, ne odvzema odgovornosti posameznih sol, učiteljev, profesorjev in ravnateljev. Profesor je lahko bolj ali slabši, sola boljša ali slabša, bolj selektivna ali manj selektivna. Nihče pa ni mesija. Profesor nima nadnaravnih sposobnosti. Lahko uči in to tudi uspešno, nepreklicno pa se znajde pred problemi, ki so splošno družbeni, kulturni, politični in civilizacijski. Sola trči ob stvarnost življenja. Zanj in zanjo smo vsi odgovorni. Jasno pa nam mora biti, kdaj lahko kaj spreminimo: pri pouku, na volitvah, v javnih debatah, znotraj manjšine ali v odnosu do oblasti. Ne smemo klekniti pred Problemom kot pred nedosegljivo gorjo. Ni pa nam dovoljeno poenostavljati, kajti to nam ne bo omogočilo učinkovitih dejanj.

POKOJNINE / DANES PRI DINIJU

Confindustria in sindikati skupaj za mizo

Reformni zakon bo težko nared pred koncem aprila

RIM - V okviru prizadevanj za cimprenjsko, a učinkovito in smotrno reformo pokojninskega sistema bo ministrski predsednik Lamberto Dini sklical drevi skupen sestanek s predsednikom Confindustrie Luigiem Abetjem ter z voditelji sindikatov CGIL Sergiom Cofferatijem, CISL Sergiom D'Antonijem in UIL Pietrom Larizzo. Po srečanjih tehnične narave je torej na vrsti politično soocanje, vendar to ne bodo prava pogajanja, temveč le skupno preverjanje ključnih problemov, ki jih gre rešiti pred sestavo reformnega zakona. Problemi zadevajo starostno pokojnino, ustrezní letni donos in način izračunavanja pokojnin.

To ne bo lahko. Vlada bi rada izgotvila zakonski osnutek do 7. aprila, verjetno pa to ne bo mogoče. Zakaj? Prvič zaradi nesoglasij znotraj samih sindikatov in zato, ker se bodo ti hoteli posvetovati z delavstvom, drugi pa, ker utegnejo ves postopek ustaviti deželne upravne volitve, ki bodo 23. aprila. Nesoglasja zadevajo poleg drugega metodologijo, na kateri naj sloni pokojnina: CGIL se ogreva za prispevni sistem, CISL in UIL pa za ohranitev plačnega sistema.

Po drugi strani pa Confindustria ostro polemizira z vlado, češ da daje prednost osrednjim sindikatom, kar očita Diniju tudi avtonomni sindikati. Za

dodatno slabo kri so poskrbeli vsilci svobodnih poklicev; ti imajo lastne pokojninske sklade, ki jih oblikujejo iz lastnih sredstev in nočejo, da bi jim jih država okrnila in z njihovim denarjem zapolnila vsaj del vrzeli, ki je nastala v blagajni skrbstvenega zavoda INPS. Na podobno stališče so se postavili obrtniki in trgovci, ki hočejo ravno tako ohraniti svojo normativno in finančno avtonomijo.

Predsednik vlade je včeraj sprejel predstavnike avtonomnih sindikatov ISA, CISNAL, CISAL in CONFISAL, ki se mrzlično zavzemajo za cimprenjsko sestavo reformnega zakona. Ob tem očita osrednjim trem sindikalnim organizacijam, da Dinija in njegove ministre politično pogojuje oziroma, da vso zadevajo zavlačujejo, tako da bi bile politične volitve čim pozneje.

Generalni tajnik CISAL Gaetano Cerioli je takoj po srečanju v Palaci Chigi odločno izjavil tisku, da bo Dini predstavil osnutek pokojninske reforme že prihodnji tork, 28. marca, potrdila pa ni bilo seveda nobenega. Z druge strani je predsednik progresistično-federativne skupine v poslanski zbornici Luigi Berlinguer zatrdil novinarjem, da se reformni postopek »zelo interesantno odvija«, da pa je treba vso zadevo reševati korak za korakom.

INTERVJU / LIKVIDATOR PODJETJA PONTECO SERGIJ PELOZA

Zakaj je Trst brez TV Kopra, kmalu pa še brez Slovenije 1

Ponteco ukinjajo, ker je imel same izdatke in nobenega dohodka

TRST - Na tržaskem Krašu se koprsko televizijo sicer se vidi z nanoskega oddajnika, v Trstu, pod rob kraske planote pa seže, in to samo v visjih predelih mesta, le komaj razpoznavni signal na kanalu 27. Na dosedanjih frekvencah se je pojavil tretji Raiev program s poskusnim znakom slovenskih oddaj.

Sergij Peloz je že dolgo let predsednik upravnega sveta Ponteca, podjetja, ki je skrbelo za prenos programov TV Kopra, TV Slovenije 1 in Radia Koper v Italiji.

»Ze to ni točno: danes sem samo se legalni zastopnik Ponteca in se ukvarjam z likvidacijo podjetja. Če ne bi dali podjetja v likvidacijo in bi se nekaj časa nadaljevali, pa čeprav s težavami kot vsa ta zadnja leta, bi podjetje bankrotiralo, namerni bankrot pa kazensko preganjajo in jaz bi sel sedet v zapor. Seveda to niso moji osebni problemi, čeprav tudi teh ne gre zanemarjati! Zal vam moram napovedati, da smo se znašli v takem položaju, da bo v prihodnjih tednih v Trstu in Beneciji izginil tudi signal slovenske televizije...«

Težko je verjeti, da bomo v kratkem sicer pridobili 4 ure tedenskega slovenskega programa Rai, izgubili pa slovensko in koprsko televizijo. Ali ni bilo nobene drugačne rešitve? Zakaj se sploh to dogaja?

»Ker je Micka Kovačeva pila in nič placala, kot je lani po zadnjem srečanju z vodstvom RTV Slovenija pikro pripomnil Darij Cupin, predsednik družbe Safti, ki je lastnik Ponteca. V zadnjih starih letih ni nihče pokazal interesa, da bi podprl prenos koprke in slovenske televizije v Italiji. To je bremenilo izključno Ponteco, dru-

zba je imela samo izdatke in nobenega dohodka.«

Verjetno ste se obrnili na ustanove, ki se institucionalno ukvarjajo z manjšinami, s televizijo, z obmejnimi odnosi.

»Imamo arhiv dopisov, ki smo jih poslali odgovornim italijanskim krogom, Raiu, ministrstvu, ustanovam, deželni upravi in prav toliko načelnih zagotovil o interesu za usodo TV Kopra, katerim pa ni sledilo nobeno konkretno dejanje. Na slovenski strani je podobno, morda se nekoliko slabše: pri RTV Sloveniji so nam februarja lani zelo jasno povedali, da z nami ne nameravajo več sodelovati, da bo Rai uredila prenos TV Kopra in TV Slovenije, pa tudi Radia Koper, ki smo ga mi oddajali v Venetu. Na tistem sestanku si je samo takratni direktor Radia Koper, Iztok Jelacin upal osporavati trditvi generalnega direktorja Petana: 'Ko bodo ugasili Pontecov UKV pretvornik Radia Koper v Venetu, bo konec, ker ne bo Rai nikoli prižgala svojega oddajnika za naš radio', pa ga je Petan utisal.«

Generalni direktor RTV Slovenije Zarko Petan je včeraj povedal, da ne bo dal izjav, ker za to ni pristojen. Kaže pa, da ste z njim imeli velike probleme.

»Ko je nastopil prejšnji generalni direktor dr. Jerovšek smo imeli tudi z njim velike probleme, o nas je bil pristransko ali vsekakor negativno informiran. Vendar je to bil resen človek in je k našim odnosom pristopil resno in sicer na edni podlagi, ki velja med partnerji: na podlagi veljavnih podpisanih obveznosti. Takrat smo se več mesecev pogajali in pregledali vse odnose za na-

zaj, do zadnje pičice in to je bilo res zahtevno delo. Na koncu so ugotovili, da je Ponteco spostoval vse pogodbe, da se v interesu RTV-ja in ob spoštovanju italijanskih zakonov ukvarja s prenosom RTV-jevih signalov in smo se zato sporazumeli za nadaljnje delovanje, pa čeprav v spremenjeni oblika mešanega podjetja. Februarja 1992 smo celo podpisali, da bomo ustanovili novo podjetje Val, ki bo prevzelo Pontecove frekvence, in da bo to mešan podjetje, v katerem bo tudi RTV Slovenija in se drug zamejski partner, ki bi bolj odgovarjal recimo tako političnim okusom vodstva RTV. Novo vodstvo RTV pa se je pozvižgalo na vse sporazume, na vsak pogodbeni odnos in pristopilo do nas samo z natolcevanjem in pravi javnim lincem, kar je privedlo do sedanjega stanja. Mi smo bili zato, da se problemi rešijo, vendar je za sodelovanje treba, da sta vsaj dva.«

Zakaj je po vašem mnenju vodstvo RTV-ja tako nasprotuje Pontecu?

»Tehničnih razlogov ne vidim, ker ni bilo nobenih pravnih, ekonomskih ali tehničnih vprašanj, ki bi se jih ne dalo rešiti. Ne, pravi razlogi so drugačni, politični.«

Morda to pomeni, da je kdo v Ljubljani sklenil - ker je Ponteco Saftijevo podjetje - da raje nič, kot s Saftijem?

»Najbrž je prav tako. Ali pa je jih ne zanima prisotnost v zamejstvu, kar bi bilo še slabše. Veste, to kar pravijo, da bo RTV gledanost v Trstu zagotovila tudi s povečano močjo oddajanja z Nanosa in z Belega Kriza, je neresno. Če ne vidis tv oddajnika, ne sprejemas tv programa: to je najenostavnejše pravilo televizijskega oddajanja in prav zaradi tega, pa tudi ker so vse antene sprejemnikov pri nas obrnjene tja, kjer so vsi oddajniki, smo v Trstu morali postaviti na začetku prejšnjega desetletja pretvornike pri Ferlugih in v Camporah. Ze res, da je gospod Lombarger predlaskim v intervjuju za Primorski dnevnik povedal, da si v zamejstvu ne znamo postavljati anten...«

Kaj pa možnost, da bi Rai prenašala ta dva televizijska programa iz Slovenije, vsaj na obmejnem pasu?

»To bi bilo zelo lepo, vendar ni odvisno od Raia, pač pa od vlade, od države, od veljavnih zakonskih predpisov, ki jih bo treba spremeniti, za kar bo treba specifična politična volja, sredstva, zakoni in birokratska dovoljenja; vsega tega pa ne bo od danes do jutri. Za slovenski Raiev program smo kakali ob februarja 1975... Kdor pravi, da je taka rešitev tik pred zdajci, preprosto zavaja ljudi zato, da prikrije svoje odgovornosti. Ta odgovornost pa je velika, ker je edino pravo dejstvo, da TV Kopra pri nas in v Beneciji ni več in da Slovenije 1 ne bo več čez mesec dni. Vse drugo je, milo receno, zavajanje.«

Ponteco se zdaj nahaja v tako dramatičnih ekonom-

skih težavah, da mora likvidirati svoje premoženje zato, da plača dolgove, vključno z dolgovi do Raia. Zakaj sploh ti dolgovi in zakaj do Raia?

»Stopiti je treba nazaj, do same ustanovitve Ponteca v začetku 80-ih let, ki ni nastal kot naša finančna spekulacija, pač pa na izrecno zahtevo RTV, takrat se RTV Ljubljana, ko je TV Koper bil že prvič na tem, da umre, ker so ga iz Italije izrinile zasebne televizije in je bilo treba v Italiji realizirati verigo pretvornikov. Takrat je bilo domenjeno, da bo Safti ustanovila podjetje za prenos signala in za zbiranje reklame v Italiji in da bo RTV Slovenija spoznala pomembnost prenosa v zamejstvu, pa ga očitno ni. Je pa se en razlog, zakaj ni Ponteco vztrajal: ker smo se zavedali, kaj bi pomenilo, da Slovenci izgubimo signal slovenske matične televizije, ki je 20 minut slovenskega Raievega programa ne bo nadomestilo; med drugim tega programa ne bo v Beneciji, kjer so naši pretvorniki prenašali slovensko tv. Škoda, velika škoda...«

Kaj pa za TV Koper, zakaj je propadla zamisel o manjšinskem kanalu, na katerem bi oddajali koprke italijanske in slovenske programe, slovenski Raiev spored, furlanske oddaje, jutri morda tudi nemške? Govor je bil celo o prispevkih Evropske zveze v ta namen iz programa Phare.

»Ker očitno niso vsi za sodelovanje, niso vsi za odprtost, niso vsi za projekte, v katerih so manjšine subjekt, morda jih bolj zanima oblast, pa čeprav na se tako omejenem področju, kot pa sodelovanje v širšem okviru. Tudi za Koprsko televizijo nam je žal, te dni smo videli reakcije politikov in predvsem ljudi, ki jim je zmanjkala stara koprka televizija. Vendar si ne očitamo ničesar, ker smo naredili vse, kar smo morali, kar smo mogli in tudi več: brez uspeha smo iskali ekonomske partnerje, brez uspeha smo nastopili tudi pri sami italijanski manjšini in pri italijanskem zunanjem ministrstvu, naj oni na nek način prevzamejo Ponteco in zagotovijo prisotnost TV Koper tostran meje, vse pa je bilo zaman. In ni bil problem cene, ponujali smo jim Ponteco brez nobenega dobicka, takorekoč zastoj...«

Dr. Peloz se očitno zelo slabo počuti kot likvidator, raje bi bil še naprej predsednik podjetja, ki je imelo svoj smisel, ne samo na gospodarskem področju, ampak tudi z družbenega in kulturnega vidika.

»Seveda, mi je žal da Ponteca in televizij iz Slovenije ne bo več. Nekaj pa me tolaži: nismo mi krivi, če se je končalo tako nesrečno.«

Kdo pa je kriv?

»Skrbno preglejte vse dogajanje zadnjih let, pa vam bo jasno, da te kase nismo skuhali v Ul. Trento 15, da so kuharji nekje drugje. Hočes - nočes pa bodo morali to kaso pojesti vsi nasi ljudje.« (SP)

TIPANA / SREČANJE VIDEMSKEGA IN KOPRSKEGA ŠKOFA

Dolžnosti Cerkve do ljudi ob meji

Srečanje med škofoma Battistijem in Piriho je pripravila Goska skupnost Terske doline

TIPANA - Videmski nadskof Alberto Battisti je ponovno izpostavil težave, s katerimi se srečujejo ljudje ob meji. Potem ko je na te probleme opozoril med božično polnočnico v vasi Matajur, je to storil na srečanju s koprskim škofom Metodom Piriho v Tipani.

Videmski cerkveni dostojanstvenik je ugotovil, da v Terskih dolinah živi narod, ki trpi, a noče umreti. V teh krajih pa umira kultura, ki je tesno povezana z vero in z ljudmi. Zalostno je, da italijanska država, ki se v ustavnih načelih zavzema za jezikovne manjšine, tega ne uresničuje z dejanji in dopusca, da slovenski besedi ni zagotovljeno tisto dostojanstvo, ki ji priteče.

Srečanje Battistija in Piriha (na fotografiji) v Tipani, ki ga je pripravila Gorska skupnost za Terske doline, je želelo biti izraz solidarnosti s tamkajšnjim prebivalstvom, z vsemi tistimi, ki se dan za dnem trudijo, da bi narodna specifičnost doline ostala nespremenjena in da bi se ohranil slovenski značaj tega območja.

Apel je bil naslovljen predvsem politikom in vsem tistim, ki držijo v roki družbene vaje. Potrebno

je, da se tem krajem zagotovi ekonomska rast in da se krajevnemu prebivalstvu nudi pogoje za normalno življenje. Brez takšnega izhodišča si je težko zamisliti tudi kulturnega in družbenega razvoja Terske doline.

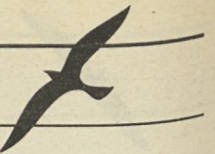
Tudi na obmejni Cerkvi stoji

naloga, da se maksimalno potruži in soustvari pogoje, da bo obmejno področje imelo perspektive za razvoj in vesplošno rast.

Koprski škof Metod Piri, ki je pri Slovenski škofovski konferenci odgovoren za Slovence po svetu, je ugotovil, da povsod po svetu, kjer se je srečal z beneskimimi emigranti, je začutil njihovo močno navezanost na domače kraje, posebno pa na domači jezik.

Na srečanju v Tipani sta se italijanska in slovenska beseda prepletali in dopolnjevali, ne da bi to koga motilo in da bi bilo to komu v oviro. To je prislo do izraza tudi v nagovorih domačega župnika Renza Calligara, predsednika Gorské skupnosti Armanda Noacca in senatorja Pietra Fontaninija, ki je ugotovil, da iz rimskega parlamenta ne prinaša pozdrave, marveč opravičilo, ker ni bilo ničesar storjeno v podporo terskega prebivalstva in sploh problematike Slovencev na Videmskem. Senator Severne lige je dodal, da tečejo priprave, da bi skupaj s senatorjem Darkom Bratino v kratkem predstavili zakonski osnutek za zascito slovenske manjšine.

Rudi Pavšič

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE

Danes skupščina naših šolnikov

Pogovor s tajnico Sindikata Živko Marc

Slovenski šolniki se bodo danes dopoldne zbrali v Prosvetnem domu na Opčinah na 36. rednem občnem zboru Sindikata slovenske šole. Pred skupščino smo se pogovorili s tajnico Sindikata Živko Marc.

S katerimi vprašanji se je v zadnjem letu ukvarjal Sindikat slovenske šole?

Prvi tajnik Pavel Cok se je lotil vprašanja delovne pogodbe in uspelo mu je vključiti nase zahteve v program enotnih solskih sindikatov. Na žalost nas je prežgodaj zapustil. Poleg tega je tudi navezal tesnejše stike z enotnimi sindikati, ki pa so po njegovi smrti zastali. Lani je v okviru predloga o solski avtonomiji tekla tudi akcija za avtonomijo slovenske šole.

Kaj predvidevajo nova določila o solski avtonomiji?

Sedaj nič, ker je zaradi vladnih kriz in menjav vse zastalo. Vsak solski zavod bi moral postati avtonomen, samostojen, tako kot se nekako že dogaja na poklicnih in trgovskih zavodih. Vsak zavod naj bi upravljal svoj denar, a kaj ko oblasti vse bolj varčujejo s prispevki...

Kakšne predloge je iznesel Sindikat za avtonomijo slovenskih sol?

Nameravali smo izkoristiti ta trenutek, da bi dosegli tisto, za kar se borimo že 40 let: avtonomno upravljanje in vodenje naših sol.

Kako?

S slovenskim deželnim intendantom, z avtonomnimi zbornimi organi, s katerimi bi lahko

Živka Marc

potrdili samostojnost naših sol.

Katera konkretna vprašanja pa se sedaj zastavljajo Sindikatu?

Prvo je takorekoč življenjsko: ohranitev letnega sindikalnega dopusta. V predzadnjem finančnem zakonu so bili vneseni nekateri popravki glede letnih sindikalnih dopustov. Po tistih normah bi izgubili sindikalne predstavnike. Decembra smo se o tem pogovarjali na ministrstvu za solstvo, kjer so naše predloge sprejeli z razumevanjem. Vse te zadeve pa ureja ministrstvo za javne uprave.

Druga vprašanja?

Kaze, da bomo jeseni dobili slovenske jasli v Trstu. To bo pomembna pridobitev, za kar si je Sindikat prizadeval že vrsto let.

Kaj pa izobraževanje

šolnikov?

Sindikat se zaveda, da je izobraževanje v slovenskem jeziku eno ključnih vprašanj, ki zadevajo nase šolnike. Zato smo zahtevali, naj jim italijanske oblasti omogočijo tako izobraževanje. Dogaja pa se prav obratno: Italija je spet kršila dvostranske dogovore o stipendiranju slovenskih šolnikov, medtem ko jih Slovenija dosledno izvaja. Se več: februarja je z objavo v Uradnem listu enostransko prekinila veljavnost sporazuma o medsebojnem priznavanju univerzitetnih diplom.

Eno od vprašanj, ki jih solsko skrbništvo ciklično zastavlja slovenskim solam, je racionalizacija solske mreže. Kako se ga je lotil Sindikat?

Lani je enotni solski odbor poveril Sloriju, naj pripravi raziskavo, da bi nato na podlagi konkretnih podatkov poiskali najboljše rešitve.

Na letošnjem občnem zboru volitve niso predvidene. Boste Vi še naprej ostali na čelu Sindikata?

Jaz sem drugi tajnik. To funkcijo predvideva naš pravilnik. Po smrti Pavla Coka sem dejansko prevzela vodilno vlogo. Mislim, da bo moral sedaj izvršni odbor izvoliti novega prvega tajnika.

Bi ga lahko izvršni odbor že prej izvolil?

Jeseni sta nastopili sindikalno delo dve šolnici. Bili sta novinki, zato smo počakali, da si nabereta potrebne izkušnje. Zato nismo določili vseh vlog. Sedaj bo to potrebno.

Pogovor zapisal M.K

ŠOLSTVO / OB LETOŠNJEM VPISU

»Trgovska« v iskanju izgubljenih dijakov

Ravnatelj Ivan Černic o vzrokih za skromni vpis

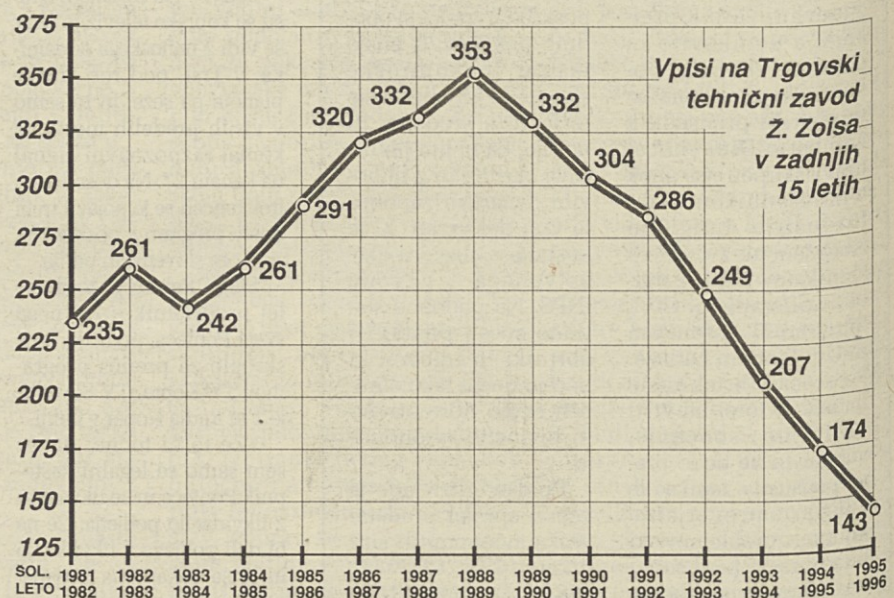
Iz podatkov o vpisih na slovenske višje srednje šole, ki smo jih objavili pretekli teden, sta izstopali dve številki: 63 - vpis na znanstveni licej, in 12 - vpis na trgovski tehnični zavod. O obilnem vpisu na znanstveni licej smo že poročali, tokrat je na vrsti »trgovska«.

Iz priloženega grafičnega prikaza je zgovorno razvidno, kako strmo navzdol se je spustila črta vpisanih na trgovski tehnični zavod Zige Zoisa v zadnjih osmih letih: v prihodnjem solskem letu bo obiskovalo solo kar 210 dijakov manj kot v solskem letu 1988/89! Podobno se je redčil tudi vpis v prve razrede:

1988/89	88
1989/90	66
1990/91	60
1991/92	59
1992/93	46
1993/94	34
1994/95	30
1995/96	12

»Vzrokov za tako krčenje števila vpisanih je več,« je začel analizo o tem količinskem debaclu ravnatelj Ivan Černic. »Povpraševanje po zaposlovanju se je v Trstu in okolici precej spremenilo po začetku vojne v nekdanji Jugoslaviji. Pred desetimi leti je 80 odstotkov naših maturantov brez večjih težav dobilo službo takoj po maturi. Za maturante sorodnih italijanskih sol se je dogajalo prav nasprotno: 20 odstotkov se jih je zaposlilo, 80 jih je moralo dalje casa čakati na zaposlitev. Kriza pri zaposlovanju je »popeljala« dijakke na druge šole.«

»Drugi vzrok gre iskati v tako imenovanih prijateljstvih. Na nižjih srednjih so-

lah se formirajo prijateljstva. Kamor se vpise vodilni, tja gredo navadno tudi ostali. Vem za primer dijakinje, ki se ni vpisala na oddelek za geometre, ker se je zbal, da bi ostala sama. Nekoc prijateljstva niso odigrala tako pomembne vloge, ker so imeli pri izbiri višje srednje šole tudi stariš pomembno besedo,« je obrazložil ravnatelj.

Kot tretji vzrok je Černic omenil »modo«. Dogodi se, da je eno leto v modi vpis na eno solo, naslednje pa na drugo. Opozoril pa je še na eno plat: informiranje med dijaki. »Dijaki se med seboj menijo. Slišal sem, da imajo »trgovsko« za zelo zahtevno solo. Vedo, da imamo na naši soli najmanj po 6 ur pouka dnevno, medtem ko je na nekaterih drugih solah solski urnik nujen nasilen. Vse to lahko pogojuje izbiro.«

Ravnatelj Černic je

podčrtal povezanost njegovega zavoda s svetom dela. »Ze leta 1976 smo v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem kot prva sola na Trzaskem vpeljali poletno delavno prakso. Dijaki 3. in 4. razredov so na praksi dobili dragocene izkušnje, podjetja so marljivejša po maturi tudi zaposlila. Dogajalo se je, da so tudi italijanska podjetja povpraševala po pridnejših dijakih: delodajalci so jih evidentirali za kasnejšo zaposlitev.«

V prihodnjem solskem letu bo - prvič po mnogih letih - deloval na merkantilni smeri le en prvi razred. V solskem letu 1988/89 je sola »premogla« štiri prve in prav toliko drugih razredov.

Zmanjšanje števila razredov bo verjetno vplivalo tudi na skrcenje delovnih mest. »Dve ali tri stolice bodo okrnjene, profesorska

zasedba pa bi ne smela biti bistveno drugačna. Nekateri profesorji ne bodo pač poučevali izključno na trgovskem zavodu,« je menil ravnatelj.

Na znanstvenem liceju beležijo letos visok vpis predvsem na jezikovno smer. To je že kar paradoksalno, če pomislimo, da je prav trgovska sola v preteklosti zagovarjala pouk dveh tujih jezikov in to tudi praktično izvajala. »Nekateri morda letos niso izbrali najboljši: na naši soli poteka pouk tehničnih predmetov, kot so trgovstvo, računovodstvo, pravo in ekonomija, ob njih pa se pouk svetovnega jezika, angleščine, in nemščine, ki se uveljavlja predvsem v vzhodni Evropi,« je razložil ravnatelj Černic.

Lani je skušala sola preprečiti solsko ponudbo z uvedbo eksperimentalne pravno-gospodarsko-podjetniške smeri. Poskus zaenkrat ni uspel. Ministrstvo je prvotno že odobrilo eksperimentalno smer, zatem pa se je zataknilo, ker naj bi predmetnik predvideval preveč učnih ur. Decembra je solo obiskal ministrski nadzornik Moro, ki pa je izrekel povoljno mnenje o prvotnem eksperimentalnem nacrtu. Če bi se na solo vpisalo večje število dijakov, bi imela sola lepe možnosti za uvedbo te nove smeri, tako pa...

V okviru trgovskega zavoda deluje tudi oddelek za geometre. Doslej se je na solo vpisalo se vsakega zadovoljivo število dijakov. Letos je vpis zelo skromen (5 dijakov), ravnatelj pa upa, da se bo še kdo premislil in se pripravljal na to solo. »Maturantom odpira sola lepe možnosti: nadaljevanje študija na univerzi, na primer na inženirstvu ali arhitekturi, ali pa vpis v seznam geometrov po dveletni praksi in opravljenem državnem izpitu. Nasi bivši dijaki so se doslej se kar dobro odrezali. To mi je nedavno potrdil tudi predsednik Zbornice geometrov v Trstu,« je s ponosno noto zaključil pogovor ravnatelj Ivan Černic.

Marjan Kemperle

VPRAŠANJE LASTNINE

Nikogar ne bodo izgnali iz občinskih stanovanj

Na včerajšnjem seštanku posebne komisije za prodajo nepremičnin v občinski lasti so obravnavali predlog, za katerega se zavzema večina (LS, DSL, Zaveznštvo za Trst in PRI) in po katerem naj bi odstopili le golo lastništvo teh nepremičnin. Občina bi si v tem primeru obdržala užitninsko pravico in bi stanovanja dala v najem sedanjim lastnikom, ki bi v njih lahko ostali največ 30 let (toliko namreč lahko znaša užitninska pravica za pravne osebe).

Po tem predlogu, pravijo v tiskovnem sporočilu Andrej Berdon (Zaveznštvo za Trst - SSK), Igor Dolenc (DSL) in Walter Godina (LS), bi stanovalec zagotovili določen mir in gotovost. Komisija namreč išče rešitev, ki bi z ene strani zaščitila najemnike, z druge pa bi sedanji lastnik (torej Občina) lahko izkupiček od prodaje dodelil za druge

javne koristi. Vsekakor je Občina proučila možnost, da bi stanovalec nudila predpravo pri morebitnem nakupu. Zaenkrat pa niso sprejeli nobene dokončne odločitve.

Velja povedati, da se te dni o vprašanju občinskih stanovanj na dolgo in široko piše in govori, marsikdo je neutemeljeno zagnal vik in krik, da bodo ljudi spravili na cesto in podobno. Casopisje je objavilo tudi imena občinskih stanovalcev. Prav v zvezi s tem sta se oglašila predsednik omenjene komisije Berdon in odbornik Grioni, ki zavračata objavo osebnih podatkov stanovalcev, kot na primer letnico rojstva. Poleg tega so v seznamu vsi, ki prebivajo v nekaterih poslopjih, v katerih pa ima Občina eno samo stanovanje. Tako Berdon kot Grioni zagotavljata, da občinska uprava se zdalec nima namena, da bi koga izgnala.

UČITELJSKI NATEČAJ

Seznam kandidat, ki so opravile pisni del natečaja

Na oglasni deski trzaskkega šolskega skrbništva je razobešen seznam kandidat, ki so uspešno opravile pisni preizkus učiteljskega natečaja. K ustnemu izpitu so bile pripuščene: Ivana Ban, Caterina Ciuk, Arianna Corosse, Alenka Dobrila, Neva Dolos, Arianna Foraus, Katja Fo-

schini, Lucka Krizmančič, Suzana Kukman, Lara Lupinc, Romina Maver, Anna Palcich, Adriana Pertot, Tatiana Pertot, Nadia Pischianz, Patrizia Prodan, Monica Rudez, Martina Rustia, Nataša Sedmak in Martina Svetlič. Ustni izpiti se bodo začeli 18. aprila letos.

Nizka udeležba volitev na univerzi

Studenti trzaskke univerze so izvolili svoje predstavnike v akademski senat. Udeležba na volitvah je bila zelo skromna, piclih 5,58 odstotka. Volilo je namreč le 1.310 od skupnih 23.459 volilnih upravicencev. Polovico od osmih razpoložljivih mest si je zagotovila Levicarska lista, ki je prejela 545 glasov ali 42,5 odstotka. Na tej listi so bili izvoljeni Francesca Santini, Andrea Nannin, Fabiola Bellese in Emanuele Zaia.

Lista CORASU bo imela v akademskem senatu tri predstavnike. Izvolila jih je s 521 glasovi (ali 40,7 odstotka). Izvoljeni so bili Giorgio Micoli, Luca Presot in gianclaudio Trovato. Desnicarska lista FUAN-Destra giovane je prejela 214 glasov ali 16,7 odstotka in je izvolila enega predstavnika, Davideja Ferma.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskkega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

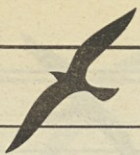
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

DOLINA / ŠTIRI STRANKE KONČNO DOSEGLE POLITIČNI SPORAZUM

Pangerc županski kandidat demokratičnega zavezništva

Volilni simbol bo najbrž odprta meja v Parku doline Glinščice

Boris Pangerc je županski kandidat dolinskega volilnega zavezništva, ki se sklicuje na dosedanje napredno in demokratično občinsko upravo. Volilni sporazum so v sredo ponoči podpisali krajevni zastopniki Komunistične prenove, DSL, Slovenske skupnosti in Demokratičnega foruma (bivši socialisti). Pangerc, solnik in kulturnik, ki je doma iz Doline, bo naceleoval enotni volilni listi, ki se bo najbrž predstavila z dvojezičnim simbolom odprte meje v Parku doline Glinščice.

Pogajanja so, kot znano, spremljale raznovrstne težave, ki so jih na koncu štiri stranke vendarle uspešno premostile. Stranke stare in nove koalicije so se okvirno sporazumele tudi o kandidatih listi za občinski svet. DSL naj bi zbrala pet kandidatov, Forum štiri, po tri Komunistična prenova in SSK, enega kandidata naj bi prispeval krajevni odbor Monte d'Oro (Brdo-Dolga krova). V primeru Pangercove zmage bi občinski odbor sestavljali Aldo Stefancić in Damjan Ražem (oba SSK), Milan Lovriha (DSL) in Dario Brajnik (SKP). Stefancić naj bi bil izvoljen za podžupana. O imenih in o programu bodo razpravljali v prihodnjih dneh. Prvi sestanek med koalicijskimi zavezniki in županskim kandidatom bo že drevi.

Vest o podpisu sporazuma so koalicijski zavezniki sporočili s kratkim tiskovnim sporočilom, v katerem tudi napovedujejo nocojsnjo

Boris Pangerc

srečanje s Pangercem. Rok za predložitev kandidatnih list zapade v sredo, 29.3. opoldne. Vzporedno s seznamom kandidatov bodo morale posamezne volilne liste predložiti tudi svoje volilne programe.

Dela sredinega odločilnega sestanka so se udeležili tudi predstavniki podpisnikov »Gibanja civilne družbe«, ki so od vsega začetka pozorno spremljali pogovore in se tudi zavzemali za oblikovanje demokratičnega zavezništva. Gibanje pa ne bo direktno sodelovalo na aprilskih volitvah, predlagalo pa je ustanovitev neke vrste »odbora modrecev« za boljše sodelovanje med občani in upravo. Potek pogovorov in volilni sporazum bo gibanje ocenilo nocoj, skupno z županskim kandidatom, ki je tudi med podpisniki dokumenta »Gibanja civilne družbe«.

Dolina: Renato Schettini na čelu Kartela svoboščin

Renato Schettini (Krščansko-demokratski center) bo v Dolini županski kandidat Kartela svoboščin, ki, poleg KDC, združuje še Finijevo Nacionalno zavezništvo in »Forza Italia«. Umberto Ercolessi (FI) je kandidat desnice v zgoniški občini, v repentabski občini pa se bo za župansko mesto na listi Kartela svoboščin potegoval Franco Guerra (Finijeve stranke).

Schettini je bivši demokristjan, ki je nato pristopil v KDC ter je trenutno dolinski občinski svetovalec. Na listi dolinskega Kartela je tudi njegov somisljenik Giulio Mazzarino, med kandidati za občinski svet so tudi Fabiana Zonca, Antonio Cinquepalmi, Ariella Clarich Masi in Nivea Cerkvenic.

Občinski svetovalec Ljudske

stranke Roberto Raffaele pa bo morda vodil tretjo (sredinsko listo), ki jo snuje skupno z Alessandrom Capuzzom (Zelena alternativna lista) in s Severno ligo. Raffaele je vsekakor zelo kritičen do sporazuma med SKP, DSL, DF in SSK, »saj v Dolini realno tvegamo, da se bomo razbili na dva dela, na stranko Slovencev in na stranko Italijanov, kar je v popolnem nasprotju s tradicijo in s stvarnostjo dolinske občine«.

Kritične pomisleke nad sredinim sporazumom ima tudi Paolo Gherisina (Zelena lista). Pangercova kandidatura se mu sicer zdi dobra in primerna, je pa prepričan, da so vsa pogajanja potekala »pod kvarnim vplivom strank in predvsem starih ter preživelih političnih prijemov«.

PO NEURADNIH VESTEH

Redarji z novimi nalogami?

SKP: Občina hoče, da bi nadzorovali poulične prodajalce

Tržaška občinska uprava namerna izkoristiti mestne redarje tudi proti pouličnim prodajalcem, ki v veliki večini prihajajo iz nerazvitih afriških držav. Na to sta opozorila načelnik Stranke komunistične prenove v deželni svet Fausto Monfalcon in njegov somisljenik v mestni skupščini Jacopo Venier. Oba sta včeraj predložila svetovalski vprašanji. Prvi predsednici Dezele Alessandri Guerri, Venier pa županu Riccardu Illyju.

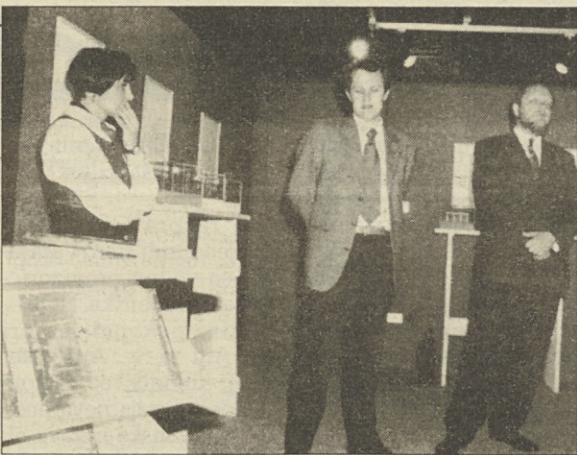
Zastopnika SKP pravita, da je mestna uprava - ki tega ni potrdila - na tem, da poklicno usposobi redarje tudi proti pouličnim prodajalcem. To službo naj bi redarji opravljali izven delovnega urnika, torej v nadurah, nadzorovali pa naj bi zlasti strogo mestno središče, kjer so pred kratkim krajevni trgovci zelo ostro

nastopili proti pouličnim prodajalcem. Venier in Monfalcon pravita, da bi se s tem v Trstu ustvarile prave izvidnice za preganjanje tujcev in priseljencev iz držav Tretjega oziroma Četrtega sveta.

Predstavnika Komunistične prenove v tiskovnih notah izražata upanje, da gre le za zamisel oziroma za predlog, ki ga Illyjeva občinska uprava sploh ne bo vzela resno v pretres. Če pa bi mestni redarji res dobili te »nove delovne pristojnosti« - dodajata se Venier in Monfalcon - bi bilo to v kricecem nasprotju s podobo strpnega in gostoljubnega Trsta, za katero se sedanja uprava vseskozi upravičeno zavzema. Predvsem svetovalec Venier zahteva takojšnja pojasnila oziroma odgovor na svetovalsko vprašanje.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Predstavitev monografije o »slovenskem« Dunaju

Slovenstvo na Dunaju: značilnosti in zgodovinsko pot tega pojava beleži ugledna monografija, bogato opremljena s fotografijami, ki jo je pred nedavnim z naslovom Slovenski Dunaj izdala Mohorjeva založba v Celovcu. O njen so na sinočnji predstavitvi v prostorih Tržaske knjigarne spregovorili avtor knjige Drago Medved in urednik Anton Levstek. Monografija prinaša fotografske posnetke Marijana Paternostra, uvodno besedo župana in deželnega glavarja mesta Dunaj Helmuta Zilka, predgovor Matjaža Kmecla. Avtorjev pristop je v obseznem besedilu koristen in obenem prijeten, saj se ne omejuje na zgodovinske podatke, temveč podaja tudi anekdote o dunajskem življenju. Knjiga je torej primerna za dragoceno darilo, pa tudi za priročno rabo. (dam)

REŠEVALCI PRIŠLI PREPOZNO

Strupeni ogljikov monoksid znova terjal človeško žrtev

Zastrupitev z ogljikovim monoksidom je spet terjala človeško žrtev, ki jih tudi v tej zimi kljub opozorilom k previdnosti ni manjkalo. V prvem nadstropju poslopja v Ul. Bison 1 so namreč včeraj zjutraj našli mrtvega 63-letnega Guida Rosada. Ko ga dalj časa ni bilo na spregled, se je namreč neka sosedna obrnila do osebja Rdečega križa, ki pa mu ni moglo več pomagati. Prišli so tudi gasilci in patrulja letkega oddelka tržaske kvesture.

Priletni rosada je živel sam in po prvih izsledkih kaže, da je umrl ze pred nekaj dnevi. V stanovanju je bila peč na plin metan, bila je prizgana, okna pa so bila hermetično zaprta. Kisika je bilo torej malo, a prostori so se zasicili z ogljikovim monoksidom. Na kraju nezgode je bil tudi sodni zdravnik F. Costantinides.

Nedavno so se podob-

Guido Rosada

ni nesreci izognili le za las: mati in hči se dejansko morata zahvaliti mački - ogljikov monoksid je namreč težji od zraka in zato je mačka kmalu poginila, kar je ženski opozorilo na nevarnost.

NEGODOVANJE ŽELEZARJEV

Škedenj čaka, kam pa plove Tržaški Lloyd?

Ministru se sumljivo mudi

Ce bo prislo v naslednjih dneh do kaksnega zapleta, ki bi kazal, da do 23. aprila se ne bomo dokončno zvedeli, kdo in pod kakšnimi pogoji bo odkupil železarno pod Skednjem, bodo delavci ze prihodnji teden ponovno naskočili mestno središče in z demonstracijami ohromili promet.

V pokrajinskih tajnistvih kovinarskih sindikatov FIOM (CGIL), FIM (CISL) in UILM, se posebno pa znotraj tovarniškega sveta AFS, vlada hudo razburjenje. Najprej so se med Palazzo Chigi ter palacama tukajšnje mestne in deželne vlade sirile govorice, da bo ves postopek za privatizacijo tovarne narej pred koncem januarja, zdaj pa se blizamo koncu marca, a gotovosti se nobene. Na ministrstvu za delo se je včeraj dopoldne resda začel sestanek med pravnimi zastopniki sindikatov in državnimi funkcionarji, da bi razčistili kocljive probleme v zvezi z odpravnino za železarje, ki so se upokojili, in z režimom tako imenovane mobilnosti za tiste, ki čakajo na nov razmah obrata, vendar zadeva ni tako enostavna; prvič zaradi tega ne, ker gre za obravnavo zapletenih birokratskih določil, ki jih je mogoče

različno tolmaciti, in drugic, ker vprašanje, ce in kdo bo prevzel železarno, ni odvisno od teh pogajanj.

Kolikor toliko spodobudna je edinole napoved izrednih komisarjev AFS Giampaola de Ferre, Franca Asquinija in Pina Fanchiottija, da bodo prejeli 7. aprila končni rezultat ekspertiz družb American Appraisal in Peat Marwick ter ga dan pozneje predložili ministrstvu. Značilno je tudi, da je jeklar Luigi Lucchini najavil za 15. april predložitev svoje zadnje odkupne ponudbe, medtem ko je družba Bolmat traderjev Bruna Bolfa in Vittoria Malacalze to storila ustno.

Ce se problem železarne morda blizu resitvi, pa to ne velja za Tržaški Lloyd, ki ga hoče minister za prevoze Giovanni Cavale spojiti z genovsko plovno družbo Italia. To bi bilo naravnost absurdno, saj ima tržasko podjetje prav lepe izgleda za ponoven razcvet. Proti ministrov odločitvi so dvignili glas sindikat FILT (CGIL) in levicariji, molči pa večji del tistega Trsta, ki je poprej zaganjal tolikšen (upravičen) vik in krík proti odtujitvi Tržaskega Lloyda. Ali ni to čudno?

Drago Gašperlin

NOVICE

Literarni večer v Izoli

Združenje književnikov Primorske vabi danes ob 20. uri na literarni večer, ki bo v Izoli v srednji gostinski soli. Ul. Prekomorskih brigad 7. Nastopili bodo književniki: Vesna Furlanica-Valentincić, Andrej Medved, Ines Cergol-Bavcar, Darko Komac, Milojka Žizmond-Kofol, Dusan Jelencić, Evald Flisar, Tone Pavček, Magdalen Svetina. Večer bo vodila predsednica Združenja književnikov Primorske Zora Tavcar.

Danes osemuma stavka telefonskih uslužbencev

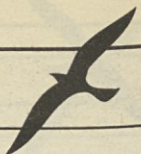
Sindikati CGIL, CISL in UIL so oklicali za danes vsedrjavno osemurno stavko uslužbencev telefonskih ustanov iz protesta proti nenehnemu krčenju delovne sile. V deželi FJK je na tem področju zaposlenih okoli 800 oseb, od tega 600 v treh največjih podjetjih SIRT, SITE in ITE, v zadnjih treh letih pa je število zaposlenih upadlo za 30%, ne da bi prislo medtem do kakovostnega izboljšanja telefonskih storitev. Stavka bo seveda tudi na Trzaskem.

Nerešeni problemi na vzhodnem Krasu

Tržaski občinski odbornik Pecol Cominotto je sprejel delegacijo vzhodnokraskega rajonskega sveta, ki ga je seznanila z nekaterimi nerešenimi problemi na področju socialnih služb, kakor tudi na openskem in drugih vaskih pokopališčih. Odbornik je obljubil, da se bo udeležil ene izmed prihodnjih sej tega sosveta in izčrpno odgovoril na zastavljena mu vprašanja.

Primorska poje na Opčinah

Dva tedna po otvoritvenem koncertu v Boljuncu se Primorska poje spet oglasa v naših krajih: jutri zvečer, z začetkom ob 20.30 bo mednarodna zborovska revija v Prosvetnem domu na Opčinah. Nastop bodo oblikovali MoPZ Jezero iz Doberdoba, MePZ Joze Srebrnič iz Deskel, ZPZ Karol Pahor iz Pirana, MoPZ Slavina, MePZ Mackolje in MoPZ Provox iz Nove Gorice. V sodelovanju z ZSKD, ki je skupno z Združenjem pevskih zborov Primorske organizacijski pokrovitelj revije, bo zbor gostilo domače SKD Tabor. Koncert pa se se posebej uokvirja v niz pobud, ki jih društvo namenja zbiranju za popravilo strehe Prosvetnega doma. (dam)

V PONEDELJEK V GLEDALIŠČU MIELA

Koncert v spomin na Mirana Hrovatina

Vprašanja o njegovi smrti ostajajo še odprta

»Mirana ni več, vendar njegove stvari ostajajo. Med temi je tudi glasba, ki jo je izredno ljubil. Zato sem mislila, da bomo njegov spomin najbolje počastili s koncertom.« Tako je med včerajšnjo tiskovno konferenco povedala Patrizia Hrovatin, Miranova vdova. Koncert, ki ga bodo priredili v sodelovanju z zadrugo Bonaventura, bo v ponedeljek, 27. t.m. v gledališču Miela, sodelovali bodo Stefano Benni, Massimo Bubbola, Gino D'Eliso, Riccardo Fogli, Le Orme, Massino Priviero in Settore Out, izkupiček pa bo šel v dobrodelne namene fundaciji Luchetta, Ota, D'Angelo in Hrovatin. Potem ko se je Patrizia Hrovatin zahvalila vsem, ki so ji pomagali, je poudarila, da se ne bodo spomnili samo Mirana, temveč tudi vseh ostalih, ki so izgubili svoja življenja, da bo to trenutek razmisleka.

V imenu pokrovitelja pobude, trzaskе obcinske

uprave, je podzupan Roberto Damiani uvodoma naglasil solidarnost Obcine s to in vsemi drugimi akcijami, s katerimi hočejo ohraniti živ spomin na umrle operaterje informacije ter prepričati, »da gre do v pozabo vrednote, zaradi katerih smo se zbrali v njihov spomin.«

Patrizia Hrovatin je v posebnem tiskovnem sporočilu razkrila nekatere okoliščine, ki so jo očitno težile, čeprav o njih doslej ni govorila in h katerim se ne namerava več vračati. Ker pa zeli, da bolečina, ki jo ima v srcu, ostane samo njena in od njenega otroka, je brez vsake polemike in v upanju, da se zgodbe kot Miranova ne ponovijo, pojasnila nekatere okoliščine. Potem ko je izrazila upanje, da oblasti razisujejo Miranov umor, je pristavila, da jo teži misel, da se o drugih plateh njegove smrti ni govorilo. Miran je bil namreč prepričan, da gre v Somalijo kot na nekakšne

»počitnice« po številnih obiskih Sarajeva. Čakalo ga je le snemanje odhoda italijanskega kontingenta iz Mogadisa. Nihče mu ni omenil, da je potovanje lahko tudi nevarno - med drugim so ga organizirali v nekaj dneh, v naglici, medtem ko so vsak odhod v bivšo Jugoslavijo proučili do najmanjših podrobnosti. Miran je rad imel življenje in je bil izredno previden. Nihče sicer ne more vedeti, kaj mu je usoda namenila, vendar neka govorica, ki je pršla v javnost, zbuja dvome in pomisleke.

Miran, pravi se Patrizia Hrovatin, je Ilario Alpi spoznal v Sarajevu in mu je predlagala, da gresta v Somalijo. Nekdo je omenil možnost, da se je RAI obrnila do Mirana po odklonu snemalcev državne radiotelevizije. Če je bilo res tako, zakaj mu tega niso povedali, zakaj ga niso obvestili? Ne samo: »Menim, da Miranu in Ilarii niso za-

gotovili potrebnih varnostnih ukrepov, da bi lahko varno opravljala svoje delo na vojnih področjih.«

»Moj sin ima devet let,« nadaljuje Patrizia Hrovatin, »in nekega dne ga bo morda kdo vprašal, zakaj mu je umrl oče. Ne pravim, "kdo ga je ubil", temveč "zakaj je umrl". Preiskava bo morda prinesla na dan ime morilca, vendar vojna in krutosti, ki jo spremljajo, vloga obveščanja, tveganja poklica, za katerega se je odločil iz veselja in ne iz obveze, lahko samo delno upravičijo Miranovo smrt. Na vsak način ne želim, da ime mojega moža izenajči z imenom radiotelevizijske ustanove. Miran je bil svobodnega poklica. RAI ga je vključila med prestevalne zrtve informacije, vendar je zatem v konkretnih zadevah razlikovala njegov položaj. Nihče ni cutil dolžnosti, da bi nas obvestil o njegovi smrti (zanjo smo izvedeli preko prijateljice in samo golemu slučaju gre pripisati, da ni v naš dom pršla s podobami med poročili), nihče ni cutil formalne obveze, da bi nas obiskal. Če bo naš sin obiskoval solo, ce bo zra-stel brez finančnih težav, se mora zahvaliti izključno svojemu očetu in njegove-mu delu.«

»Zelim«, zaključuje Patrizia Hrovatin, »stvari razčistiti, tako da bo pot, ki sem jo izbrala, zapolnila tista edina prava tišina, ki jo s sinom lanom imava okrog sebe, tista tišina, ki jo je pustil Miran, ko je odšel.«

Včerajšnje tiskovne konference se ni udeležil noben novinar ne snemalec RAI, kar je zbudilo precejšnje začudenje.

Patrizia Hrovatin med včerajšnjo predstavitev koncerta za Mirana (F. KROMA)

JUTRI DOPOLDNE

Odprtje občinske hiše v Gročani

Okrogla miza s prof. Prestamburgom

Kot napovedano bo jutri dopoldne ob 11.30 doživela uradno otvoritev občinska hiša v Gročani, s tem povezana pa bo tudi okrogla miza, ki jo dolinska občinska uprava prireja ob 10-letnici ustanovitve naravnega parka Doline Glinščice. Jutri in v nedeljo pa bo na pobudo krajevne uprave se spomladanska odprta meja, ki je tradicionalno krepki sodelovanje med našo in obmejnimi slovenskimi občinami: tokrat bo možen prehod meja v Gročani in v Botacu.

Po daljšem času obnavljanja bo Gročana z okolico le imela prostor za razne dejavnosti: tudi pomanjkanje primerne dvorane je namreč vplivalo na delovanje domačega kulturnega društva Krasno polje, ki se sicer redno pojavlja v prirejanju jesenske razstave-sejma domačih kmetijskih pridelkov. Okrogla miza, ki je napovedana za 9.30, se bo tako odvijala v prenovljenih prostorih: uradno jo bo otvoril dolinski zupan Pečenik, uvodno poročilo pa bo podal prof. Mario Prestamburg, podtajnik na ministrstvu za kmetijstvo, predvsem pa dober poznavalec naše stvarnosti, v kolikor je večkrat nudil svoj nasvet prav v zvezi z zascitenim naravnim območjem Glinščice. (dam)

Odprt bi Zeleni center

Slovenski dijaški dom Srečka Kosovel iz Trsta bo ob priložnosti odprte meje 25. in 26. marca odprl in primer-no opremil Zeleni center, tako da bo lahko s prijazno besedo in domačo ponudbo zadovoljil obiskovalce in mimoidoče. Jutri bodo gostje centra oblasti z obeh strani meje, med temi dolinski zupan Pečenik in herpeljski podzupan Ursič, v nedeljo ob 15. uri bo igrala 40-članska godba na pihala iz Divace.

MILJE / V DOMU OSTARELIH

Marija Cah slavi danes stoti jubilej

Rodila se je v Boljuncu, živel nad Borštom

Marija Cah je vedra in živahna

Borstu, kamor se je seveda preselila. On je bil vdovec z dvema hčerka-ma iz prvega zakona, stanovala pa sta v Hrvatih st. 39 tik nad Borštom. Marija je gospodinjala, Lojze pa je delal v naftni cistilnici Aquila pri Zavljah; pozneje je zidaril tu in tam po mestu, po upokojitvi pa je bil za cerkovnika v Borstu.

Imela sta tudi nekaj zemlje - vinograd, zlasti pa sadovnjak, ki jima je omogočal dodatni prislužek s prodajo čespelj in breskev v mestu, kamor jih je Marija vozila z vlakom po tedanji progi Trst-Pulj. Ne samo, Marija je pri studencu ob železnici tudi prala perilo za mestno gospodo.

Slavljenka je med drugim preživela obe svetovni vojni, vendar o tistih tragičnih casih rajsi ne govori. Bolje, da se tega ne spominjam, preveč žalostno je bilo, pravi Marija, ki jo očitno se danes preganja tuljenje siren pred bombardiranjem. Moz ji je umrl leta 1975, poslej je živel pri dolinskih nuna-h, leta 1984 jo je prizadel iktus in malo zatem se je zatekla v Dom za ostarele. Mozeva hči Marija je izdihnila leta 1988, druga hči Anica pa je nuna v Osoppu, kjer je znana kot suor Antonietta in Marijo pogosto obiskuje v Miljah. Tako bo seveda tudi danes, ko ji bo prinesla celo papezevo čestitko iz Vatikana.

OB LETOŠNJI PETDESETLETNICI

Aktivisti in invalidi NOB pozivajo k proslavljanju osvoboditve

Odbor Združenja aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja na Trzaskem in Zveze vojaških vojni invalidov NOB je na svoji zadnji seji v sredo pod predsedstvom Srečka Colje največ pozornosti namenil proslavljanju 50-letnice osvoboditve. Potem ko se je seznanil s pobudami v ta namen tako v širšem svobodoljubnem svetu kot v Italiji zlasti pri nas, in v republiki Sloveniji, je po izčrpnih in zavzetih razpravi soglasno sprejel naslednje stališče:

»Združenje aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja na Trzaskem in Zveze vojaških vojni invalidov NOB, pripisuje skorajšnjim proslavam 50-letnice zmage nad fashističnimi okupatorji in osvoboditve, velik pomen, posebno se v teh ca-

sih, ko se v državi, v kateri živimo, bje morda odločilni boj za utrditev demokracije v družbi proti vse večji arogantnosti skrajnih desničarskih sil in ko se v matični Sloveniji vsiljujejo nesprejemljive teze o značaju narodnoosvobodilnega boja.

Združenje in Zveza, ki se navdihujeta iz enotnosti, ki smo jo, na Primorskem se posebno, izpricali v narodnoosvobodilnem boju, pa tudi že prej v prvem evropskem protifashističnem odporu, si želita, da bi proslavljanje te zgodovinske in za naš narod življenjske pomembne obletnice, bilo kar najbolj enotno tako na ravni skupnega predstavnstva kot na krajevnih ravneh v sodelovanju vseh dejavnikov od borčevskih do kulturnih, sportnih in drugih, neglede na stran-

karsko in ideološko opredeljenost. Zmaga nad fashizmom, svoboda in demokracija so naša skupna last, ki jo moramo negovati v strpnosti in upoštevanju različnosti v enotnosti. Zato se Združenje aktivistov in Zveze invalidov NOB iskreno pridružujeta vsem pobudam, ki težijo v to smer in pozdravljata dogovor o skupni osrednji proslavi 50-letnice osvoboditve, ki bo v Doberdobo na dan 1. maja, kakor tudi vsem krajevnim proslavam.

S simboli enotnim proslavljanjem te zgodovinske obletnice bomo svetu, sosescini in sebi dokazali, da smo si zvesti resnosti trenutka in da smo na strani vseh, ki si prizadevajo za demokracijo, sožitje med narodi in za mir v svetu. Zato tudi vabimo vso zamejsko javno-

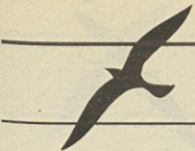
st, da se najavljenih proslav polnostevilno udeleži.«

V razpravi je bilo o-zivljeno tudi staro vprašanje se vedno provizoričnega spomenika NOB v bližini pokopališča pri Sv. Ani za Sv. Ano, Skedenj, Kolonkovec in Rovte, kjer obstaja nevarnost, da bi občinska uprava ob urejanju prostora pred pokopališčem odstranila tudi sedanje skromno obeležje.

Odbor se je nato s poročilom Nevenke Pečar predsednice KRUT, katerega član je tudi Združenje aktivistov in Zveze invalidov NOB, podrobno seznanil z delovanjem te socialne in zdravstveno skrbstvene ustanove, ki je v zadnjem času pomembno razširila krog svoje dragocene dejavnosti, kakor tudi število članov,

Ker je bil o tem že govor v poročilu o obnem zboru KRUT-a v Primorskem dnevniku, podrobnosti ne bi navajali. Poudariti pa je treba, da so člani odbora izrekli predsednici KRUT-a in celotnemu vodstvu posebej se vsem operaterjem od zdravnikov do socialnih delavcev, vse priznanje in pohvalo. Nadalje je odbor z zadovoljstvom pozdravil za april najavljeno drugo srečanje trzaskęga in goriskega odbora aktivistov in invalidov NOB, ki naj bi bilo tudi letos v gostoljubnem Doberdobo.

Na koncu so člani odbora, po že utrjeni navadi, nazdravili se svojem zvestemu odborniku Stojanu Udovici za njegovo 70-letnico in mu zazeleli še mnogo zdravih in uspešnih let. j.k.

POGOVOR Z DARKOM BRLEKOM

Trio Luwigana bo jutri nastopil v rojanskem Marijinem domu

Jutri ob 20.30 bo skupina "An die Musik" predstavila že četrti koncert v rojanskem Marijinem domu. Tokrat bo stopil na oder Trio Luwigana, ki ga sestavljajo klarinetist Darko Brlek, čelist Igor Skerjanc in pianist Vladimir Mlinaric; ob tej priložnosti smo se pogovorili s klarinetistom Darkom Brlekom.

Zakaj ste izbrali naslov Luwigana?

Luwigana je ime, s katerim je prvič pismeno za-beležen obstoj Ljubljane pred 850 leti. To obletnico smo pri nas proslavljali lani, ravno ko se je naš Trio pricel uveljavljati. Zaradi tega smo se odločili, da povzamemo prvo uradno ime slovenske prestolnice. Trio je sicer nastal l.1993, da bi izvajal Beethovno skladbo za ta sestav; pozneje pa smo odkrili, da obstaja veliko repertoarja. V projektu imamo tudi lakersko ploščo, ki bo predvidoma izšla ob začetku poletja. Večkrat smo nastopali po Sloveniji in Hrvaski, v soboto bomo prvič v Trstu; letos poleti pa bomo gostovali na Dunaju v sklopu Kulturnih glasbenih dnevo v Korotanu.

Sporod trzaskega koncerta pa boste pričeli z delom zamejskega skladatelja Pavleta Merkuja. Ali imate stike s kompozitorjem?

Ne poznamo ga osebno. Do njegovega dela pa smo prisli čisto slučajno: lani smo nastopili na podelitve Bettotove nagrade, organizatorji pa so nas zaprosili, če bi lahko odigrali skladbo slovenskega skladatelja. Po hitri arhivski raziskavi smo dobili le Merkujev trio, ki nosi na-

slov "Astrazioni". Vsem trem pa bo v veliko zadoščenje, da bomo lahko v Trstu to predstavili. V zadnjih casih je naša zasedba vzpodbudila tudi druge slovenske skladatelje; Primož Ramovš je že dokoncal svoj trio za nas, ki ga bomo predvidoma prvič izvedli v prihodnji sezoni. Tudi Jani Golob sedaj pripravlja skladbo za trio klarineta, cela in klavirja.

Darko Brlek pa ni samo klarinetist. Ob igranju ste namreč tudi umetniški vodja ljubljanskega Festivala.

Tako je. Najprej sem po študijskih letih bil klarinetist v ljubljanski Operi, nato sem postal direktor te ustanove, l.1993 pa so me povabili kot umetniškega vodjo Festivala. Letos smo že začrtali poletno sezono, ki se prične v juliju in se zaključi konec avgusta, ceprav bo -kot izreden podaljšek- 11.septembra recital pevca Josea Carrerasa. Letošnja sezona nudi že 43.o manifestacijo, ki vsebuje skoraj 50 srecanj. Na 43.mednarodnem poletnem festivalu nastopa tudi pianist Aquilles Delle Vigne; 8. in 9. julija pa bo Festival v sodelovanju z ljubljansko Opero predstavil Gluckov "Orfej in Evridika", ki jo bo dirigiral trzaski glasbenik Luigi Toffolo, režijo pa si bo prevzel Boris Kobal. Ob koncu istega meseca bomo uprizorili v sodelovanju z Areno iz Verone Verdijevo opero Trubadur. V aprilu pa bodo vedno v organizaciji ljubljanskega Festivala -stekli tudi 10. Slovenski glasbeni dnevi, katere smo letos posvetili Slavku Ostercu.

Luisa Antoni

SLOVENSKO STALNO GLEDALISCE

Josip Jurčič - Andrej Inkret

DESETI BRAT

Režija DUŠAN MLAKAR

Danes, 24. marca, ob 16. uri RED H - ob 20.30 RED F

V sodelovanju z gledališčem LA CONTRADA

Fulvio Tomizza

BOLHE V OPERI

Mladinska igra - Režija BORIS KOBAL

Jutri, 25. marca, ob 18. uri

Slovensko planinsko društvo Trst

sklicuje danes, 24. marca 1995 ob 20.30 v

Gregorčičevi dvorani

v Ul. sv. Franciska 20 v Trstu

41. Redni občni zbor

DNEVNI RED:

1. otvoritev občnega zbora;
2. izvolitev volilne komisije;
3. poročila: - predsednika, - tajnika, blagajnika, načelnikov mladinskega, smučarskega, alpinističnega in jamarskega odseka ter predavateljske dejavnosti;
4. pozdravi gostov in razprava;
5. poročilo nadzornega odbora in razrešnica;
6. volitve novega odbora;
7. razno.

V Prosvetnem domu na Opčinah

bo v nedeljo, 26. t. m., ob 9. uri

REDNI OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE

pod geslom »Enotni za razvoj kmetijstva, demokratične družbe in pravice Slovencev in počastitev 50-letnice osvoboditve in 45-letnice ustanovitve Kmečke zveze«

Za jubilejno vzdušje bo poskrbel Tržaški oktet

Vabljeni!

DRUSTVO SLOVENSKIH LOVCEV F.J.K.

»DOBERDOB«

prireja

danes, 24. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu na Colu (Repentabor)

PREDAVANJE

o bolezni divjadi, steklini in o boreliji (klopi)

Predavatelj dr. Silvo Sik veter. inšpektor v Kopru.

Vabljeni!

SLOVENSKI DRŽAVNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE TRST - GORICA

prireja sledeče tečaje:

- Tečaj zunanje trgovine

(za vmesne kadre v podjetju) st. ur 50

-Tečaj tehnike prodaje

(na drobno, uslug

itd.) st. ur 40.

Vpisovanje in podrobnejše informacije v tajništvu Zavoda v Trstu, ul. Ginnastica 72, tel. 566360.

AMBASCIATORI -

15.30, 17.40, 19.55, 22.15

»Pret a porter«, r. Robert Altman, i. Julia Roberts,

Tim Robbins, Kim Basinger.

NAZIONALE 1 - 17.00,

19.30, 22.00 »Vento di passione«, i. Brad Pitt,

Anthony Hopkins.

NAZIONALE 2 - 16.15,

18.15, 20.15, 22.15 »Fari-nelli, voce regina«, i. Enrico Loverson.

NAZIONALE 3 - 16.45,

19.15, 21.45 »Le ali della liberta«, i. Tim Robbins.

NAZIONALE 4 - 16.00,

17.30, 19.00, 20.30, 22.15

»Uomini, uomini, uomini«, r.-i. Cristian De Sica, i. Massimo Ghini, Leo Gullotta.

MIGNON - 16.00 - 22.00

»A qualcuno piace il culo«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00,

20.00, 22.00 »Nell«, r. Michael Apted, i. Jodie Foster, Liam Neeson, Natasha Richardson.

ALCIONE - 18.30,

20.15, 22.00 »Pallottole su Broadway«, r. Woody Allen, i. Chaz Palminteri, John Cusack.

LUMIERE - AIACE -

17.00, 18.45, 20.30, 22.15

»Belle al bar«, r.-i. A. Benvenuti, E. Robin's.

PRIREDITVE

SKD VIGRED vabi na ogled razstave MOSTAR V TRSTU v prostorih bivše konzulte v Sempolaju. Urnik razstave: danes, jutri, in ponedeljek od 18. do 20. ure, v nedeljo pa od 11. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

ZBORI VESELA POM-LAD vabijo na pevsko glasbeni večer, ki bo v Finzgarevem domu na Opčinah, danes, 24. t. m., s pricetkom ob 20.30. Ob predstavitvi glasbene kasete Denisa Novata »Muzikant iz Trsta« bosta vesele vize igrala mladi harmonikar in glasbeni trio Novato, pevke MPZ Vesela pomlad pa bodo pod vodstvom Franca Pohajaca izvedle program, s katerim so nastopila na 2. pevskem festivalu Orlando di Lasso v Rimu ter venček narodnih ob harmonikarski spremljavi Denisa Novata.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3 vabi jutri, 25. t. m. na predstavitev in ogled filma SCHINDLER'S LIST. Začetek ob 18.30.

MLADI iz Trebč vabijo na PRIREDITVE, ki bo jutri, 25. t. m., ob 19. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Nastopajo mladinski zbor iz Sel na Koskem, mladinski zbor iz Plame pri Rakeku, skupina otrok z Mackolj in otroški zbor Trebče. Priscno vabljeni!

VASKE ORGANIZACIJE Lonjerja in Katinare prireajo ob 50-letnici osvoboditve PROSLAVO v Lonjerju v nedeljo, 26. t. m., ob 15. uri. Program bo obsegal kulturni spored, pozdravne nagovore predstavnikov javni oblasti, VZPI-ANPI, ZZB iz sezan-

SKLAD MITJA CUK sporoča, da bo REDNI OBČNI ZBOR v sredo, 29. t. m., ob 1. sklicanju in ob 20.30 v 2. sklicanju na Narodni ul. 126.

POHITITE z vpisi otrok v obmorsko kolonijo v Dragi (SLOKAD, tel. st. 226117) in v gorsko kolonijo v Comegliansu (Slovenska Vincencijeva konferenca, tel. st. 43194) tudi v občinah Devin - Nabrežina, Zgonik, Repentabor, Dolina in Milje, kjer vpisujejo občinske zdravniške asistentke.

KRUT obvesca, da je odprto vpisovanje za letovanje na Malem Losinju. Letos bo letovanje junija in julija v starih 10-dnevnih izmenah. Vpisovanje in informacije KRUT, Ul. Cicerone st.8, tel. st. 360072.

skega okraja ter slavnostni govor. Pred pricetkom bo svečano polaganje vencev na spomenik, ki obeležuje napad na lonjerski bunker in na spomenik padlim na katinarskem pokopališču.

AMATERSKI ODER J. STOKA vabi na ponovitev veseloigre SALON EKSPON, J. Kolaric v nedeljo, 26. t. m., ob 18. uri v Kulturnem domu na Prosoku.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 27. t. m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, kjer bo inž. Janez Bizjak v sliki in besedi predstavil TRI-GLAVSKI NARODNI PARK.

SKD TABOR - Openska glasbena srecanja - s koncertom za violo in klavir se sklne pomladanski niz opernih glasbenih srecanj. Koncert bo v petek, 31. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu. Nastopila bosta violinist Armando Barilli in pianistka Antonella Fanfaroni iz Parme. Na sporedu Maticic, Bruch in Brahms. Vljudno vabljeni!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUSTEV vabi na ogled razstave arhitekturnih maket in risb SLOVENSKI KOZOLEC, ki je na ogled v prostorih Trzasko knjigarnice do 4. aprila 1995.

OBVESTILA

SLOVENSKI DIJASKI DOM S. Kosovel sporoča, da bo ob odprti meji 25. in 26. t.m., Zeleni center na Tomazu pri Vrhpoljah odprt. V nedeljo, 26. t.m., bo ob 15. uri v Zelenem centru koncert 40-clanske godbe na pihala iz Divace. Vabljeni vsi ljubitelji, zagovorniki miru in omikanega sožitja, se posebno mladi.

SKLAD MITJA CUK sporoča, da bo REDNI OBČNI ZBOR v sredo, 29. t. m., ob 1. sklicanju in ob 20.30 v 2. sklicanju na Narodni ul. 126.

POHITITE z vpisi otrok v obmorsko kolonijo v Dragi (SLOKAD, tel. st. 226117) in v gorsko kolonijo v Comegliansu (Slovenska Vincencijeva konferenca, tel. st. 43194) tudi v občinah Devin - Nabrežina, Zgonik, Repentabor, Dolina in Milje, kjer vpisujejo občinske zdravniške asistentke.

KRUT obvesca, da je odprto vpisovanje za letovanje na Malem Losinju. Letos bo letovanje junija in julija v starih 10-dnevnih izmenah. Vpisovanje in informacije KRUT, Ul. Cicerone st.8, tel. st. 360072.

IZLETI

SINDIKAT SPI CGIL Devin - Nabrežina organizira vednevni izlet v Salzburg ob 26. do 28. maja. Vse informacije dobite na sedezu Sindikata tel. st. 200698 ali 200036.

SK BRDINA sporoča, da bo odhod avtobusa za Sappado v nedeljo, 26. t. m., ob 6. uri iz Opčin (Bar Centrale). Pazite, ker je menjava ure!

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO DP-ZIO J. STEFAN obvesca, da bo v ponedeljek, 27. t.m., roditeljski sestanek za naslednje razrede: ob 16.15 za vse I. in II. razrede in ob 18.00 za vse III., IV. in V. razrede. Vabljeni vsi stari.

ČESTITKE

Danes praznuje rojstni dan PATRICIJA SKABAR iz Samatorce. Ob tem lepem pomladnem dnevu ti čestitata Gina in Karlo Kalc. Vscilom se pridruzuje nona Francka, ki te ima strašno rada.

Danes praznuje 15 let PATRIK SAVARIN. Nona Ivanka, nono Vittorio, teta Savica in stric Marjo iz Gropade mu zelijo, da bi bil priden v soli in ne bi nagajal.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju s SKD TABOR

vabi na koncert 26. mednarodne zborovske revije

PRIMORSKA POJE '95

NASTOPAJO: MPZ Jezero iz Doberdoba, MePZ Jože Srebrnič iz Deskel, ŽPZ Karol Pahor iz Pirana, MPZ Slavina, MePZ Mačkolje in MPZ Prouox iz Nove Gorice

MALI OGLASI

GOSTILNA NA KRA-SU isce natakario/ja, delovni cas po dogovoru. Telefonirati od 11. do 12. ure na st. 229168.

PODJETJE iz Nabrežine isce prevoznika s svojim sredstvom za dvokratno tedensko dostavo blaga v Trstu. Tel. ob delavnih dneh na st. 200232 med 14. in 15. uro.

ISCIMO starejšo zensko za nego in družbo 80-letne pokretne gospe. Urnik po dogovoru, nekaj dni na teden pa tudi možnost dela 24 ur na 24. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored XXIV Maggio 1, 34170 Gorica, pod sifro "Zanesljivost".

NUJNO iscem gospo Slovenko za 24-urno delo pri ostareli osebi za dobo 15 dni na mesec. Tel. st. (040) 814385.

25-LETNO DEKLE z delovno izkušnjo isce kakršnokoli resno zaposlitev, tudi kot hisna pomočnica ali za oskrbo ostarelih. Tel. ob uri obedov na st. 200882.

NA PROSEKU dajemo v najem za krajše obdobje trosobno opremljeno stanovanje. Tel. st. 200115.

V NEPOSREDNI blizini mednarodnega prehoda Rdece hise v Gorici dajemo v najem 170 kv. m poslovnih prostorov. Možnost parkiriska in uporabe industrijskih hladilnikov. Tel. st. (0481) 31163 v popoldanskih urah.

UCITELJICA nudi individualne lekcije za osnovnosolske otroke. Tel. st. 381794.

SKLAD MITJA CUK obvesca, da se vsak dan vrši popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov, na vseh solskih stopnjah. Informacije po telefonu 212289 od ponedeljka do petka v popoldanskem casu.

SKLAD MITJA CUK prireja angleški tečaj na razlicnih stopnjah, individualne ali skupinske lekcije. Informacije po telefonu 212289 od ponedeljka do petka v popoldanskem casu.

PRODAM fiat X19 1500, letnik 1980 v odličnem stanju. Tel. st. 220804.

PRODAM WV Polo, letnik 1988 v odličnem stanju. Tel. st. 299620.

PRODAM seno v balah. Tel. st. 327104.

PRODAM prenosni telefon Nokia City man 300, možnost fakturiranja. Klicati v večernih urah na st. (040) 228997.

PODARIM psicko s svetlo dlako (mesane pasme setter/nemski ovcar) staro osem mesecev. Tel. št. (0481) 521147.

DOLINA st. 147 je odprta osmica. Ladi Kocijan vabi vseh na crno in belo vino.

OSMICO ima Jurij Stubelj v Sempolaju.

OSMICO ima odprto Lovrenc Zerjul v Lonjerju. Toci belo in crno vino.

OSMICO je odprl Karlo Sancin pod Logom.

OSMICO je odprl Ivan Budin, Zgonik 50.

OSMICO - AGRITURIZEM je odprl Milic v Zagradcu. Tel. st. 229383.

OSMICO je odprl Pepi Zigon v Ul. Flavia di Stramare 87/A - Zavlj.

OSMICO sta odprla Marcelo in Ervin Doljak v Samatoci st. 22.

OSMICO ima odprto Slavko Svara, Trnovca st. 14.

KMECKI TURIZEM je odprt pri Justu Skerlju, Salez 44.

OSMICO ima Ivan Antonic v Cerovljah na st. 34. Toci belo in crno vino.

BERTO TONKIC je v Doberdoba na Trzaski cesti 25 odprl osmico. Toci belo in crno vino ter tudi domac prigrizek.

PRISPEVKI

Ob 20-letnici Dekliskega pevskega zbora Vesna iz Kriza darujeta Bogomila in Berto Doljak 50.000 lir.

V spomin na Dušana Razem darujeta Ivanka in Marija Bernetic 30.000 lir za cerkev na Pesku.

Ob obletnici smrti prof. Zitomira Terčelja darujeta Marta in Verenka 150.000 lir za Karitas - Ajdovscina.

Po hudi bolezni nas je zapustila draga mama, zena in sestra

Štefanija Jeretina

Pogreb bo jutri, 25.t.m., ob 9. uri iz mrtvasnice v Ulici Pietà na pokopališče v Domžalah.

Zalujoci sin Marko, moz

Ivo, sestri Ivanka in

Franciska ter ostalo

sorodstvo

Trst, Domzale, Zagreb,

24. marca 1995

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Nenadoma nas je zapustila naša predraga mama, nona in pranona

Emilija Sancin

vd. Prasel

Pogreb drage pokojne bo jutri, 25. t. m., ob 12.15 iz mrtvasnice glavne bolnisnice v boljunsko cerkev.

Zalujoci sin Aurelio z

zeno Zorko, vnuka

Giuliano in Emanuela s

Frankom ter pravnuk

Christian

Boljunec, 24.3.1995

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Ob nenadni izgubi

drage tete Milke se pri-

družujeta zalovanju

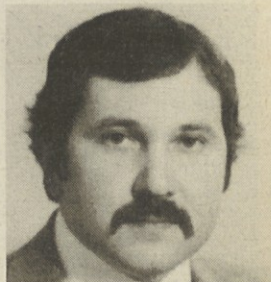
svojcev

družini Gropazzi in Tul

24.3.1987 24.3.1995

Ob 8. obletnici smrti nepozabnega

Branka Grahonje

se te vedno spominjajo

Tvoji dragi

Gročana, 24.3.1995

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,

24. marca 1995

DINO

Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 18.22 - Dolzina dneva 12.21 - Luna vzide ob 1.46 in zatone ob 11.26.

Jutri, SOBOTA,

25. marca 1995

OZNANJENJE

VREME VČERAJ OB.12. URI: temperatura zraka 9 stopinj, zračni tlak 1031 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 41-odstotna, nebo spremenljivo jasno, morje mirno, temperatura morja 9,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefano Pruni, Matteo Savron in Sara Zeril.

UMRLI SO: 81-letni Martino Cossutta, 83-letni Carlo Vecchi, 77-letna Albina Milacci, 85-letna Nerina Poggi, 86-letna Maria Salaguarda, 86-letna Kathleen Haessler, 97-letna Gisella Stakola, 70-letni Francesco Palumbo, 71-letna Iolanda Gabassi, 85-letna Maria Ursic, 80-letna Maria Parenzan.

LEKARNE

Od ponedeljka, 20., do nedelje, 26. marca 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13

FILM VIDEO MONITOR / DANAŠNJI SPORED

Slovenci prisotni tudi v Hollywoodu

Ob 18. uri konferenca prof. Joe Valenčiča
Zvečer Anžlovarjev Oko za oko (Gipsy eyes)

Po sinočnjem svečanem in vsebinsko zelo zanimivem odprtju se danes 10. Film video monitor nadaljuje v goriskem Kulturnem domu s festivalsko intenzivnim filmskim sporedom. Predvajanja bodo že od jutranjih ur dalje, vmes se bodo zvrstila srečanja z ustvarjalci, največjo pozornost pa bo občinstvo gotovo namenilo filmom v večernem programu. Ob 20.30 bodo v veliki dvorani najprej na sporedu kratki filmi umetnika, amaterskega filmarja in popotnika Božidarja Jakca, sledil pa bo celovečerni film Oko za oko ("Gipsy eyes"), slovensko-ameriška koprodukcija v režiji Vincija Vogue Anžlovarja.

Film je eden med na Slovenskem ne ravno običajnimi primeri znanjskega filma. Gre namreč za napeto "spy story", v kateri očitno umora in odgovorni za varnost ameriške ambasade razrinkata mednarodno tolpo prekupčevalcev z orožjem. Okrog filma je bilo veliko razprav in tudi majhen skandalček, ko je režiser Anžlovar javno oklofotal ministra za kulturo Felhana, ki naj bi bil po njegovem kriv za produkcijske zaplete.

Večerni spored Film video monitorja se bo v veliki dvorani Kulturnega doma nadaljeval ob 22.30 s predvajanjem filma Matjaza Klopčiča iz leta 1974 Strah. V mali dvorani Kulturnega doma pa bodo v večernem časovnem pasu vrteli najprej

(ob 20.30) ameriški film "A bullet for Joey" Lewisa Allena (v njem nastopa igralca George Dolenz in Audrey Totter, oba slovenskega porekla), nato ob 22.30 pa "Lady in the lake" R. Montgomeryja, z igralko Audrey Trotter.

Poleg dveh ameriških filmov bo o doprinosu, ki so ga slovenski igralci in filmski ustvarjalci dali hollywoodski filmski industriji, govor tudi na predavanju, ki ga bo ob 18. uri filmski raziskovalec slovenskega porekla iz Clevelanda Joe Valenčič imel na temo Slovencev v Hollywoodu. Valenčič bo skupaj z argentinsko režiserko in producentko Lito Stantić, kateri film Zid molka je sinoci otvoril letosnji Film video monitor, ob 12. uri sodeloval na srečanju z novinarji. Srečanje bo od-

prto tudi javnosti. Prav tako so odprta javnosti vsa druga predavanja, ki se bodo čez dan zvrstila v mali dvorani Kulturnega doma. Danes bodo na vrsti sledeči filmi: ob 9. uri Rdeci boogie (rež. Karpo Godina, 1982), ob 10.30 in ob 18. uri Kekec (Jože Gale, 1951), ob 14.45 Tri zgodbe (Jane Kavcic, Igor Pretnar, France Kosmac, 1995), ob 16.30 Ovni in mamuti (Filip Robar Dorin, 1985).

Vstop na vsa predavanja (vključno z večernim programom) je brezplačen. V predvečerju Kulturnega doma je tudi na ogled fotografska razstava Slovenske filmske zvezde, ki jo je pripravil Slovenski gledališki in filmski muzej v Ljubljani.

Na sliki: prizor iz nocojšnjega filma Vincija Vogue Anžlovarja, Oko za oko

ŠTANDREŽ / RAJONSKI SVET

Jutri akcija za čiščenje brega Soče

Rajonski svet v Standrežu skuša pri krajanih, zlasti pa pri mlajših, vcepiti spostljiv in omikan odnos do narave in okolja. Tako so med osnovnošolci in otroci vrteca razpisali natečaj o Soči in okolju, pred letom dni so izvedli čiščenje levega brega Soče. Vendar nalog s tem se nismo izčrpali pravi predsednik Božidar Tabaj. Ob lanskem čiščenju so pobrali kakih trideset stotov najrazličnejših odpadkov in lepo količino železnih odpadkov. Naredili so precej, vendar pa je ostalo na bregu Soče in na bolj oddaljenih krajih pod Standrežem se na kupe odpadkov. Nekaj je celo novih, saj je neviliziranih občanov, ki na

avtonomen način rešujejo vprašanje odpadkov, zal se veliko.

Potrebna in koristna je torej nova akcija čiščenja. Izvedli jo bodo jutri, 25. marca. Ekološki dan se bo začel ob 13.30. Udeleženci naj se zberejo na koncu ulice Ticino, piše v letaku, ki so ga te dni razdelili v Standrežu. Obljubljajo tudi da bodo poskrbeli dovolj pijače za vse. Za opremo morajo seveda poskrbeti udeleženci sami (rokavice, primerno orodje, palice, vrvi itd), medtem ko bo rajonski svet poskrbel za odvoz zbranih odpadkov. Lani je pri čiščenju standrškega brega Soče sodelovalo nekaj deset krajanov vseh starosti. Letos jih pričakujejo se več.

GLEDALIŠČE / V KULTURNEM DOMU

Komedija "Tre sull'altalena" za konec italijanske sezone

Abonmajska sezona italijanskega gledališča se zaključuje. Jutri bo na sporedu se zadnja predstava in sicer komedija Luigiia Lunarija "Tre sull'altalena" (Trije na gugalnici). Delo bodo izvajali člani gledališke skupine Teatro Carcano iz Milana, v glavnih vlogah bodo nastopili Giuseppe Pambieri in Lia Tanzi ter Enrico Beruschi in Antonio Guidi. Režiser je Silvano Piccardi. Zgodba je sila preprosta: trije moški (industrijalec, castnik in pisatelj - filozof) se istosčasno znajdejo v praznem stanovanju. V prostor vstopijo skozi različna vrata, vsakdo od njih pa je prepričan, da je v drugem stanovanju oziroma na drugem naslovu. V njih se porodi dvom, da so se znašli na pragu večnosti. Dvome se podkrepi nenaden prihod snazilke, ki jo trije zbegani moški zamenjajo kar za angela. Skratka zanimiva, zabavna in ironična zgodba.

Predstava je v abonmaju, proste vstopnice pa so na razpolago v turističnem uradu Appiani (v soboto je urad zaprt). Ob koncu predstave bodo med občinstvom pobirali glasovalne kartončke o letosnji sezoni.

GLASBA / SEZONA LIPIZER

Drevi koncert nemškega dua Mathé - Merkle

Mlada a odlična izvajalca

Ciklus večernih koncertov v okviru abonmajске sezone glasbenega društva Rodolfo Lipizer se nocoj nadaljuje z nastopom nemškega dua Hans Georg Mathé (violoncelo) in Angelika Merkle (klavir) (na sliki). Koncert bo ob 20.30 v Fogarjevem avditoriju na Verdijevem korzu 4 v Gorici. Odlični nemski duo se predstavlja v Gorici z zgovorno vizitko: dve prvi nagradi na mednarodnih glasbenih natečajih "C. Solima" leta 1993 in "V. Gui" leta 1994. Sicer pa imata oba mlada izvajalca za sabo že uspešno glasbeno pot in koncertno kariero, ki sta jo začela že v otroških

letih. Angelika Merkle igra namreč klavir že od 5. leta starosti, se prej pa je poprijel za violoncelo Hans Georg Mathé, ki se je glasbi približal v četrtem letu starosti.

Na nocojšnjem koncertu v Gorici bosta predstavila spored skladb R. Straussa (Sonata op. 6), W. Lutoslawskega (Grave) in J. Brahmsa (Sonata op. 38).

Koncert sodi kot recenno v abonmajski spored glasbene sezone Lipizer, za neabonente pa so proste vstopnice v prodaji v potovalnem uradu IOT v Gorici (Ul. Oberdan 16, tel. 533838), v agenciji Utat v Trstu in v trgovini Discotex v Vidmu.

GLASBA / ANDREA BALDASSARRE V GORICI

Dober koncert za maloštevilne

Na pevskem recitalu je predstavil splet zim zelenih melodij

Pred dnevi je v Kulturnem domu v Gorici nastopil, ceprav pred nestvilno publiko, italijanski pevec lahke glasbe Andrea Baldassarre iz Verone z glasbenim recitalom "L'eco di un canto" (Odmev nekega speva). Baldassarre se je tudi ob tej priložnosti izkazal kot soliden in sposoben pevec, kar je že potrjevalo dejstvo, da se je uveljavil kot sodelavec ene izmed najbolj znanih italijanskih pevk, Mine.

V Gorici je Baldassarre predstavil glasbeni sprehod od Berlina do Broadwaya, s spletom vrste nepozabnih melodij, med katerimi so zaradi pevčeve interpretacije se

posebej izstopale: "Don't cry for me Argentina", "Insieme", "September morn", "New York New York" ter zaključna "Quando il sipario cadrà..." Baldassarre, ki je leta 1985 ze nastopil na Festivalu Sanremo v kategoriji mladih upov, si utira pot v profesionalno kariero s ciljem nastopa na naslednjem sanremskem festivalu.

Koncert v Kulturnem domu je dodatno popestrila se dovršena koreografija z nastopom gledaliških igralcev ter plesalk. Ob klavirju pa je pevca spremljala pianistka Carla Nardini. Prireditelj recitala je bilo združenje "Studio teatro" iz Verone. (ik)

Andrea Baldassarre

KINO

GORICA
KULTURNI DOM 10.
FVM: 20.30 »Oko za oko«, rež. Vinci Vogue Anžlovar. 22.30 »Strah«, Rež. Matjaz Klopčič. Spored predvajanj v mali dvorani objavljamo posebej v clanku.
VITTORIA 17.20-19.40-22.00 »Vento di passioni«. I. Brad Pitt in Anthony Hopkins. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »La giusta causa«. **TRIZIC**
COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Page master«.

PRIREDITVE

SKRD JADRO prireja nocoj ob 20. uri v Romjanu predvajanje filma Zerjavi letijo na jug. Prisotna bo avtorica Dorica Makuc.
SKD HRASST vabi na uprizoritev igre H.F. Kuhnelta En dan z Edvardom, v izvedbi skupine Oder 90 jutri ob 20.30 v župnijski dvorani v Doberdobi.
KD SOVODNJE in OS P. BUTKOVIC-DOMEN vabita na 2. Otroški direndaj v nedeljo, 26. marca, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

OBVESTILA

KD SABOTIN prireja jutri ob 20. uri v bivši soli v Stmavru večer z diapozitivi o Stmavru in okolici. Diapozitive bo predvajala gospa Pellis.

SPD GORICA - SMU-CARSKI ODSEK obvesca, da izleta na Helm (Monte Elmo) v nedeljo, 26. t.m., ne bo.

KD OTON ŽUPANČIČ iz STANDREŽA prireja v sodelovanju s plesno solo Urška nadaljevalni plesni tečaj za odrasle. Informacije in vpisi za stare in nove plesalce na prvem srečanju, ki bo v ponedeljek 27. marca, ob 20.30, v domu A. Budala v Standrežu.

POHITITE Z VPISI OTROK V OBMORSKO KOLONIJO v Dragi (SLOKAD, tel. 040 - 226117) in v gorsko kolonijo v Comegliansu (Slovenska Vincencijeva konferenca, tel. 040/43194). V Gorici dobite vpisne pole in navodila na solskih ravnateljstvih (v Katoliški knjigarni in na upravi Katoliškega glasa). V ostalih občinah na Goriskem se javite občinski zdravniški asistentki. Pojasnila na tel. 530924.

IZLETI

ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA prireja 7-dnevni izlet na Sardinijo, Sicilijo in v Kalabrijo od 13. do 19. maja. Prijave v trgovini pri Mili (tel. 78072) do 10. aprila.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Gorisko priredi 17. aprila izlet v Caorle. Prijave na se-dežu in pri odbornikih.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL MORO, Carduccijska ul., tel. 530268.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341.
DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
Dr. M. Rojec, Ul. I. maja 76, tel. 882578.

POGREBI

Danes ob 8.30, Vilma Smilzotti vd. Annunziato, iz splosne bolnisnice v Trst; 10.00 Antonio Matisek, iz splosne bolnisnice v Romans; 13.15, Ruggero Russian, iz splosne bolnisnice v Mos.

Iščemo raznasalca
Primorskega dnevnika
ZA STANDREŽ

Pogoji:
polnoleten/na
doma iz Standreža
motoriziran/a

Vse informacije na
upravi Primorskega
dnevnika v Gorici,
drev. XXIV Maja 1,
tel. 533382 ali 535723.

**2. APRILA v Primorskem dnevniku
barvna priloga: OBČINA ŠTEVERJAN**
Izkoristite priložnost za vaš oglas:
pokličite Publiest tel. (040) 7796688

POKRAJINA / ZAMENJAVE ODBORNIKOV IN V APT

Minirevolucija v pokrajinski upravi

Tavagnutti in Petiziol nova odbornika

Na Goriški pokrajini je včeraj popoldne prislo do minirevolucije, zaradi katere bi utegnili splavati po vodi napovedano ceturdi z obeh strani uradno zaničano zavezništvo med Severno ligo in DSL z vstopom nekaterih predstavnikov te stranke v upravo. Predsednica Monica Marcolini je včeraj izvedla pomembne zamenjave v sestavi odbora kot tudi v upravnem odboru pokrajinskega avtocestnega podjetja APT. V pokrajinsko upravo sta vstopila dva nova odbornika iz vrst oz. blizu Severne lige. Hkrati sta obdveh, ki sta zaradi političnih nesoglasij odstopila pred nekaj tedni (to sta bila podpredsednik Pokrajine Enzo Tirelli in odbornik za okolje Manfredi Jacumin), izstopila iz uprave dva odbornika, ki bo sta prevzela nove funkcije.

Nova pokrajinska odbornika sta Gorican Nereo Tavagnutti, ki je tudi občinski svetovalec Severne lige v Gorici, in Paolo Petiziol, predsednik združenja Mitteleuropa, znan kot organizator vsakoletnega praznovanja v Jasihu na čast cesarju Francu Jožefu. Tavagnutti bo kot odbornik prevzel skrb za gospodarske dejavnosti, kulturo, znanost in druge manj pomembne zadeve, Petiziol pa bo odbornik za solstvo, sport, mladinske problematike in drugo.

Hkrati z njunim vstopom v upravo sta odborniki mesti zapustila odbornik za javna dela Gualtierio Franco in odbornik za finance, proračun in premoženje Aldo Scuor.

Prvi se umika, ker kandidira v občini Slovrenc za župana, Scuorja pa je predsednica Marcolinijeva že včeraj imenovala za novega predsednika APT.

Vsled teh sprememb je v pokrajinskem odboru pridobil veliko moč odbornik Claudio Calligaris, ki bo poslej podpredsednik, hkrati pa bo imel v svoji pristojnosti važne resorje kot so javna dela, finance, proračun, premoženje, okolje. Očitno bo to "superodborništvo" le stvar časovno omejenega obdobja. Po včerajšnjih zamenjavah ohranja uprava namreč le stiri odbornike namesto predvidenih šestih. Dve mesti ostajata torej se prosti za morebitni vstop predstavnikov DSL, če bo do tega prislo. Toda prav v včerajšnjih zamenjavah (tako Tavagnutti kot Petiziol ni sta "levicarja" znotraj Lige) je mogoče razbrati signal, da se je morda perspektiva koalicije Liga-DSL nekoliko oddaljila. Prihodnji dnevi bodo pokazali, kam plove Pokrajina.

Z imenovanjem Scuora za predsednika je Marcolinijeva obnovila tudi vodstvo APT. V odboru ostajata od sedanjih upraviteljev Donato Fabaz in Jiri Laski, kot nova pa prihajata Fabio Maresi Carrera in Alessandro Visentin. Inz. Sergio Fornasir, sicer tudi občinski svetovalec Forza Italia v Gorici, ki je kot podpredsednik v zadnjih starih mesecih začasno vodil podjetje, pa je razocaran zaloputnil vrata in odšel.

PODGORA / RAJONSKI SVET

Kompromis z Občino

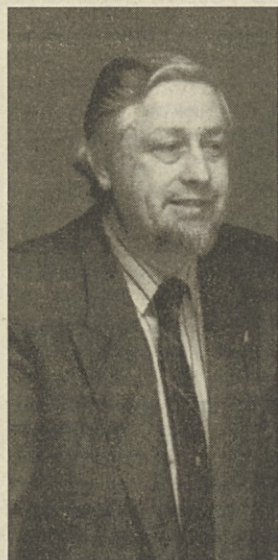
Prostor v šoli naj bi spravnisodnik uporabljal le začasno

V nekaj dneh bo znano, kako bo Občina poskrbela za urad spravnega sodnika in če namerava v prostorih nekdanje sole v Podgori ponovno urediti tudi volišče za podgorske občane. S to napovedjo se je zaključila četrtkova izredna seja rajonskega sveta, ki jo je sklical predsednik Maligoj, da se o vprašanju razpravlja pravčasno in da podgorska skupnost ne bi bila postavljena pred izvršeno dejstvo. Na sejo je Edi Maligoj povabil tudi župana Valentija in načelnike skupin. Župan se vabilu ni odzval, pač pa je upravo zastopal odbornik Roselli. Seje pa so se udeležili načelniki, oziroma predstavniki nekaterih svetovalskih skupin.

Seja je bila koristna in potrebna, nam je v pogovoru povedal predsednik rajonskega sveta Maligoj. Občina je pojasnila celotno zadevo glede spravnega sodnika, z naše strani pa smo vnovič potrdili nase nacrtje in zahteve, predvsem pa da občina poskrbi, da bo v prostorih sole uredila volišče za Podgorce. Spravnisodnik bi v prostorih osnovne sole uradoval le začasno, dokler občina ne bo poskrbela za preureditev in prenovo stavbe nekdanjega vrteca, kjer so se dela zavlekla zaradi reševanja stanovanjske problematike nekdanje postreznice. Kako je bilo vprašanje rešeno, oziroma kako namerava Občina ravnati, bo znano čez kakšen dan, morda že do konca tedna.

POLITIKA / SKUPINO VODI V GORICI SERGIO COSMA

Nostalgiki MSI proč od NZ

Skupino somisljenikov nekdanje MSI, ki ne sprejemajo Finijevega "izdajstva" idealov te stranke, je včeraj v Gorici ustanovila "fasistično prenovo". Ustanovno skupščino gibanja "Movimento sociale - fiamma tricolore", ki ga na vsedržavnih ravni vodi Pino Rauti, je vodil Sergio Cosma (na sliki - Fotostudio Reportage), edini misovski svetovalec na Pokrajini in občinski svetovalec v Gorici.

Povedal je razloge, ki so ga privedli do nelahke odločitve. NZ in Fini sta se po njegovem mnenju izneverila idealom ti. tretje poti med kapitalizmom in komunizmom, ki jo je nakazal ze Mussolini. Z opredelitivjo za liberizem so preplavali na kapitalistični breg, je dejal Cosma. Tega mnogi kameradi niso mogli sprejeti, zato so sklenili, da ohranijo pri življenju MSI. Prav včeraj jim je sodstvo priznalo pravico, da lahko uporabljajo (sicer tako

oni kot NZ) simbol s plamenom.

»Nismo antifasisti, smo za smrtno kaznen vsaj v nekaterih primerih in proti vsaki obliki bilingvizma, tudi tisti, izredno nevarni, ki jo zagovarja sen. Romoli«. Tako je Cosma strnil politične smernice gibanja.

Zaenkrat je v njegovo skupino pristopilo kakih 15 ljudi, med temi precej rajonskih svetovalcev in nekateri voditelji stare MSI. Na najbolj zanimivo vprašanje, kako se bodo opredelili občinski svetovalci, se nismo dobili odgovora. Trije so se včlanili v NZ, Cosma sedaj ustanavlja novo MSI, stirje pa se cakajo. Cosma upa, da se mu pridruži se kdo. Sam bo na občini osnoval samostojno svetovalsko skupino. Ostal bo v večini, ki podpira župana Valentija, čeprav ne izključuje možnosti diferenciacije ob specifičnih vprašanjih.

NOVICE

Ustanovili združenje FIEPe T

Upravitelji gostiln, barov, picerij in drugih gostinskih lokalov so pred kratkim ustanovili novo strokovno združenje FIEPeT, ki bo delovalo v sklopu zveze Confesercenti. Na celu nove stanovske organizacije v goriški pokrajini je Mirella Macera, ki vodi gostinski obrat v Trzicu. Združenje pa deluje tudi v deželni okviru. V svojem programu si združenje prizadeva za posodobitev zakonskih predpisov, ki urejajo delovanje javnih lokalov. Gre za predpise, ki so v mnogočem zastareli, kar terja pripravo novih predpisov, ki morajo seveda upoštevati sedanje stanje.

Forza Italia podaja obračun

Gibanje Forza Italia prireja jutri javno srečanje v dvorani Unione Ginnastica Goriziana. To bo, kakor je mogoče razbrati iz vabila, nekaksen obračun enoletnega delovanja gibanja. V jutranjem delu (začel se bo ob 10.30) bodo govorili Paolo Richiardi, Giovanni Busolini, Furio Gall, Giovanni Popazzi in Gaetano Valenti, v popoldanskem (začel se bo ob 15.30) pa Antonio Devetag in Ettore Romoli.

Srečanje z Deganom odložili za en teden

Za danes napovedanega javnega srečanja z deželnim odbornikom Deganom ne bo. Srečanje, za katerega je dala pobudo družba SDAG, so odgodili za en teden. Tako sporočajo iz županstva in obnem najjavljajo, da bodo predstavniki goriške občinske uprave in gospodarskih operaterjev predstavniku deželne vlade postavili nekaj zelo konkretnih vprašanj in terjali prav tako konkretne odgovore. Prva zahteva se nanasa na sklic konference o storitvah, ki naj bi se odvijala v Gorici in kjer naj bi podrobneje opredelili nacrt dograjevanja avtocestnega omrežja, kakor tudi nacrt dograjevanja drugih objektov (n.pr. gradnja 3. dela avtoporta).

Prvi koraki do področnega načrta razvoja Goriške

Na sedežu Trgovinske zbornice bo danes, ob 15. uri prvo delovno srečanje med predstavniki sindikalnih zvez CGIL/CISL/UIL, predstavnikov javnih uprav, gospodarskih združenj ter Trgovinske zbornice. Razpravljali bodo o načinu za pripravo področnega načrta splošnega gospodarskega in družbenega razvoja. Za dosego cilja je potrebno sodelovanje in soglasje vseh gospodarskih in družbenih dejavnikov. Srečanja se bo udeležil tudi predsednik Državnega sveta za gospodarstvo in zaposlovanje (CNEL) De Rita.

Vlomili v parkiran avtomobil

Torbica v parkiranem in zaklenjenem avtomobilu je prava vaba za zmikavte. To je včeraj spoznala tudi voznica renaulta clio V.V., ki je na kvesturi prijavila, da so ji neznanci vlomili v avtomobil, parkiran na ulici Vittorio Veneto. Razbili so sipo na desni strani avtomobila (na strani, pločnika in zato manj opazno mimoidočim avtomobilistom) in se polastili torbice v kateri je bilo okrog 350 tisoč lir, nekaj dokumentov in drugih predmetov. Vlom so neznanci zagrešili med 9.30 in 10. uro.

KRMIN / V NOČI OD SREDE NA ČETRTEK

Tatovi so vlomili v urade v središču mesta in odnesli približno 6 milijonov lir

Tatovi so iz zidu izrili jekleno blagajno (foto SR)

Tatovi so v sredo ponoči vlomili v urade Konzorcija za industrijski razvoj v Krminu ter v urade medobčinskega konzorcija za vodovod in v urade katastro. Konzorcij ima sedež v stvabi nekdanjega županstva, v Krminu, samo nekaj metrov stran pa so drugi uradi, ki so jih neznanci obiskali. Medtem ko je bil plen v uradih katastro precej skromen, so iz železne zidne blagajne v uradu vodovodnega konzorcija ukradli nekaj milijonov lir. Povzročili pa so tudi precej gmotne skode, saj so zidno blagajno moralidobesedno skopati iz zida. Nočnega obiska so se zavedli uradniki, včeraj zjutraj, ob nastopu službe.

GORICA / V OKVIRU NAČRTA "VARNA ŠOLA"

Skupina dijakov šole Trinko na obisku pri goriških gasilcih

Ogledali so si naprave, vozila in sledili praktični preizkušnji

Skupina okrog 35 dijakov slovenske nizje srednje sole Ivan Trinko je včeraj obiskala gorisko gasilsko postajo. Ogledali so si telefonsko centralo in ostale prostore, protipožarna vozila in drugo opremo, s katero razpolagajo gasilci, najbolj pa jih je seveda pritegnila praktična preizkušnja gašenja, ki jo je uprizorila gasilska ekipa. Na koncu obiska so bili deležni se prigrizka.

Obisk sodi v projekt varna sola, pri katerem sodeluje 15 sol na Goriskem. V sodelovanju z raznimi javnimi službami poglobljajo znanje na področju varnosti in prevencije nezgod. Projekt se bo sklenil z ekipnim tekmovanjem, zmagovita sola pa se bo uvrstila v finalni del v Rimu.

Dijaki slovenske srednje šole na obisku v gasilski postaji (foto Studio Reportage)

NOVICE

Srečanje predstavnikov srednjeevropskega odporništva v Vidmu

VIDEM - Boj proti nacionalizmu in ksenofobiji bo osrednja tema srečanje predstavnikov srednjeevropskih borčevskih organizacij, ki se bodo srečale v Vidmu ob 50-letnici osvoboditve. Srečanje, ki bo od 31. marca do 2. aprila v Vidmu, organizirajo Odpor za proslavljanje 50-letnice osvoboditve, zveza italijanskih borčevskih organizacij, in deželni VZPI-Ampi ter dežela Furlanija-Juljska krajina. Prisotni bodo predstavniki Avstrije, Češke, Hrvaske, Nemcije, Slovaške, Slovenije, madzarske in Italije.

Srečanje sodi v sklop proslav ob 50-letnici osvoboditve, ima pa tudi velik politični in moralni pomen glede na temo, o kateri bo govor, saj želijo udeleženci osvobodilnega boja skupaj razmisliti, kako lahko 50 let po zmagi na nacizmu in fašizmu se prispevajo v boju proti nacionalizmu in ksenofobiji ter prispevajo k utrjevanju prijateljskih vezi med narodi Evrope. Kot kraj srečanja so izbrali Videm zaradi njegove središčne zemljepisne lege in ker je bilo furlansko mesto odlikovano z zlato kolajno za hrabrost v boju proti okupatorju.

Predsednica Guerra pri ministru Motzu

RIM - Predsednica Deželne vlade Alessandra Guerra se je včeraj srečala z ministrom za ustavne reforme Giovannijem Motzom, kateremu je izročila tudi v imenu ostalih dežel s posebnim statutom predlog za preureditev pristojnosti teh dežel, ki bi tem upravnim enotam jamčile resnično avtonomijo. Guerrov je poudarila, da je po oceni dežel konferenca država-dežele najprimernejše telo za reševanje tega problema.

TRST / GENERALNI KONZUL SLOVENIJE

Vlasta Valenčič obiskala PD

S položajem dnevnika jo je seznanil odgovorni urednik Brezigar

TRST - »Zadovoljna sem, ker sem se vrnila v Trst. Skrb za manjšino sodi med glavne dolžnosti predstavnika Slovenije, zato se bom trudila tudi za vas.« Vlasta Valenčič Pelikan, ki je pred nedavnim prevzela dolžnosti generalnega konzula Slovenije v Trstu, je bila včeraj na obisku v redakciji našega dnevnika, kjer ji je dobrodošlico izrekel odgovorni urednik Bojan Brezigar (foto KROMA). Strnjenemu Brezigarjevu poročilu o vlogi in položaju našega dnevnika - težave so seveda pretežno fi-

nančne narave in z njimi se morajo soočiti vse pomembnejše institucije slovenske manjšine v Italiji - je sledilo zagotovilo Vlaste Valenčič Pelikan, da bo s pozornostjo spremljala razvoj dogodkov in bo tudi kot uradna predstavnica Slovenije skušala vplivati na pozitivno razreševanje problemov. Povedala je se, da bo slovenski generalni konzulat v Trstu, ki ima dejansko pristojnost za široko območje severne Italije, v kratkem dobil ustrežnejši sedež, kjer bodo delo lahko smotneje uredili.

V NEDELJO PO TV KOPER

Naše stezice o predvolilnem vzdušju v dolinski občini

KOPER - Z naglimi koraki se blizajo v Italiji upravne volitve, ki bodo 23. aprila. Gre za pomembno volilno in politično preizkusnjo, ki bo izmerila državi opredeljeno temperaturo, velikega pomena pa bodo skorajšnje volitve tudi za prostor, ki ga naseljujejo Slovenci v Italiji. Posebna pozornost je zato obrnjena v dogajanje in sklepanje zavezništva v občinah Steverjan, Sovodnje, Doberdob, Zgonik, Repentabor in Dolina. Katera bo usoda teh izrazito slovenskih krajev oziroma občinjskih uprav? O tem se te dni razplamtevaajo polemike, sestanki med različnimi političnimi silami se vrstijo na tekočem traku, v krajevno podnebje se vsiljujejo navodila zunanjih faktorjev, ki so zunaj področnega konteksta. Se najbolj »vroče« je v dolinski občini, kot največji slovenski upravni enoti v Italiji.

Prav položaju v Dolini bo namenjena prva ne-

deljska »volilna oddaja« slovenskega sporeda TV Koper »Kam vodijo naše stezice?« V dokaj megleno in hibridno ozračje bo skušala posijati z zarkom jasnine, da bi volilci in sirso družbeno zaledje razumeli, kako pravzaprav stvari stojijo in v katero smer se razvijajo. Pomembna priložnost torej, da se stališča izčistijo, saj nas do volitev loci le slab mesec. V studiu bodo predstavniki raznih političnih sil, ki bodo posredovali svoje poglede o položaju v dolinski občini in kako si zamisljajo upravljanje v prihodnjih starih letih. Beseda pa bo tekla tudi o liku župana, ki je po novi zakonodaji središčna figura krajevnega uprave. Oddaja se bo po ustaljenem običaju začela v živo točno ob 18. uri, preko telefona pa v njej lahko sodelujejo tudi gledalci pred televizijskimi zasloni. »Kam vodijo naše stezice?« bo prihodnji petek ponovila tudi slovenska televizija na svojem prvem sporedu.

SKLAD MITJE ČUKA

Zavzetost pri igri in učenju

Pomen občutka po veljavi, avtonomije in kompetence

Kako to, da so nekateri otroci tako zavzeti za učenje, drugi pa ne? Vprašanje smo si zastavili že zadnjic in nanj skušali odgovoriti tudi na osnovi tistega, kar so ugotovili razni strokovnjaki. Prvo leto življenja je zelo pomembno. Pomembne so vse zgodnje otrokove izkušnje, pa tudi nagnjenja, ki jih je podedoval.

Otrokov razvoj zavirajo lahko napake pri vzgoji. Nekateri starši ne jemljejo dovolj resno otrokove igre in je ne znajo pravilno vrednotiti. Negativni vpliv pa imajo tudi neprimerne igrice, ki jim otrok ni kos in pomenijo zato zanj frustracijo in neprijetno izkušnjo pri igri.

Pri tem seveda lahko starši veliko pomagajo: igrice sortirajo na primerne in neprimerne se preden jih otrok dobi v roke.

Odrasli pa se morajo izgoniti se neki razvadi - nehalno že enkrat vdirati v otrokovo igro nepovabljeni. Saj otroku ne gre za to, da mu bomo pokazali, kako smo mi pridni v postavljanju ene kocke na drugo, kar se nasemu malčku noče posrečiti in vedno znova poskušati: otrok zeli v tem uspeti sam!

Seveda si zeli kdaj pa kdaj tudi nas pomoč in bo to pokazal; največkrat pa si zeli le opogumljanja, prve besede, ki mu bo le nakazala rešitev problema. Ko otroku s svojim nastopom odvzamemo možnost, da bi sam nekaj uspešno rešil, mu pokvarimo igro ter njegove sposobnosti za koncentracijo in pravzaprav tudi motivacijo za to, da bi se se spo-

prijemal z nečim težje izvedljivim.

Motivacija je zelo pomemben moment, zato so ji psihološke raziskave vedno posvečale veliko pozornost. Odkrivali so predvsem vzroke, zakaj je nekdo motiviran za igro, za učenje ali za delo ne da bi za to pričakoval plačilo ali nagrado. Prisli so do zaključka, da so za to pomembni predvsem trije pogoji in da je odvisno od mere izpolnjenosti teh treh pogojev, kolikšna bo motiviranost človeka.

Gre predvsem za občutek o lastni veljavi, za potrebo po avtonomnosti in za kompetenco. Poskusajmo si nekoliko поблиže pojasniti te pojme.

Občutek o lastni veljavi pridobimo s spoznanjem, koliko znamo biti učinkoviti, koliko smo sposobni sami rešiti problem ali sami privesti nalogo do kraja. Osnova vsega je naša izkušnja. Prav za razvoj tega občutka je zelo pomembno, da pustimo male otroke, naj jedo sami, naj se igrata sami, naj sami pridobivajo spoznanja, naj se sami oblačijo ipd. Če otroku tega ne bomo dovolili, bo najprej protestiral, kasneje pa bomo morda, če ga bomo dovolj vztrajno dresirali, imeli zelo pasivnega otroka. To pa verjetno ni zanj najbolje!

Omenili smo tudi avtonomijo. Kaj to pomeni? Gre za človekovo potrebo, da sam o sebi v kar največji meri odloča, kaj se bo z njim dogajalo. Če pri eno do dveletnih otrocih je ta potreba zelo izrazita. Sleherno njeno omejevanje vodi v krize trmoglavosti. Tudi po

obdobju trme, v času, ko je otrok bolj sprejemljiv za kompromise, se vedno obstaja potreba po avtonomiji. Toda velikokrat se zgodi, da to potrebo otroku izbijemo že v obdobju trmoglavosti s končnim učinkom, da hkrati ohromimo pomemben dejavnik, ki je nepogrešljiv za koncentrirano delo, igro, učenja ali raziskovanje.

Prav zaradi tega pomeni odtrgati otroka od njegove igre, rusenje njegove potrebe po odločanju, s čim se bo ukvarjal in na kakšen način bo nekaj počel. V tem kratenju avtonomije otroka moramo iskati tudi vzrok za demotiviranost v učenju in za doživljanje učne snovi kot popolnoma dolgočasne, celo takrat, ko je vseskozi zelo zanimiva in prikazana dovolj nاپeto.

In ob koncu se o pojmu kompetenca. Pod tem pojmom razumejo strokovnjaki človekovo veselje povečati si znanje o nečem, razvijati rezultate, do katerih je že prisel, občutiti zadoščenje ko prideš do konca neki stvari. Tudi ta človekova potreba je dejavnik za koncentrirano igro, učenje ali delo. Pri tej potrebi lahko odrasli otroku nekoliko pomagamo. Predvsem tako, da mu nudimo ob pravem času pravi material za njegovo delo ali igro. Igra ali igraca morata biti zanj primerne, povzročati mu morata sicer nekaj težav, vendar ne toliko, da bi igraco zaradi tega zavrgel in obupal pri igri.

Za to pa, da bomo prav izbirali, moramo svojega otroka predvsem dobro poznati.

Jelka Cvelbar

VAŠE NABAVE VAŠ OPERATIVNI SEDEŽ V ITALIJI CENTERGROSS

PRVI EVROPSKI CENTER ZA TRGOVINO NA DEBELO

Pri največjem italijanskem blagovnem terminalu in železniškem vozlišču, ki sta neposredno povezana s celotnim omrežjem evropskih avtocest in le nekaj kilometrov oddaljena od mednarodnega letališča v Bologni, je center, kjer 477 firm ponuja izdelke in storitve, namenjene za distribucijo blaga na drobno, industrijo in obrt.

Poleg velikega sektorja oblačilne industrije, tekstilnega materiala in pribora - v katerega okvirih je razvit tudi najpomembnejši Stalni Italijanski sejem modne konfekcije - delujejo podjetja v sektorjih tekstilne opreme, izdelkov za gospodinjstvo, električnih gospodinskih aparatov, igrac, papirnega blaga, parfumerijskega blaga, športnih izdelkov, živil ter izdelkov za restavracije in hotele; tehnična podjetja za projektiranje in distribucijo izdelkov in opreme za obrt in industrijo, farmacevtski izdelki; skladišča in distribucijski centri.

V Centru se razvijajo tudi različne pomožne in izvršilne dejavnosti za komercialne transakcije "pri rokah", zaradi katerih utegne biti vodenje podjetja izredno udobno. Vse to najdete v atraktivnem in funkcionalnem teritorialnem kompleksu 1.000.000 kvadratnih metrov, kjer zelo upoštevamo z vidika ekologije in okolja učinkovitost urbanističnih struktur in varstva.

Delati v Centru za trgovino na debelo (Centergross) pomeni vključiti se v ta sistem, uživati v svojih neposrednih in posrednih prispevkih, izbrati za lastno dejavnost strukturno lokacijo, ki zagotavlja manj disperzijsko, manj komplicirano in kar najhitreje opravljanje vsakdanjega dela.

Kaj
potrebujete?
Ali se ne bi
bolje spoznali?

POIŠČITE INFORMACIJE

PO FAKSU

0039516647240

CENTERGROSS

Centro per il Commercio all'Ingrosso di Bologna s.r.l.
40050 FUNO DI ARGELATO (Bologna) - ITALIA -
AUTOSTRADA BOLOGNA - PADOVA / USCITA "INTERPORTO"

CARIMONTE
BANCA

CASSA DI RISPARMIO
IN BOLOGNA

CREDITO
ROMAGNOLO

gospodarstvo in finance

TRGI / UPANJE V PREOBRAT TREND OV JE POVSEM SPLAHNELO

Lira spet v primežu marke Navzdol vse evropske borze

Težave italijanskega bankovca in pokojninska reforma tlačijo borzo

RIM, MILAN - Po kratkem premoru v začetku tedna je lira znova pod močnim pritiskom na vseh deviznih trgih, kjer se je dolar spet osibil in dal marki novega zagona. Jen je dosegel nov zgodovinski rekord nad zelenim bankovcem (88,05), kar se je v Evropi takoj odrazilo s poskokom marke in s padcem vrednosti ostalih evropskih bankovcev. Po tečaju Banke Italije je lira včeraj v razmerju do dolarja padla na 1.727,68 (v sredo 1.699,14), do marke pa na 1.234,94 (v sredo 1.202,25), kar pomeni, da je v enem samem dnevu izgubila 2,7 odstotka vrednosti. Negativni dan se je za lro začel že takoj po odprtju italijanskega denarnega trga, njeno podanjanje pa se je nadaljevalo praktično brez zastoja. Po mnenju operaterjev lira bolj kot druge evropske valute trpi zaradi padanja vrednosti dolarja, na katerega je tesneje vezana, ker pa pada tudi v razmerju z ameriskim bankovcem, je na dlani, da nanjo pritiskajo tudi velike notranje težave. Med ostalimi bankovci, ki so se včeraj okrepili v menjavi z lro, je na prvem mestu britanski funt, ki je pridobil več kot 55 lir (od 2.694,7 v sredo je včeraj zlezel na 2.749 lir), eku se je okrepil za 51, švicarski frank pa za 44 lir.

Padanju lire je kot ponavadi sledila tudi milanska borza, ki je sicer včerajšnji sestanek ze začela z negativnim predznakom, vendar je bilo začetno popuščanje neznatno in se je krepilo vzporedno z nizanjem vrednosti lire. Po mnenju opazovalcev ni bilo nobenih posebnih razlogov za negativni potek sestanka, pač pa mu botruje izjemna negotovost trga, ki postane tako skrajno občutljiv za najrazličnejše vplive, kot je bila v včerajšnjem primeru prav sibičnost domačega bankovca. V potrditev takega položaja je tudi zelo omejen obseg poslov, kar je eden od borznih posrednikov komentiral z: »Borza sicer pada, vendar pada v prazno.«

Milanska borza pa tudi včeraj ni bila osamljena v svojem spustu, saj so doživeli negativen sestanek prav vse evropske

borze, pred njimi pa je z izgubo zaključil tudi tokijski finančni trg. Za vse evropske borze velja, da so utrpele negativni učinek valutnih gibanj, pa čeprav so ta učinek v posameznih državah spremljali tudi povsem nasprotujoči si razlogi. Borze držav z močnimi bankovci kot kaže skrbijo poslovni rezultati njihovih podjetij, ki jih bodo nedvomno pogojevala neugodna izvozna gibanja, medtem ko se finančni trgi držav s sibičnimi valutami otepajo s nenčnimi pritiski na njihove bankovce.

Poglejmo, kako so se včeraj obnašali glavni kazalci največjih evropskih borz:

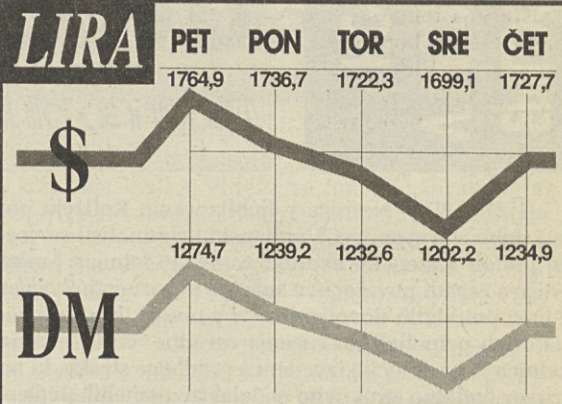
BORZA	VARIACIJA(%)
Milan (mibtel)	-1,16
London	-0,10
Frankfurt	-2,34
Pariz	-1,23
Zürich	-0,84
Madrid	-0,81
Oslo	-0,63
Amsterdam	-1,15
Stockholm	-0,99
Bruselj	-1,08

Toda vrnimo se v Milan, kjer je bila pozornost »piazze Affari« usmerjena k reformi pokojninskega sistema, prve izgube pa so povzročile predvsem bojazni za morebitno zaostritev soocanja med Confindustrio in sindikati. Najnižjo dnevno raven so kazalci dosegli prav takrat, ko je lira najbolj popustila do marke in ko je Mibtel izgubil okrogla dva odstotka. Kot se pogosto dogaja v fazah močnih motenj, se je borza »brnila« s krčenjem poslov, ki niso presegli 556 milijard lir skupne vrednosti. V zadnjem delu včerajšnjega sestanka se je izguba nekoliko omilila, tako da je zadnji Mibtel izgubljal le se 1,16 odstotka, medtem ko je Mib pristal pri minus 1,15 odstotka. Med glavnimi vrednotnicami so nazadovale vse glavne bančne listine, precej pa so pustile na terenu tudi industrijske (posebno veliko so izgubile Olivetti, -3,68).

Modigliani: Italija ubira mehiško pot

RIM - Po mnenju Nobelovega nagajenca za ekonomijo Franca Modiglianija sedanja valutna kriza ne bo dolgotrajna, toda posledice za italijansko gospodarstvo, ki se je »usmerilo po poti Mehike«, bi lahko prisle vse do skrajne meje »bankrota, ki ga lahko povzroci inflacijska spirala cene-place-cene«. S tem scenarijem, ki ga je zarisal v intervjuju za tednik l'Espresso, je nobelovec zelel posvariti politične sile pred skušnjo, da bi sanacijo javnih računov spremenile v predmet medsebojnega obračunavanja. »Italija je ubrala mehiško pot,« je prepričan Modigliani, »saj je razvrednotenje lire posledica bega kapitalov in ne - kot se slepijo Italijani - mednarodnih valutarnih motenj. Vzrok za beg kapitalov pa je pomanjkanje zaupanja investitorjev v italijansko politično situacijo. Lira tako izgublja vrednost ne samo v razmerju do marke, ki je močna, ampak tudi do sibičnega dolarja in do vseh ostalih bankovcev.« nadaljuje ekonomist in dodaja, da ta skeptičnost do Italije izvira v prvi vrsti iz nepripravljenosti političnih sil, da bi podprle prizadevanja Lamberta Dinija.

Strmoglavljenje lire po odobritvi finančnega manevra si nobelovec razlaga s »politično klimo gverile, ki je po sprejemu ukrepa se bolj zastrupila odnose med strankami.« Kar zadeva nevarnost inflacije ugledni ekonomist sodi, da je se vedno sprejemljivo nizka, ker se ni povišala komponenta cene dela, za umiritev političnih razmer pa svetuje določitev čim prejšnjega datuma volitev, vendar takega, ki ne bo preprečil referendumu o zakonu Mammì.

Realna vrednost marke 950 lir?

RIM - Novi direktor studijskega centra Confindustrie Giampaolo Galli, ki je do nedavnega delal v centralni banki, ocenjuje, da je realna vrednost marke 950 lir. Tako kot Modigliani tudi on dvomi, da je vsa lirina sibičnost odvisna od dolarja, in meni, da so veliko močnejši notranji dejavniki. Pač pa Galli opozarja na nevarnost inflacije, ker se učinki manevra se niso končali in bodo skupaj z valutnimi motnjami zaznavni skozi vse letosnje leto, v katerem naj bi njena stopnja nihala med 4 in 5,5 odstotka.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ **LJUBLJANE** V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

Ruggiero na čelu WTO

ZENEVA - Generalni svet mednarodne trgovinske organizacije WTO je včeraj uradno imenoval Italijana Renata Ruggiera za generalnega direktorja te ustanove, potem ko so po devetih mesecih pogajanj ZDA končno umaknile veto na njegovo kandidaturo. To so storile po sprejetju klavzule, da naslednji direktor ne bo Evropejec. Ruggiero bo WTO, ki je 1. januarja nasledila Gatt, vodil naslednja štiri leta, pomagali pa mu bodo kar štirje namestniki.

V Italiji je imenovanje Ruggiera povzročilo upravičeno zadovoljstvo, opazovalci pa poudarjajo, da ima nekdanji minister, diplomat in ekonomski izvedenec vse pogoje za tako zahtevno funkcijo.

SDGZ / OBVESTILO ZA ČLANE

V Sloveniji bo letos osem mednarodnih sejmov

V prihodnjih nekaj mesecih bo v Sloveniji kar osem mednarodnih sejmov, ki bodo lahko za slovenske gospodarstvenike v Italiji priložnost za razširitev njihovega delokroga in za navezovanje novih poslovnih stikov s partnerji iz Slovenije. Ker so roki za prijavo in rezervacijo razstavnih prostorov razmeroma kratki, poziva Slovensko deželno gospodarsko združenje svoje člane, ki delujejo na področju zunanje trgovine, trgovine in obrti, naj se čimprej zglasijo v tajnistvu, kjer bodo prejeli vsa potrebna pojasnila.

Seznam sejmskih prireditev je naslednji:

- sejem »Avto in vzdrževanje« v Celju od 4. do 9. aprila;
- mednarodni sejem »Plagkem 95«, posvečen plastiki, gumij in

kemiji, bo v Mariboru od 19. do 22. aprila;

- mednarodni sejem orodjarstva »Formtool 95« v Mariboru od 19. do 22. aprila;
- 4. mednarodni sejem »Energetika 95« o ogrevanju, sanitarijah, klimatizaciji in razsvetljavi bo v Mariboru od 9. do 13. maja;
- 4. mednarodni sejem »Terotech vzdrževanje 95« bo v Mariboru od 9. do 13. maja;

- 13. spomladanski obrtni sejem v Celju od 16. do 21. maja;
- 4. sejem drobnega gospodarstva v Sezani od 22. do 25. junija,
- 28. mednarodni obrtni sejem v Celju od 8. do 17. septembra, ki si ga povprečno ogleda več kot 300 tisoč obiskovalcev in je najodmevnejša tovrstna prireditev na območju skupnosti Alpe-Jadran. (B)

NOV INSTRUMENT ZA VAŠE VARČEVANJE

CTZ

CERTIFICATI DEL TESORO ZERO-COUPON
Z DVELETN O ZAPADLOSTJO

■ Zakladne vrednotnice CTZ se koristijo od 28. februarja 1995 in zapadejo 28. februarja 1997, datum ko bodo vrednotnice izplačane.

■ Nove zakladne vrednotnice so »Zero-coupon«, to pomeni, brez kuponov za izplačilo obresti. Ob podpisu varčevalci položijo, kakor pri BOT, nižjo vsoto kot je nominalna vrednost vrednotnice; ob zapadlosti, po dveh letih, prejmejo nominalno vrednost vrednotnice neto po davčnih odbitkih.

■ Vrednotnice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ CTZ se lahko rezervirajo pri bančnih okencih do 13.30 dne 24. marca. Banca d'Italia ne sprejema rezervacij. Za rezervacije in podpise ni predvidena nikakršna provizija. Najmanjši znesek za rezervacijo znaša 5 milijonov lir.

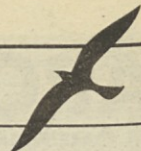
■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in donos bosta objavljena v časopisju.

■ Vplačila vrednotnic, po ceni iznešeni na dražbi, je treba poravnati 30. marca.

■ Vrednotnice materialno ne krožijo; posojilo je izdano z enojnim globalnim potrdilom, ki ga ima v depotizu Banca d'Italia. Ob podpisu niso prikazane vrednosti zadolžnic; to omogoča varnejše kroženje vrednotnic brez omejitve prenosljivosti.

■ CTZ se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

EPILOG NESREČE V LJUBLJANSKEM KOLIZEJU?

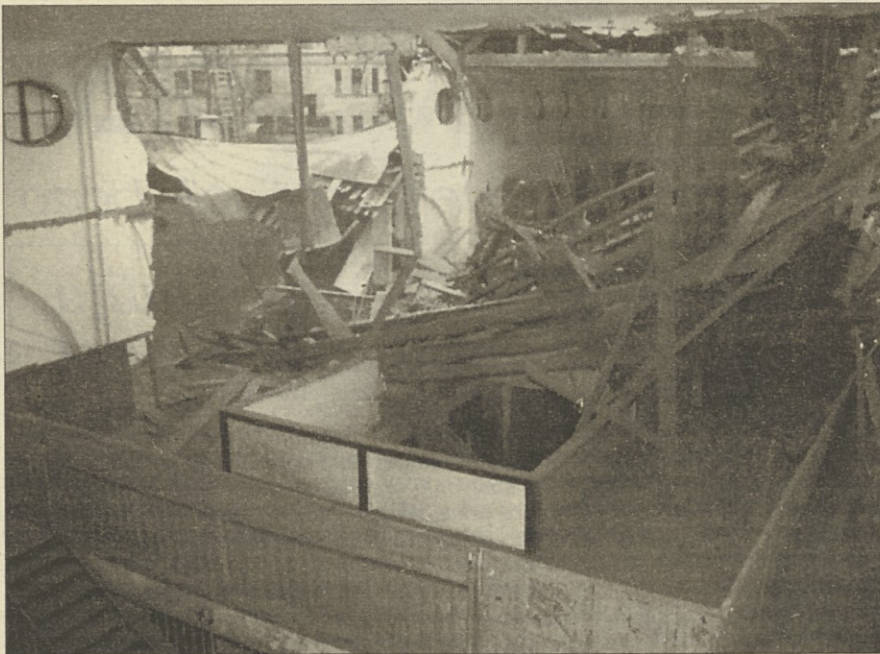
Kriminalisti so podali ovadbo zoper Švajgra

Usodni so bili investitorjevi posegi, za katere pa ni imel dovoljenj

LJUBLJANA - Nesreča v ljubljanskem Kolizeju po-
casi dobiva svoj epilog. Ljubljanski kriminalisti so vče-
raj podali kazensko ovadbo zoper 46-letnega Janka
Švajgra zaradi povzročitve splosne nevarnosti. Švajger
je brez potrebnih dovoljenj začel s posegi, ki so po ne-
kak dneh pripeljali do rušenja zgradbe. Preiskovalna
sodnica je že dolocila izvedenca gradbene stroke, ki bo
primer dodatno strokovno obdelal in utemeljil. Švajge-
ru pa »grozi« od enega do osmih let zaporne kazni.

Na včerajšnji novinarski
konferenci na UNZ Ljubljana
so dejali, da je pogodbo o naje-
mu prostorov v pritličju Koli-
zeja v velikosti 134 kvadratnih
metrov Švajger sklenil s Leo-
nom Staretom, ki jo je podpi-
sal v imenu lastnikov, že de-
cembra lani. Nato je poslal vlo-
gi za spremembo namembno-
sti prostorov na KS Ajdovšci-
na in na mestno upravo me-
stne občine Ljubljana. Na KS
Ajdovščina so od njega zahte-
vali soglasje stanovalcev (pod-
pisal ga je Jože M.), ki jim ga je
Švajger poslal 26. januarja. 31.
januarja pa so mu iz upravne
enote Ljubljana, izpostave
Center, odgovorili, da mu pro-
snje za spremembo namem-
bnosti zemljišča ne morejo po-
zitivno rešiti, dokler nima lo-
kacijskega in gradbenega do-
voljenja za ureditev gostinske-
ga lokala, ki pa mu ju ne more-

jo izdati, ker za to področje so
niso sprejeti prostorski izve-
denci. Švajger je brez
ustreznih dovoljenj v prvih
dneh marca v prostorih v pri-
tličju Kolizeja začel odstranje-
vati omet in leseni pod. 10.
marca, tri dni pred nesrečo, je
se s tremi delavci začel odstra-
njevati 15 cm debelo predelno
steno. Že takrat so se v stano-
vanju nad tem prostorom, v
katerem je živel Terezija S., v
zidu začele pojavljati prve ra-
zpoke. Uros A., ki je tudi živel
v omenjenem stanovanju, je se
isti dan poklical inspekcijske
službe. Urbanistična inspekto-
rica je prišla sele 13. marca do-
poldne, od Švajgerja je zahte-
vala ustrezna dovoljenja, ven-
dar ji je dejal, da jih nima pri
sebi in da jih ji bo prinesel ka-
sneje. Kljub inspekcijski pre-
povedi, da bi z deli nadaljeva-
li, opozorila niso upoštevali.

V Kolizeju je bilo v zadnjih letih precej nedovoljenih posegov (Foto: B. Velikonja/BOBO)

Zgodba inspektorice Vesne
Mrmolja, ki je usodnega dne
opravila inspektorski pregled,
potem ko je bila po telefonu
anonimno obveščena, da se v
pritličju Kolizeja izvajajo gra-
dbena dela, je nekoliko druga-
čna: »Ni res, kar pišejo casopi-
si, namreč da sem bila dva dni

pred nesrečo v Kolizeju. Prvic
sem sla tja v ponedeljek in to
tako, ko so me poklicali. V
navzočnosti Janeza Švajgerja
in upravnika zgradbe sem si
ogledala prostor, ki je bil po-
polnoma prazen, in razen tega,
da je eden od delavcev odstra-
njeval zidni omet, drugih po-
segov nisem opazila. Po mo-
jem ustnem opozorilu je in-
vestitor prenehal z deli«. Glede
na to, da je bila inspektorica
Mrmolja slabe tri ure pred ne-
srečo v Kolizeju, se postavlja
vprašanje, kako da tega, kar se
je kasneje zgodilo, ni bilo mo-
goče predvideti: »Vse je bilo
prašno, v prostoru se je tako
kadilo, da nismo mogli dihati,
zato sem predlagala, da se
umaknemo na dvorišče. Nare-
dili smo vse, kar je bilo v pri-
stojnosti naše inspekcije, če pa
je stavba dotrajana, to ni naša
stvar.« V Kolizeju se je v za-
dnjih letih precej adaptiralo in
to brez ustreznih dovoljenj.
Mrmolja pravi, da je urbanisti-
čna inspekcija vedno, kadar je

bila obveščena, tudi ukrepala.
Po zakonu o urejanju naselij in
drugih posegih v prostor je v
vseh primerih izdala rusitveno
odločbo, po kateri je moral in-
vestitor sam »vzpostaviti prejšn-
jo stanje«, ali pa je ukre-
pala njihova ekipa za izvrševa-
nje crnih gradenj. Tako je bilo
tudi v primeru F. M., ki je pred
dvema letoma med skladiš-
čem in delavnico na jugozah-
odnem delu Kolizeja postavil
predelno steno, ki so mu jo po-
rusili. Sodnik za prekrške pa
mu je menda dolocil kazen
približno 25 tisoč SIT. Mmo-
ljeva nam je svetovala, naj se
obrnemo se na gradbeno in-
spekcijo, ki po zakonu o gradi-
tvi objektov skrbi za izvajanje
določb s področja gradbeni-
stva. Sicer pa po njenih bese-
dah se ljudje pogosto ne vedo
obrniti na pravi naslov, zato je
v takih primerih najbolje obve-
stiti policijo, ki jim bo poveda-
la, kaj storiti.

Helena Drewry,
Margareta Jarc

KOMENTAR

»Lublana je bulana«

Ne glede na to, da je zruši-
tev dela Kolizeja zaradi dalj-
noseznih posledic pustila za
seboj predvsem stiske stano-
valcev, ki so ostali brez do-
mov, ostaja grenak priokus ob
izminanju mestne uprave na
preprosto vprašanje, ali ji je
bilo dano, da bi preprečila
nesrečo s hudimi posledica-
mi, ne glede na to, ali ji »vla-
dajo« Tavcarji, Vidmarji ali
Rupli ali pa je pri tem slo za
»naravno« nesrečo. Je mestna
uprava pri odločanju o vital-
nih interesih mesta zgolj izva-
jalec vsakokratne strankarske

Borut Meško

politike ter odsev zupanova prosvetljenosti ali zarukanosti?
Običaj je, da inspekcijskih služb nihče ne vpraša, ali bi lahko
s svojim praktičnim poznavanjem problemov vplivale na
oblikovanje predpisov. Te na vsedržavni ravni v glavnem pri-
pravljajo vladni uradniki, ki jim z akademskih višav prišepa-
vajo izvedenci brez pravega premisleka, kakšne dejanske
učinke bodo imeli njihovi dobri nameni, ko bo iznajdljivo
ljudstvo v njih poiskalo pravne luknje. Vse lahko predvidi le
bog, toda prav neučinkovitost postopkov ob nezakonitih gra-
dbenih posegih je opogumila stanovalce in najemnike Koli-
zeja, da so v zadnjih letih kar naprej nekaj na črno prezida-
vali, gradili in postavljali. Ko so nekaj zgradili, jim je in-
spekcija ukazala rušenje, ko so porušili, so pozneje znova zgra-
dili in morali spet rusiti... Drugo vprašanje je, ali je Kolizej
stavba, ki brez usodnih posledic prenese delne gradbene po-
sege, tudi če so opravljeni z ustreznimi dovoljenji. Če bi sodili
po več kot stoletje trajajoči zanemarjenosti, bi morali Kolizej
zaradi nevarnosti za življenje ljudi porušiti najpozneje po
drugi svetovni vojni, pa so ga raje spomeniško zascitili kot ži-
vi spomenik propadajoče kulturne dediščine, medtem ko so
s tezkimi denarci iz ljubljanskega gradu naredili postmoder-
no strašilo. Vse od rusilnega potresa konec prejšnjega stoletja
v Ljubljani ni bilo tako hude krize na področju stanovanjske
politike. V tem trenutku imajo ljubljanske občine na svojih
spiskih več kot pet tisoč vlog iskalcev neprofitnih občinskih
stanovanj, temu pa je treba dodati še približno 350 proslcev
tako imenovanih mestnih »kadrovskih stanovanj«. Če to se-
stejemo, dobimo oceno števila stanovanj, ki jih primanjkuje.
Ob nesreči v Kolizeju se je potrdilo znano dejstvo, da je pra-
znih občinskih stanovanj v Ljubljani zanemarljivo malo, ker
so bila skoraj vsa pokupljena po stanovanjskem zakonu, pre-
ostala pa so že naseljena. Resda ima večina iskalcev stano-
vanj streho nad glavo, to pa je tudi vse, kar jim ponujajo po-
dnajemniške luknje, ki jih za oduške najemnine in brez po-
godb oddajajo neobdavčeni lastniki. Je to naključje ali pa
stranski učinek načrtne »anarholiberalne« stanovanjske po-
litike po načelu »najdi se sam in bog (beri: Karitas) ti bo po-
magal«? Prestizni politični boji strank v mestu, ki so bili
predhodnica strankarskih premikov na vsedržavni ravni, so
prinesli spremembe volilne zakonodaje in oblikovanje nove
lokalne samouprave, to pa je zaenkrat tudi edina oprijemli-
va posledica, ki ni prav v ničemer vplivala na urbano podo-
bo Ljubljane. Stiri leta je bilo izvajanje kakršnekoli stanovanj-
ske politike, razen despotkega razdeljevanja kadrovskih sta-
novanj, zamrznjeno zaradi znanih proceduralno-političnih
sporov med Vidmarjevim izvršnim svetom in večinsko opo-
zicijo v mestni skupščini. Posamezne ljubljanske občine so
na svojem dvorišču spet po svoje krojile stanovanjsko politiko,
iz česar se je izcimilo ducat stanovanj, ki so jih v teh dneh
uspele zbožnatni skupaj za šest najbolj prizadetih družin iz
Kolizeja. Če se bodo za rušenje preostalega dela Kolizeja
odločili na podlagi (neobstoječih) občinskih stanovanj, ki bi
nudila dom drugim stanovalcem, se bo moralo v Ljubljani
spet stresti, da bi se kaj premaknilo.

Šest družin je dobilo stalna bivališča

LJUBLJANA - Največ težav pri iskanju in
namescanju stanovalcev Kolizeja v nove do-
move povzročajo nepopolne evidence. Ob-
stajajo kar trije spiski stanovalcev, pri cemer
je najbolj sporen tisti, na katerega so resevalci
tako po nesreči vpisovali vse, ki so se jim
javili, pri cemer osebnih dokumentov niso
preverjali. Po seznamu mestne uprave za
notranje zadeve z Mackove so imele prebi-
valisce v Kolizeju prijavljene 203 osebe, ven-
dar so nekateri medtem umrli ali se odselili.
Tretji spisek je narejen po seznamu naje-
mniških pogodb, ki so jih stanovalci podpisali s
Stanovanjskim podjetjem in za 72 od 80 sta-
novanj placevali neprofitne najemnine. Ta
spisek prav tako ni merodajen, saj so neka-
teri najemniki sklenili pogodbe z lastniki de-

nacionaliziranih stanovanj in zanje plačeva-
li znatno višje najemnine. Skupina delav-
cev Stanovanjskega sklada in mestne upra-
ve, ki sodeluje s socialno službo je šestim
družinam, ki jim je nesreča stanovanja po-
polnoma unicila, nasla nadomestna eno-
in dvosobna stanovanja, za katere so že (ali bo-
do v nekaj dneh) podpisali pogodbe. Izjema
je le stanovalka, za katero imajo nadome-
stno stanovanje, pa se ne vedo, kje se trenu-
tno nahaja. Eno stanovalko so namestili v
dom ostarelih, v nakrajšem času pa bodo
preselili še deset družin. Po opravljeni anali-
zi Zavoda za raziskavo materiala se bodo
odločili, pod kakšnimi pogoji lahko (če
sploh) stanovalci se naprej ostanejo v nepo-
rušenem delu Kolizeja. (A. Z.)

VLADA O ODGOVORNOSTI PRAVOSODNE MINISTRICE

Premier Drnovšek si je vzel čas za premislek

SLS se že pripravlja na interpelacijo, krščanski
demokrati pa še čakajo na nadaljnji razplet dogodkov

LJUBLJANA - »Od torka do danes se ni nič zgodilo, zato o
tem ne morem povedati ničesar.« Tako je na včerajšnji novi-
narski konferenci po seji vlade dejala pravosodna ministrica
Meta Zupancic v odgovoru na novinarsko vprašanje, ali se je
vlada opredelila do razpleta primera Majhen in do njene
odgovornosti v zvezi s tem primerom.

Predvideno je sicer bilo,
da bo ministrica na seji vla-
de pod točko razno podala
informacijo o okoliščinah
in dejstvih, ki so pripeljale
do tega, da je umaknila
kandidaturo odvetnika Ser-
gija Vladislava Majhna za
mariborskega notarja (vrho-
vno sodisce pa je razsodilo,
da je ravnala nezakonito),
toda to se ni zgodilo.

Tako Zupanciceva do
nadaljnega ostaja na mini-
strskem položaju, Sloven-
ska ljudska stranka pa se je
v skladu s svojo napovedjo
na torkovi novinarski kon-
ferenci včeraj začela z dru-
gimi opozicijskimi stranka-

mi dogovarjati o vsebini in-
terpelacije o delu pravoso-
dne ministrice, ki naj bi jo
vložili danes. Pod interpe-
lacijo se mora v skladu z
ustavo podpisati najmanj
deset poslancev, minister
pa je razrešen, če interpela-
cijo podpre večina vseh po-
slancev, torej 46. Ali bo
Meta Zupancic se naprej v
vladni ekipi, je seveda v ce-
loti odvisno od predsedni-
ka vlade Janeza Drnovskega.
Ta si je očitno vzel čas za
premislek (čas pa je dal tu-
di Zupancicevi) in tudi ni
pricakovati, da bi zadeva
dobila razplet na nedelj-
skem nadaljevanju vladne

seje, saj naj bi se na njej mi-
nistri ukvarjali izključno z
letosnjim proračunom.

Tudi drugi dve koalicijski
partnerici čakata na nadaljnje
premierove poteze. Izvršilni odbor SKD o mo-
rebitni razresitvi pravoso-
dne ministrice se ni razpra-
vljal in prav tako se ni
odločil o tem, ali bodo po-
slanci podprli interpelacijo.
Skratka, krščanski demo-
krati čakajo na nadaljnji ra-
zplet dogodkov, čeprav bi
morala po prepričanju
predsednika SKD Lojzeta
Peterleta ministrica oditi s
položaja. Tudi ZLSD caka
na Drnovskovo odločitev,
saj je predsednik ZLSD Ja-
nez Kocijancic že na sredi-
nem sestanku predsedni-
kov koalicijskih strank de-
jal, naj ministrica in premi-
er najdeta rešitev.

Majda Vukelic

STRANKARSKA KRONIKA

ZLSD: »Predlog proračuna pomeni kulturni genocid«

LJUBLJANA (STA) - Predsedniki treh
strank vladajoče koalicije so v sredo obra-
navali predlog proračuna in sprejeli dogo-
vor, da gre proračun, usklajen na 510 mili-
jard tolarjev, v parlamentarno obravnavo.
Kot je na včerajšnji novinarski konferenci
dejal glavni tajnik stranke Dušan Kumer bo
Združena lista bo vztrajala predvsem pri
spremembah proračunskih postavk na po-
dročju kulture, znanosti in gospodarstva ter
na področju dela, družine in socialne politi-
ke, ki jim sedanjí predlog proračuna za leto-
šnje leto po mnenju stranke ne namenja do-
volj sredstev. »Sedanjí predlog proračuna
pomeni kulturni genocid,« je pri tem menil
Kumer. ZLSD vztraja pri oceni, da je Borut
Pahor najustreznejši kandidat za predsedni-
ka parlamentarnega odbora za mednarodne
odnose. Miran Potrč, predsednik komisije
DZ za poslovniki, je poudaril, da bi državni
zbor ravnal korektno, če bi ugotovil, da v
tem trenutku predloga za predsednika tega
odbora sploh ni, ker Peterle v torkovem gla-
sovanju članov komisije DZ za volitve, ime-
novanja in administrativne zadeve ni dobil
potrebne večine glasov. Potek dogodkov v
zvezi s predlaganimi kandidati za predse-
dnika parlamentarnega odbora za mednaro-
dne odnose je pokazal, da manjšina znotraj
Liberalne demokracije Slovenije (LDS) ves
čas podpira Peterleta, kar pomeni, da pod-
pira tudi njegovo zunanjo politiko, izglaso-
vana nezaupnica Peterletu pa je bila le del
predvolilne politične igre, je poudaril Ku-
mer. V zvezi z razsodbo Ustavnega sodišča,

da je pravosodna ministrica Meta Zupancic
pri umiku kandidature Sergija V. Majhna za
notarja ravnala nezakonito, pa ZLSD meni,
da bo moral »predsednik vlade resno raz-
misliti o teh stvareh, da vlada ne bo postala
zobozdravstvena ordinacija, v kateri bo
opozicija odstranjevala nezdrave ministre«,
je dejal Kumer.

DS: »V stranki ni velikih notranjih problemov«

LJUBLJANA (STA) - Demokrati Slovenije
bodo imeli v soboto v Ljubljani drugo letno
konferenco stranke, na kateri bo ena od osre-
dnjih točk razprava o aktualnih političnih
razmerah v Sloveniji, med sodelujočimi pa
bosta tudi dr. Jože Mencinger in dr. France
Bucar, je včeraj povedal predsednik DS To-
ne Persak. Stranka bo v soboto naredila
obracun dela v minulem, prvem letu obsto-
ja, potrdila program letosnjega dela in spre-
jela finančno poročilo za lansko leto, saj mora
skladno z zakonom to poročilo do konca
marca tudi oddati. Stranka bo v svoj pro-
gram vnesla minimalne dopolnitve glede
upokojske politike ter popravila svoj sta-
tut v smislu »organizacijske konsolidacije
stranke«, je razložil Persak. Na letni konfe-
renci naj bi tudi izvedli nadomestne volitve
za dva člana izvršilnega odbora stranke, ozi-
roma bodočega predsedstva, ker se zaradi
oddaljenosti od Ljubljane ne moreta redno
udeleževati tedenskih sej, je razložil Persak
in pojasnil, da so spremembe statuta relati-
vno dobro pripravljene, z njimi pa bodo
predvsem jasneje opredeljene pristojnosti
organov stranke ter njihova razmerja.

Vodstvo RTV naj ukrepa

LJUBLJANA - Svet RTV je
na včerajšnji seji vodstvu
RTV naložil, naj se čimprej
sestane s predstavniki zu-
nanjega ministrstva in ita-
lijske radiotelevizije ter
poisče rešitve glede zama-
čitve signala kopske tele-
vizije v Furlaniji Julijski
krajini, ki se je zgodila pred
nekaj dnevi. Predstavniki
kopske TV so na včerajšnji
seji dejali, da pričakujejo
vse potrebne ukrepe, s ka-
terimi bo zagotovljena vi-
dnost slovenskega progra-
ma TV Koper-Capodistria
na Primorskem in v zamej-
stvu, kjer prebiva sloven-
ska narodna skupnost. Izra-
zili so tudi ogorčenje, ker
njihove zahteve za zago-
tovitve vidnosti signala TV
Koper-Capodistria ostajajo
ze leta neuslišane, medtem
ko se v zadnjem obdobju
dogaja, da so TV frekvence,
potrebne za mrežo nacio-
nalne RTV, podeljene zase-
bnim lokalnim oziroma ko-
mercialnim postajam. Zato
naj bi vodstvo RTV svetu
RTV in državnemu zboru
čimprej predložilo gradivo
glede dodeljevanja fre-
kvenc. (M. V.)

LIKOVNA UMETNOST

Poezija Vecchietovih grafičnih listov čara harmoničen in lep svet

JURJ PALJK

V Gorici so v likovni galeriji Katoliške knjižarne na Travniku prejšnji teden odprli razstavo grafičnih listov umetnika Franka Vecchiet (foto Studio Reportage). Zelo lepo postavljena razstava bo na ogled do konca meseca med delovanjem knjižarne.

Razstavo se vsekakor splača videti, ker je znani umetnik Franko Vecchiet v Gorico prinesel vrsto novjših grafik, katerih do sedaj se ni nikjer razstavljal. Gre za lesoreze, ki so pretežno vsi napravljeni v črno-beli tehniki in nam pričajo o novih iskanjih umetnika. Izredno dobra tehnična izdelava grafik nam prica o tem, da lahko upravičeno smatramo Franka Vecchiet za enega naših najboljših grafikov, ki poleg svojega kolega Marjan (Pancija) Kravosa se edini ostaja zvest čisti grafični govorici samosvojega, izrazito abstraktnega sveta. Upravičeno lahko imamo Vecchietova dela za vrhunske grafične dosežke, saj s svojo lepoto in tiho notranjo harmonijo govorijo o današnjem svetu na samonikel način in nam pričajo o tem, da je Franko Vecchiet samosvoj in izrazit umetnik za lastno likovno govorico, ki ima svoje temelje v dobrem poznavanju geometrije in temeljnih slikarskih resnicah. Franka Vecchietu ze dolgo let spremljamo na njegovi umetniški poti, ki ima dejansko svoje začetke v Cernigojevih idejah sveta, če hočete, tudi v Cernigojevem pojmovanju slikarstva, ki temelji na futurističnih resnicah. Morda je najvažnejša ugotovitev ob ogledovanju njegove razstave, da je Vecchiet izrazit grafik, ki se spopada s krhkostjo grafičnega lista z neverjetnim in lahkotnim načinom risanja. Njegovo poustvarjanje sveta je v grafikah, ki so na ogled v Katoliški knjižarni v Gorici, izjemno, saj gre za grafike, ki so izdelane v dovršenem

in izredno prijetnem slogu. Gledalca Vecchiet očara s svojim slogom in svetom, iz katerega veje neka tiha melanholija, ki ima pa trdne temelje v harmoničnem gledanju na svet.

Franko Vecchiet razstavlja v Gorici 27 grafik. Velika večina jih je večjega formata in od tega jih je večina v črno-beli tehniki, če lahko tako poenostavimo ciklus, ki na razstavi dominira. Gre za grafike, v katerih je Vecchiet zvest svojemu slogu, a ga je letos in lansko leto tako dopolnil, da lahko v njegovih novjših grafikah ze vidimo neko novo stopnjo njegovega slikarskega razvoja. Vecchiet sicer ostaja zvest svojemu dobro znanemu slogu, a ga tokrat dopolnjuje in obogati, saj se je podal v svet barvne lestvice, ki je doslej ni tako pogosto uporabljal. Kompozicije njegovih grafik so zelo trdne, pozna se, da Vecchiet izredno dobro obvlada tehniko in ji je tudi zapisan kot slikar, ki išče popolnost. Pa vendar veje iz njegovih grafik neka lahkotnost, ki jo je danes v moderni grafiki zelo težko najti. S svojimi grafičnimi listi uspe Vecchietu prepričati tudi ljudi, ki sicer ne ljubijo abstraktno umetnosti, saj so njegove grafike zelo lepe na pogled in zelo zelo umirjene, mladostna iskanja so ze za umetnikom, sedaj je na vrsti tiho razpredanje misli o umirjenem svetu. Se tako veliki skeptiki bodo pred petimi grafikami, ki jih je Vecchiet naslikal v čudovitih nežnih pastelnih barvah, morali priznati, da pri njegovih slikah le gre za neko globlje iskanje smisla v današnjem neurejenem in hitrem času. Vsakdo se pred

temi grafikami zave, da umetnik išče neke odgovore na temeljna vprašanja človeka in jih morda najde v harmoniji sveta, neki harmoniji narave, ki je tu prikazana skozi čisto abstraktno govorico samosvojega sveta. Kompozicije so trdne in gotove

slikarjeva roka, barve pa so umirjene in zelo nežne, nič kricavega ni na Vecchietovih slikah.

Cisto drugače, pa najsi so prav tako narisana v istem slogu, so njegove zadnje grafike, ki so v črno-beli tehniki. Le tu pa tam na njih človek zasledi kako drobno liso ali madež sveže rdeče barve, drugače pa eno samo prepletanje vseh tonalitete crnine in bele barve. Ja, bele barve, saj Vecchiet spretno uporablja belino za svojo grafiko in to se vidi tudi v tem, da včasih pušča nekake pečate, vtisnjene črte na imenitnem belem papirju, ki zgradbo posamezne grafike samo se obogatijo.

Poglavje zase so grafike malega formata, ki so vsaka zase mala umetnina in zahtevajo velike bele površine in velike okvirje, veliko belega prostora, da lahko pridejo do izraza.

Franko Vecchiet je za Gorico pripravil razstavo, ki samo se potrjuje znano trditev, da sta si prav grafika na belih krhkih listih in poezija zelo blizu. Poezija grafičnih listov Franka Vecchietu nam z neposrednostjo tihe govorice čara svet, v katerem se vlada harmonija in lepota, tista lepota, katero skuša vsak slikar najlepše naslikati. Vecchietu to uspeva na grafičnem področju z obilico tehničnega znanja in z nežno govorico umirjenih barv. So pa grafike Franka Vecchietu tako smosvoje, da ga lahko upravičeno imamo za enega najvidnejših zamejskih umetnikov sedanjega časa.

GLEDALIŠČE

Lahkotna Faydeaujeva vodvilka komedija v odlični interpretaciji

BOJANA VATOVEC

V gledališču Rossetti je do konca tedna na sporedu vodvilka komedija Georgesa Feydeauja, nedosegljivega mojstra te posebne gledališke zvrsti, z italijanskim naslovom Il Tacchino (Puran), zvest prevod francoskega izvirnika Le Dindon, ki sicer označuje tudi nerodnega, na katerega leti zasmeh. S tem lahkotnim delom sta se po letu dni odsotnosti vrnila na oder ze dolgo let priljubljena italijanska igralca Aroldo Tieri in Giuliana Lojodice, pod vodstvom režiserja Giancarla Sepeja.

Komedijo je Georges Feydeau spisal leta 1896; čeprav ne velja za njegovo najbolje delo, je vsekakor naroden primer lahkotnega in neobremenjujočega francoskega vodvila, v katerem ni niti sledu kakršne koli problematike, temveč le drobna pikra ironija na medsebojne človeške odnose, v katerih ima zakonolomstvo osrednjo vlogo. Sicer pa je v Feydeaujevih delih se marsikaj več, in sicer ne samo matematično natančno izračun zaplet situacij in iskrivo duhoviti dialog, temveč tudi skrajno hladno in neprizanesljivo opazovanje družbe in ljudi.

Puran iz naslova je zenskar Pontagnac, ki zasleduje lepo neznano gospo in odkrije, da je žena prijatelja Vatelina. Tudi hisni prijatelj Rédillon dvori prikupni gospe, ki pa poudarja, da bi moza prevarala le, če bi odkrila, da jo tudi on vara. Vatin se je v svojem življenju le enkrat spozabil, z Londončanko Maggy, Soldignac, ki zahteva, da se eno noč preživi z njo, sicer si bo vzela življenje. Pontagnac, ki namestiva to izrabiti sebi v prid, svetuje prijatelju Vatelinu, naj najame sobo v Hotelu Ultimus. Zaradi vrste naključij se v sobi znajdejo poleg vseh doslej nastetih oseb se lahkoživka Armandine, ki odide z Rédillonom, Maggyjin soproj s policijskim komisarjem, Pontagnacova ljubosumna žena, vojaski zdravnik Pinchard z gluho ženo, mladi hotelski strežnik, ki ga razganja puber-

teta, sobarica, ki je v življenju ze marsikaj videla, in hotelski direktor. V tretjem dejanju na Rédillonovem domu se stvari uredijo, med zakoncem Vatinom se vrne družinski mir, na dnu pa je vendarle občutiti avtorjevo posmehljivost.

Komedija sloni na konvencijah iz obdobja, ko je nastala in ki dandanes ne veljajo več. Režiser je verjetno prav zato poudaril zlasti ogródje naključij in nesporazumov, na katerem delo sloni

in ki deluje kot dobro naoljeni mehanizem. Dejanje je skrajno prejšnjega stoletja prenesel v petdeseta leta, kar izražajo zlasti diorovske elegantne obleke ženskih likov. Scena je v prvem dejanju skoraj povsem gola, napolnijo jo le stoli, ki jih po vstopu nove osebe prinese na oder Vatelina.

nov služabnik. V drugem dejanju je osrednji poudarek na postelji in zlasti na nestetih vratih, ki se ne prestano odpirajo in zapirajo. Tri razkosne postelje v živih barvah in alkova v tretjem dejanju pa nekako namigujejo, da je zakonska zvestoba vrednota le v besedah.

Predstavo odlikuje skrajna eleganca, ki kljub zgeckljivi temi nikoli ne zdrkne v vulgarnost. Aroldo Tieri in Giuliana Lojodice sta z izpoljeno profesionalnostjo v vlogah zakoncev Vatelina (na sliki) ocarala občinstvo na torkovi premieri. Ob strani jima stoji dobro uigran ansambel, ki zna tudi najmanjši vlogi poudariti zaokrožen značaj. Bruno Macallini je neustavljivi zenskar Pontagnac, Antonio Conte je drugi vdani obozevalec gospe Vatelina, Maria Paiato je zahtevna Vatelinaova ljubica Maggy, Loredana Martinez je ljubosumna Pontagnacova žena, Gianna Colletti je lahkoživka Armandina, Guido Quintozzi in Barbara Porta sta zabavna zakonca Pinchard, Eliana Lupo je vsega vajena strežnica. Za sceno in kostime je režiser sodeloval z Luigiem Perregom.

Marko Kravos dobitnik nagrade Città di Novara

Zadnjo soboto v februarju so v Novari ze sedemnajstic podelili literarne nagrade Premio Città di Novara za esej, prozo in poezijo. Strokovna žirija, ki ji predseduje Liana De Luca, je med esejističnimi prispevki odlikovala Paolo Pepi iz Rima, za prozo sta si nagrado delila Cristiana Dotto iz Genove in Giuseppe Somacal iz Milana, med pesniki pa je bil najgrajen Silvano Zamaro iz Krmina pri Vidmu. Za veliki pokal in posebno diplomu pa je na slovesnosti izbiralo nagrajenca občinstvo. V ožjem izboru imen je izbralo Marko Kravosa in njegovo pesem Majska raketa - Razzo di maggio v prevodu Jolke Milic. To priznanje vsekakor potrjuje visoko raven sodobne slovenske poezije, prav tako pa opozarja - hote ali neho-

te - tudi na veljavo in neizrabljeni prispevek slovenskih ustvarjalcev v Italiji v širšem državnem merilu.

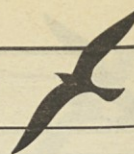
Ceprav je v Italiji kar nekaj literarnih nagrad in natečajev, je Premio Città di Novara med najuglednejšimi. To potrjuje njegova dolgoletna tradicija, sponzorstvo-pokroviteljstvo ene najbolj prestižnih italijanskih založb Istituto geografico De Agostini ter neoporečno in od vseh običajnih spletk in kuhinj neobremenjeno organizacijsko vodstvo, za katero skrbi revija Tempo Sensibile, ki jo od ustanovitve pred 25 leti vodi Otello De Crivis.

Visoki ugled nagrade je potrdilo tudi pozdravno pismo italijanskega predsednika Luigiia Scalfara prirediteljem in sodelujočim.

Tudi »pomladni« Galeb ima zelo rad muce

»Nasa muca je pisanih barv, malo je siva, crna, rumena in rjava. Je zelopridna, lovi miši in podgane. Nasa muca ima mladice. Zelo lepo skrbi za dva majhna mucka. Čeprav je ze odrasla, ima rada, da jo vzamem v naročje in se malo poigram z njo.« Tako je Galebu pisal Dejan Gorjup, iz 1. b razreda OŠ Dob pri Domzalah. Ilustracijo muca, ki jo objavljamo, pa je narisala Magda Tavcar, sodi pa k uvodni pesmici Pomlad Anje Stefan. Temu prijetnemu letnemu času je namrec posvečena sedma letosnja številka mladinske revije, ki - sodeč po pisemcih - osrečuje tudi otroke sirom po Sloveniji.

GLEDALIŠČE / DRAMATIZACIJA DRUŽINSKEGA ŠKANDALA SLAVNEGA FILMSKEGA KOMIKA

New York se smeji na račun Woodyja Allena

NEW YORK - Svetovni tisk se je leta dolgo ukvarjal z resnično dramo Woodyja Allena in Mie Farrow. V zadnjem tednu v februarju pa so jo Newyorčani, ki so se zaradi blizine počutili kot prizadeti sosede, imeli priložnost doživeti iz čisto nove perspektive, kajti na zasebni televizijski postaji Fox so jim brez privolitve vpletenih zgodbo v stiriurnem programu predstavili igralci. Na odru v gledališču Variety Theatre ravnokar uprizorjajo najnovejšo predstavo Woodyja Allena Central Park West in zabave željni intelektualci vstopnice kupujejo kot tople zemljice.

Central Park West je bil naslov Mie Farrow, ko sta bila z Woodyjem se ljubezenski par in sta skoraj dvanajst let skupaj pisala filmsko zgodovino. Woody Allen se vedno živi na nasprotni strani parka, vendar zdaj - ko le-ta ne studira v New Jerseyu - z Miino posvojeno hčerko Son-Yi. Tragedija se je začela, ko je Mia Farrow v svojem stanovanju našla fotografije dekletovih aktov, ki jih je posnel Woody. »Od jeze jo je skoraj razneslo,« je komik in mojstrski režiser takrat opisal situacijo. Bistvo njegove nove igre je v tem, da sicer ne pripoveduje takratne zgodbe, vendar pa »obveščeni« gledalci v vsakem stavku iščejo namigovanja - in jih seveda v vsakem drugem stavku tudi najdejo. Sicer ne gre za zapuščeno igralko, ampak za za-

puščeno psihiatrinjo, vendar pa bi lahko njene zagrenjene zaljivke ljubice, ki ji je prevzela moza, mirmo izrekla tudi Mia.

K smešnosti igre veliko prispeva tudi to, da gospe kot po tekočem traku uporabljajo vulgarnе izraze, ki jih po tradicionalnih normah pred tetami ali nečakinjami nikoli ne bi smele izreči. Tekmice je predstavljena kot seksualna zmagovalka, trofeja - nedvomno dvojniki Woodyja Allena - pa dolgo ostane nevidna. Predstavljen je izmenično kot trpin in kot sanjski moski. Zapuščena psihiatrinja se tolaži z ogromnimi količinami vodke, ki ga prefinjeno imenuje »chateau absolut«. Kljub temu pa se avtor, ki se končno - prikrito - v igri le pojavi, nikakor ne predstavi v podobi ju-

naka. Je moski, ki ne more živeti brez večnega osvajanja žensk. Prijateljica njegove žene, ki je trdno v prepričanju, da njuno skupno življenje v Londonu, je zanj že zdavnaj preteklost, saj je medtem našel novo sanjsko žensko.

»Stara je petindvajset let,« jo predstavi, ko se nenkrat pojavi sredi vse te zmede. »Enaindvajset,« pravi ona. »Saj je vseeno, kmalu

bo stara petindvajset let,« se on izmika. Dekle ni Korejčanka, kot v resničnem življenju, ampak rdečelasa smrklja - nekdanja pacientka psihiatrinje, ki jo je le-ta ozdravila strahu pred moski-mi. Pacientka z mozgom, ki ga očitno vse ženske obožujejo, ne gre samo v posteljo, ampak se potem tudi nemudoma odloči, da bo s prevranim mozgom prve presus-

tnice pobegnili »v Hollywood«. Moz meni, da bo tam lahko prodal svoj scenarij in kupil vilo z bazenom. Na koncu nihče več ne ve, kaj ga caka. »To ni džungla, ampak Central Park West,« ogorčeno pripomni glavna junakinja dela - vendar pa je življenje v Central Park Westu očitno hujše od življenja v džungli.

Helmut Rätter / dpa

»Samo golote ne, prosim!« - Mia Farrow

NA KRATKO

Obletnica smrti pisatelja Leopolda Suhodolčana

LJUBLJANA - Ze petnajst let je preteklo od nenadne smrti koroskega pisatelja, ki se ga spominjajo zlasti generacije, rojene po vojni, po nepozabnih junakih iz knjig Rumena podmornica, Rdeči lev, Velikan in pajac, Naočnik in očalnik, Na večerji s krokodilom. Stopinje po zraku, Deček na črnem konju, Skriti dnevnik, Mornar na kolesu in Pramatija ali bučman. Vsa nasteta dela so deloma že izšla pri založbi Karantanija, pričujoča obletnica pa je tudi povod za spominske svečanosti po vseh osnovnih solah v Sloveniji. Poleg tega je letošnje leto pri Zvezi bralnih značk razglašeno za leto Leopolda Suhodolčana. (A. P.)

Jubilejni slovenski kozolec

LJUBLJANA - V torek so v razstavnici galeriji v Trzaski knjigarni v Trstu odprli razstavo Slovenski kozolec. Na razstavi, ki je del projekta podjetja Agens iz Zirovnice Pot kulturne dediščine in ki je dočakala že svojo deseto postavitve, so razstavljene makete in arhitekturne risbe, ki jih je pripravil arhitekt Boran Hrelje. Razstava bo v Trstu na ogled do 4. aprila. (V. U.)

T. Pogačar razstavlja v Berlinu

LJUBLJANA - 2. marca so v Ifa-Galerie Friedrichstrasse v Berlinu odprli razstavo Tadeja Pogačarja, nam je sporočila Moderna galerija v Ljubljani. Umetnik je za to razstavo povezal nekatera svoja dela iz zadnjega časa v novo instalacijo, ki se ukvarja z vprašanjem novoveškega (zahodnega) odnosa do sveta, z odnosom med Vzhodom in Zahodom, z vprašanji politične moči in manipulacije, gospodstva in svobode itn. Razstava zaseda vso (sorazmerno veliko) galerijo v novi, naglo razvijajoči se galerijski četrti Berlina; odprta bo do 17. aprila. Ob njej je izšel katalog z obsežno slikovno dokumentacijo o Pogačarjevih projektih, z daljšim tekstom o umetniku, ki ga je napisala berlinska kustodinja Elke Melkus, in s tekstom Igorja Zabela o novejši likovni produkciji.

Helidonove nove izdaje

LJUBLJANA - Glasbeno založništvo Založbe Obzorja Maribor je izdalo tri kompaktne plošče: Danilo Kocjancić, nekdanji Kameleon, Prizmovec in Bazarovec je s prijatelji posnel nekaj najlepših melodij iz svoje dolgoletne kariere; tudi 12. nasprotje z novo ploščo Tiha noč praznuje svojo desetletnico; vsestranski jazzist Rok Golob pa se je po sodelovanju s številnimi skupinami odločil posneti prvo samostojno ploščo Rokland. (L. M.)

Razstava slovenskih arhitektov

LJUBLJANA - Pregledna razstava sodobne slovenske arhitekture, ki sta jo pripravila ljubljanska galerija DESSA in Društvo arhitektov Ljubljane in ki je bila na ogled že v Budimpešti, Celovcu, Trentu, Vidnu, Münchnu in Regensburgu, se je prejšnji petek preselila v švicarski kraj Sion, kjer jo je v galeriji La Grenette organiziralo mesto Sion. Razstava bo na ogled do 23. aprila. (V. U.)

VABILO NA RAZSTAVE

Novo dosleje:

V Institutu Jozef Stefan v Ljubljani je na ogled razstava slikarja **Jozeta Ciube** (do 21. aprila, Jarmova 39, prost vstop, odprto vsak dan od 8. do 17. ure, brezplačna zloženka s tekstom dr. Ivana Sedeja). Nova fotografska razstava z naslovom Iz ciklusa Lepa vida in Predori v ljubljanski Galeriji ZDSLU prinaša dela slikarja **Darka Slavca** (do 7. aprila, Komenskega 8, prost vstop, odprto od ponedeljka do petka med 10. in 13. ter med 15. in 18. uro, katalog s tekstom Judite Krivec Dragan 300 SIT). Avtor sodi v srednjo generacijo slovenskih slikarjev, z razstavo fotografij, ki so nastale v zadnjih dveh letih in na katerih je uporabil nove fotografske tehnike, pa se po daljšem času spet predstavlja ljubljanski likovni javnosti. Kot je zapisala Judita Krivec Dragan, ponuja razstava vsem, ki poznajo Slavca slikarja, presenečenje. V Kapelici - galeriji SOU v Ljubljani so odprli razstavo Obscenit, katere avtor je spanski multimedialni umetnik **Marcel-li Antunez Roce** (do 31. marca, Kersnikova 4, prost vstop, odprto od ponedeljka do petka med 10. in 17. uro, brezplačna zloženka s tekstom avtorja). V Galeriji Slovenijales v Ljubljani razstavlja zagrebški slikar **Milos Popović** (do 20. aprila, Dunajska 22, prost vstop, odprto od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, bre-

zplačna zloženka s tekstom Franca Zalarja). V mariborskem razstavnem salonu Rotovz so odprli razstavo slik, risb in objektov **Franca Mesarica** (do 18. aprila, Trg Borisa Kraigherja 3, vstopnina 80/40 SIT, odprto od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 15. in 19. uro, sobota med 10. in 13. uro, katalog s tekstom Mitje Visočnika 300 SIT). V Sezani je v Kulturnem centru Srečka Kosovela na ogled pregledna razstava slikarja **Maksima Sedeja ml.** (do 15. aprila, Kosovelova 4A, prost vstop, odprto od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro ter med 14. in 17. uro, katalog s tekstom Barbare Pregl Kobe 200 SIT).

Novo odsleje:

Danes bodo ob 12. uri v Galeriji Tivoli v Ljubljani odprli pregledno razstavo grafik nemškega umetnika

Hermana Heintschla (do 17. aprila, Pod turnom 3, vstopnina 200/100 SIT, odprto od torka do sobote med 10. in 16. uro, nedelja med 10. in 13. uro, katalog s tekstom dr. Georga Reinhardta predvidoma 800 SIT). Na razstavi bo predstavljenih prek 90 sitotiskov in jedkanic iz let med 1968 in 1995, otvoritve pa se bo udeležil tudi avtor, ki je v Ljubljani sicer razstavljal že na grafičnem bienalu leta 1989, na katerem je prejel odkupno nagrado. V galeriji Kulturnega centra Ivan Napotnik Velenje bodo nocoj ob 19. uri odprli razstavo slik **Klementine Golija** (do 13. aprila, Titov trg 4, prost vstop, odprto od ponedeljka do srede in v petek med 9. in 19. uro, četrtek med 9. in 13. uro, sobota med 8. in 12. uro, katalog s tekstom Aurore Fonda, cena bo se določena). Razstava bo ponujala

dela iz cikla Podobe vid(e) nega, ki jih je avtorica izdelala v letih 1993 in 1994. V ciklu se je posvetila odnosu med vidnim in videbnim, oziroma izkušnjam, ki se vtisnejo v metafizični spomin. Slike je izdelala v mesani tehniki, na mlajših delih pa intenzivirala kolorit. Prav tako nocoj bodo ob 20. uri v Galeriji Insula v Izoli odprli razstavo nemške umetnice **Inken N. Woldsen** (do 7. aprila, prost vstop, Smrekarjeva 20, odprto od torka do petka med 9. in 13. uro ter med 16. in 19. uro, sobota med 9. in 13. uro, brezplačna zloženka s tekstom Ute Shalz-Laurenze).

Galerije:

V Galeriji Kos v pasazi Nebotičnika v Ljubljani so po daljšem času ponovno pričeli s postavljanjem razstav, in sicer slovenskih avtorjev. Kot prvi se

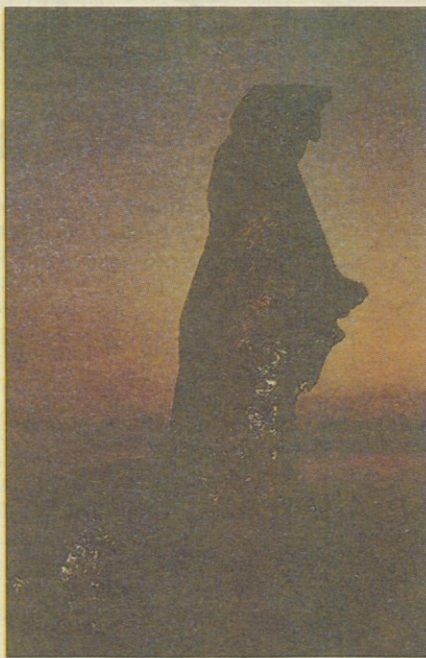
v njej s Peep showom predstavlja arhitekt in oblikovalec **Bostjan Debelak**.

Revija:

Izšla je prva letošnja številka **Lucasa**, revije za poznavalce in ljubitelje umetnin in starin (leto 5, številka 1, februar 1995, izdaja Galerija 2, Vrhnika, 24 strani, 30 x 21 strani, 550 SIT). Med številnimi clanki v njej izstopajo predstavitve skorajšnjega bienala Mini prix Lucas 95, Dalmatinove Biblije in njene faksimilirane izdaje, članek ob sedemdesetletnici znanega likovnika Vladimirja Makuca, prispevek o parternih ornamentih oziroma zelenicah v Rogaski Slatini, predstavitev cesarskega reda zlatega runa, spominskih knjig, portalnih kamnitih glav in najdražje prodanih slik v lanskem letu.

Nasvet:

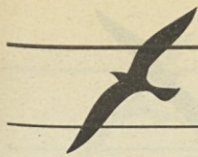
Informacijski center Moderne galerije v Ljubljani poleg obiska svojih prireditvev ponuja tudi dostop do domače in pomembnejše tuje periodike z likovnega in drugih umetniških področij (Giornale dell'arte, Flash Art, Art News, Art in America, revije o filmu in videu), poleg teh pa se možnost ogleda video kaset z dokumentarci o likovnikih in pomembnih razstavah. Dostopni so tudi katalogi domaćih in nekaterih tujih razstav, informacije o razstavah ter mednarodnih natecajih. (V. U.)

D. Slavec: Iz ciklov Lepa Vida in Predori

K. Golija: Stik zemeljskega in kozmičnega

JAPONSKA / PREISKOVALCI ZAPLENILI OGROMNE KOLIČINE KEMIKAJIJ IN PRIŠLI DO SRHLJIVIH DOMNEV

Sekta Aum Šinrikio menda hotela pospešiti »konec«

Leto 1997 naj bi bilo prvo leto »ere šinri« po katastrofi, ki bi jo preživel le 25 odst. ljudi - Asaharovi stiki z Rusijo, velikega učitelja še iščejo

TOKIO - Japonska policija je včeraj dokočno potrdila, da je bila neobudistična sekta Aum Sinrikio »sposobna« izdelati bojni živčni strup sarin, ki je v ponedeljek v tokijski podzemni železnici ubil 10 in zastrupil 5.500 ljudi. Sedaj vneta iščejo voditelja sekte Soka Asaharo, ki je osumljen poskusa pokola, in druge njegove najozje sodelavce.

Trenutno pa nihče ne ve, kje je Asahara. Nekateri trdijo, da je že v tujini, drugi pravijo, da so ga videli v Tokiu. V petindvajsetih preiskanih sedežih sekte niso našli sledov okrogroličnega 40-letnega Asahare, ki zaradi svoje dolge brade in še daljših las takoj pada v oči. Vsekakor pa je njegov odvetnik včeraj v radijskem intervjuju izjavil, da je Asa-

hara pripravljen vsak trenutek odgovoriti na vprašanja preiskovalcev. Zadnjic so ga menda videli, ko se je s svojo luksuzno ameriško limuzino peljal po avtocesti iz Fudzija v Tokio.

Ni torej zbežal s helikopterjem sovjetske proizvodnje MI-17, ki ga sedaj skrbno strazijo policisti v kmečki komuni Kamikuisiki pod obronki Fundzijame.

Asahara pa bi se teoretično lahko zatekel v Rusijo tudi po morju. Sekta je imela navsezadnje tesne in skrivnostne stike z Rusijo. Menda je bila vpletena v trgovino z orožjem. Zagovorniki »ruske sledi« navajajo kot dokaz teh stikov helikopter MI-17, več kot 30 tisoč ruskih privrženec, stalne oddaje na ruskih radijskih postajah in druženje Asahare z vidnimi predstavniki sedanjega ruskega režima. Predsinočnim je Asahara po valovih vladivostoškega radia svojim privrženecem sporočil, naj se pripravijo na »nei-

zbežno smrt«. To pa še ni dokaz, da je Asahara v Vladivostoku, prav tako pa tudi ne dokument, ki so ga po telefaksu razširili iz New Yorka in v katerem trdi, da bodo oblasti pobile njegove privržence, zadevo pa prikrile kot kolektivni samomor.

Preiskovalci so torej skoraj prepričani, da je neobudistična sekta Aum Sinrikio vpletena v atentat, ker so na njenih sedežih zaplenili ogromne količine kemikalij. Včeraj dopoldne je pet tovornjakov pripeljalo več ton kemikalij v center za vojaške raziskave v Tacikavi. Med kakimi desetimi kemikalijami so že ugotovili stiri osnovne sestavine, ki rabijo za izdelavo živčnega strupa sarina, in sicer: fosforjev triklorid, natrijev fluorid, izopropilni alkohol in acetonitril (metilcianil). Izvedenci menijo, da manjka za izdelavo sarina še ena sestavina. Trditve, da so vse te kemikalije rabile za umetna gnojila in druge dejavnosti sekte, so neprepričljive, ker so količine prevelike.

Da bi bila mera polna, je imela sekta tako profesorje kemije kot vrhunski kemijski laboratorij v okviru instituta za raziskave s pomenljivim imenom Sinri, ki v sanskrtu pomeni vzvišena resnica. V institutu je bilo 12 satij (sanskrtski termin za osnovno resnico), sedma satija pa je bila sancta sanctorum, v

Policija preiskala prostore sekte po vsej Japonski

Policija je preiskala 25 sedežev sekte Aum Sinrikio, verske skupine, ki je osumljena, da je pripravila strupeni plin, ki je zastrupil več tisoč ljudi v tokijski podzemni železnici.

- ▶ V Kamikuisikiju so preiskali enajst sedežev: komun, skladišč in drugih poslopij
- ▶ V Sizuoki so pregledali dve poslopji, med temi glavni sedež sekte v Fujinomiji.
- ▶ V Tokiu in okolici so policisti vdrl v dvanajst poslopij, med katerimi je tudi osrednji sedež sekte.

Poslopja sekte Aum Sinrikio na območju Tokia

- 1 Osrednji sedež v Tokiu
- 2 Novi tokijski sedež z rezidenco in prostori za meditacijo
- 3 Bolnišnica sekte
- 4 Nogato - center za meditacijo in jogo
- 5 Suginami - center za meditacijo
- 6 Suginami - klubski prostori

- 7 Sekcija Šibuja
- 8 Družba Superstar Academy
- 9 Setagaja - center za meditacijo
- 10 Setagaja - prenočišče
- 11 Sekcija Setagaja Wakabajaši
- 12 Družba Aum Sinrikio

Potek dogodkov

Torek, 21. marca krajevni čas
13.30 Sekta Aum Sinrikio je na tiskovni konferenci zanikala kakršnokoli vpletenost v zastrupitev.

Sreda, 22. marca
7.00 Začnejo se policijske preiskave na sedežih sekte po vsej državi.

11.40 Preiskovalci so našli kemikalije za izdelavo strupenih plinov v prostorih sekte. Kakih 50 članov sekte je podhranjenih in zmedenih, šest jih morajo sprejeti v bolnišnico.

20.00 Preiskave se končajo, vendar bodo z njimi nadaljevali v naslednjih dneh.

katero so lahko vstopali le profesorji organske kemije. Po Asaharovih napovedih bo leto 1997 prvo v novi

»sinrski eri«, pred tem pa bo svet doživel katastrofo, ki jo bo poleg članov sekte preživelo le 25 odstotkov

svetovnega prebivalstva. Preiskovalci torej sumijo, da bi morali laboratoriji sekte pospešiti ta konec.

Japonska policija na glavnem sedežu neobudistične sekte Aum Sinrikio (AP)

NEMČIJA / ARETACIJA

NSDAP/AO je ostala brez svojega šefa

BERLIN - Nemskim oblastem je uspelo prizadejati nov in morda najpomembnejši udarec neonacizmu. V Københavnu so namreč aretirali Garyja Rexa Laucka, ki je dvajset let preplaval Nemčijo z nacističnim propagandnim materialom, hkrati pa so v kakih osemdesetih hišnih preiskavah po vsem nemškem ozemlju zbrali dovolj gradiva proti Lauckovi NSDAP/AO. Kot pove že kratka, je to nekdanja Hitlerjeva Nacionalsocialistična stranka nemških delavcev »v tujini« in se torej ne skriva za običajnimi desničarskimi evfemizmi.

Laucka so po nalogu hamburskega sodstva aretirali v ponedeljek, vest pa so objavili včeraj, ko so uspešno preiskali stanovanja Lauckovih somišljenikov v Nemčiji. V njih so poleg propagandnega gradiva zaplenili orožje in strelivo, tako da je berlinski državni pravdnik Carlo Weber, ki skrbi za preiskave proti desnici, z zadovoljstvom poudaril, da je to najhuji udarec za neonacistično desnico. Že pred meseci je zvezna kriminalistična policija (BKA) preiskala 60 stanovanj in izsledila 56 oseb, ki so dobivale nacistično propagandno gradivo iz ZDA. NSDAP/AO ima svojo centralo v Lincolnu (Nebraska), iz katere poleg kljukastih krizev, videokaset, rjavih srajc in zastav prihaja v Nemčijo tudi dvomesečnik NS Kampfruf.

EVROPSKA ZVEZA / JAVNOMNENJSKA RAZISKAVA

Revščina se širi v vseh državah

BRUSELJ - Revščina in izrinjenost sta danes med največjimi problemi v Evropi. Tudi prebivalstvo je vse bolj prepričano, da se je število revnih v zadnjih desetih letih znatno povečalo. Ugotovitev izhaja iz javnomnenske raziskave Evropske komisije, ki je anketirala 12.800 državljanov v dvanajstih državah - članicah Evropske veze (pred njeno razširitvijo).

Na temelju primerjave s podobnimi raziskavami, ki so jih izvedli leta 1976 in 1989, izhaja, da se evropski državljani zavedajo problemov v zvezi z revščino, mnogi pa so jih občutili celo na lastni koži. Kar 5, 5 odstotkov anketiranih se šteje za revne, 5 odstotkov je brezdomcev in 13 odstotkov je izrinjenih iz družbe. V zvezi s službo oziroma zaposlenostjo je 11, 4 odstotkov anketiranih brezposelnih, 30 odstotkov pa jih je bilo brezposelnih v zadnjih petih letih, medtem ko 20 odstotkov državljanov dela brez delovne pogodbe.

Najzanimivejša ugotovitev pa je ta, kaj pomeni za anketirane revščina: 70 odstotkov intervjuvanih meni, da je v življenju nujno biti potrebni drugim in se čutiti

koristne družbi. Za večino vprašanih pomeni revščina bolj kot pomanjkanje sredstev, pomanjkanje solidarnosti do tistih, ki živijo na robu družbe (drogiranih, starih in priseljencev).

Poleg tega kar 40 odstotkov anketiranih meni, da se bodo razlike med revnimi in bogatimi v Evropi v prihodnje še zvečale. Le redki so slišali za boj Evropske zveze proti revščini, večina pa meni, da bi moral ta biti med glavnimi cilji zveze. Evropski državljani tudi menijo, da se posamezne države premalo zavzemajo za probleme revnih. Kar 80 odstotkov oseb meni, da bi morale posamezne vlade prevzeti odgovornost za pomoč revnim, medtem ko jih 32, 5 odst. meni, da bi se morale zanje zavzemati predvsem prostovoljske organizacije, medtem ko približno 20 odstotkov vprašanih meni, da bi se z revnimi morale ukvarjati verske organizacije.

Anketirani so končno tudi obtožili medije, da problema revščine ne obravnavajo dovolj pogosto oziroma da so do revnih nesposlji, ko se problema naposled le lotijo.

Pariški »metro« kraljestvo lisic, kun in ščurkov, pa tudi komarjev

PARIZ - Favna pariske podzemne železnice je vse bolj presenetljiva. V zapuščenih rovih so se pojavili cricki, lisice in celo kune. Pariska ekološka služba trdi, da je zaenkrat še nemogoče ugotoviti, koliko zivali si je napravilo brloge v zapuščenih rovih in postajah pariske podzemne mreže.

Medtem ko se lisice in kune nemoteno množijo, grozi crickom, ki so jih pred meseci začeli izvažati celo na Japonsko, da bi prinesli nekaj miline tokijski podzemni železnici, pogin. Te pariske žuzelke, ki edine na svetu med vrstniki zahajajo v podzemno železnico in so kot velika posebnost tudi ustrezno zaščitene, bi lahko kmalu izginile, in sicer zaradi stresa. Toplota (okrog 28 stopinj ponce, podnevi pa celo 35) in večna razsvetljava tpredstavlja namreč za crčke supererotično okolje, ki jih sili, da se množijo, po kakšnem mesecu nepretrgane orgije pa popolnoma izčrpani poginejo.

Velika vročina je tudi pripomogla, da so se v podzemlju znova močno razmnožili ščurki, ki so v Parizu skoraj izginili. Poleg tega so rove podzemne železnice napadli tudi roji komarjev, ki se vsak dan hranijo s krvjo starih milijonov potnikov. Oblosti sedaj iščejo resitev, ki bi ustrezala tako potnikom kot zivalim.

BELGIJA / AFERA

Pritisk na Claesa se stopnjuje

BRUSELJ (dpa) - Po odstopu belgijskega zunanjega ministra Franka Vandenbroucka zaradi vpletenosti v podkupninsko afero Agusta se je povečal pritisk na v skandal vpletenega generalnega sekretarja zveze Nato Willyja Claesa. Vladajoci koaliciji, ki jo v Belgiji sestavljajo socialisti in krščanski demokrati, zaradi dvomljivega načina financiranja stranke na volitvah, ki bodo 21. maja, grozi grenak poraz. Novi belgijski zunanji minister je postal Eric Derycke, dosedanjí državni sekretar za razvojno pomoč.

Vandenbroucke je v sredo zvečer potrdil, da je kot voditelj flamskih socialistov vedel za podkupninsko blagajno stranke. Vandenbroucke je na mestu zunanjega ministra lani oktobra zamenjal Claesa, ki je postal generalni sekretar Nata. Claes, ki je bil leta 1988 minister za gospodarstvo, je odgovoren za nakup spornih 46 vojaških helikopterjev italijanskega proizvajalca Aguste. Ta nakup pa je povezan tudi s podkupninskim denarjem. Skandal sega v sam vrh Evropske komisije, saj ni jasno, kako vpleten je flamski socialist in komisar za konkurenco Karel Van Miert. Njegova življenjska sopolnica Carla Galle je kot sekretarka stranke imela ključ skrivne blagajne. Van Miert je bil do leta 1988 voditelj stranke, doslej pa je zanikal vsakršno vpletenost v to podkupninsko afero. Italijani so na bančni račun flamskih socialistov položili približno 50 milijonov frankov.

Vandenbroucke je v sredo novinarjem potrdil, da je leta 1991 vedel za obstoj tajnega bančnega sefa, kjer so hranili večjo vsoto podkupninskega denarja. Naročil je, naj ta denar sežgejo in ne sprašujejo o njegovem izvoru. To je bilo gotovo naivno, je ob svojem odstopu dejal belgijski zunanji minister in dodal, da želi pod svojo preteklostjo potegniti crto. Claes, ki se novinarjem izogiba že nekaj tednov, tudi v četrtek ni dal nobene izjave. V javnosti pa je vse pogostje slišati zahteve, naj odstopi. Nekdanji britanski veleposlanik pri Natu sir Michael Alexander meni, da bi bilo bolje, če bi Claes odstopil.

Generalni sekretar zveze Nato Willy Claes (Telefoto: AP)

Zgodovina afere Agusta

BRUSELJ (dpa) - Skandal s pranjem umazanega denarja italijanskega oboroževalnega koncerna Agusta se je razvil v pravo časovno bombo belgijske politike. Afera sega v leto 1988, ko je belgijska vlada od Aguste kupila 46 vojaških helikopterjev in drugo oboroževalno opremo v skupni vrednosti dvanajst milijard frankov.

Na sled, da se je del denarja zlił tudi na strankarski račun, je speljala se vedno nepojasnjena smrt voditelja socialistične stranke Andréja Colosa. Tedaj se je oblikovala hipoteza, da ga je bilo treba odstraniti, ker je o tej delitvi denarja preveč vedel. Neki lobist je pozneje socialistom priznal, da je od Italijanov prejel 60 milijonov frankov. Enaindvajsetega januarja 1994 so odstopili belgijski podpredsednik vlade Guy Coeme, valonski premier Guy Spitaels in valonski notranji minister Guy Mathot, ki ga je nato neka priča obsodila, da je naročil Coolsov umor.

Bombo flamskih socialistov je razneslo 16. februarja letos. Zaradi suma podkupovanja so aretirali nekdanjega zakladnika Etienna Mangeja in nekdanjega sekretarja stranke Luca Wallyna. Ugotovili so, da se je na švicarskih računih nabralo več kot 50 milijonov frankov.

Mange je povedal, da je 19. januarja 1989 tedanjemu ministru za gospodarstvo in sedanjemu generalnemu sekretarju zveze Nato Willyju Claesu, voditelju stranke in poznejšemu zunanjemu ministru Franku Vandenbroucku ter notranjemu ministru in sedanjemu voditelju stranke Louisu Tobbacku poročal o ponudbi Aguste. Vsi trije so po krajšem obotavljanju priznali, da so vedeli za ponudbo, vendar so hkrati zagotovili, da so jo ostro zavrnili. Kmalu za tem so aretirali nekdanjega sefa kabineta Willyja Claesa. Osmega marca letos si je zaradi afere Agusta vzel življenje nekdanji šef belgijskega letalstva general Jacques Lefebvre.

SVET

EVROPSKA ZVEZA

Schengenland in njegovi nedržavljeni

Ideja Evrope brez meja je lepa. Seveda pa je mnogo odvisno od tega, ali si znotraj »brez meja«. Za državljan ene od sedmih evropskih držav bodo morda od nedelje od polnoči stvari res bolj preproste. Za tiste, ki niso državljani članic Evropske zveze, pa bo prestop meje postal bolj neprijeten. V veljavo bo namreč stopil schengenski sporazum, listina, s katero se sedem držav članic EZ zavezuje, da na svojih mejah ne bodo več pregledovale potnih listov in preverjale identitet.

Francija, Nemčija, Španija, Portugalska, Belgija, Luksemburg in Nizozemska ukinjajo notranje meje, hkrati pa bodo poostrele nadzor na svojih zunanjih mejah. Na cestnih mejnih prehodih med temi državami bodo odstranili se zadnje ovire in če vam je bilo vijuganje med zapornicami in opuščenimi carinskimi postajami vseč, potem imate za to še zadnjo priložnost. Odslej se bo z nezmanjšano hitrostjo drvelo iz Nemčije na Nizozemsko in nazaj.

Drugače bo tudi na letališčih. Na notranjih letih med podpisnicami schengenskega sporazuma ne bo nobenih kontrol potnih listov več, pregledali pa bodo vse potnike na mednarodnih letih. O vsakem nedržavljanu EZ se bodo obmejni organi posvetovali z osrednjim računalnikom v Strasbourgu. Varnostni sistem, imenovan SIS (schengen information system), bo uporabnikom nudil mnoge informacije, tudi o zapornih nalogih, o nezazelenih osebah, ukradenih avtomobilih in orožju.

Policijski sindikat opozarja, da za takšen poseg se ni pravi trenutek. O tem pričajo tudi poročila o testiranju schengenskega sporazuma. Sredi marca so na avstrijsko-madžarski meji vozniki čakali na prestop meje devet ur in pol, ker so obmejni organi zadeve urejali »po schengensko« in se za vsakega nedržavljana EZ posvetovali z računalnikom na Dunaju. Avstrija, ki je hotela schengenski sporazum podpisati že pred nekaj dnevi, si je premislila in se pridružila osmim državam, ki se raje učijo na izkusnjah drugih. Pri tem bi se jim verjetno z veseljem pridružila še kakšna država, ki pa se boji, da bi ne schengenskemu sporazumu pomenil tudi dokončno slovo trdemu jedru EZ. Ena takšnih držav je Španija, saj prek njenega ozemlja poteka eden pomembnih migracijskih tokov v Evropi. Prek Gibraltarja vstopajo v EZ migranti iz Severne Afrike, ta del crne celine pa je zaradi narasčajoče verske nestrpnosti in neustavljivega nasilja za EZ, predvsem Francijo, prava tempirana bomba. Druga težava je na nemško-poljski meji, natančneje na liniji Odra-Nisa, kjer v EZ vstopajo priselenci iz Vzhodne Evrope. Največ očitkov leti na države, ki si jemljejo pravico določanja, kaj na svojem ozemlju dovolijo drugi državi. Tako je povsem nemogoče uskladiti zakonodajo na področju mamili, saj Nizozemska vztraja pri legalizaciji mehkih drog, pred pol leta pa se ji pridružila tudi Nemčija. Odprave notranjih meja se poleg uzivalcev mehkih drog lahko veselijo tudi kriminalci. Če prestopijo mejo, se stvari namreč zapletejo, njihov zločin se internacionalizira in postane predmet meddržavnih odnosov.

V nedeljo se v EZ torej ne bo nič zgodilo. Le na zunanjih mejah sedmih držav se bodo čakalne vrste podaljšale, potnike, ki so nedržavljeni EZ, pa bo prestop meje morda nekoliko spominjal na stare case. Morda bo koga zbodel izraz, ki se bo udomacil z veljavnostjo schengenskega sporazuma: nedržavljan Evropske zveze. EZ verjame, da s schengenskim sporazumom odpravlja meje, vendar s čakalnimi vrstami za vstop v petnajsterico in načinom obravnavanja nedržavljanov EZ najbrž ne bo prav prepričljiva.

Ana Kovac

VELIKA BRITANIJA / JAVNO MNENJE PROTI PREDSEDNIKU VLADE

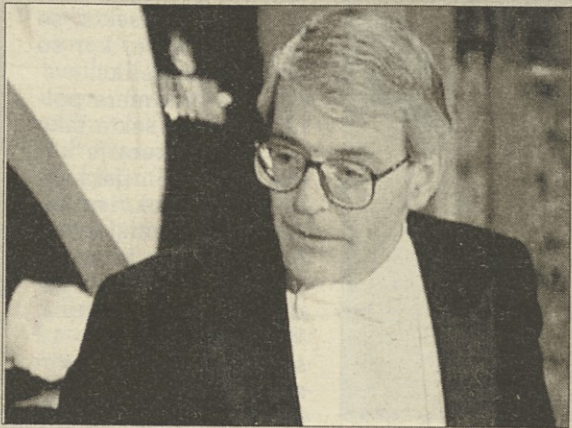
Majorjev stolček (speč) ogrožen

LONDON (Reuter, dpa) - Britanska javnost se speč, tako kot že velikokrat v zadnjih starih letih, obrača stran od svojega predsednika vlade Johna Majorja. Glede na zadnje raziskave javnega mnenja, ki jih je opravil ugledni inštitut Mori, bi Otocani na morebitnih volitvah močno podprli opozicijsko laburistično stranko. Laburiste bi volilo 57 odstotkov vprašanih, konservativce 25 odstotkov in liberalne demokrate 13 odstotkov.

K priljubljenosti laburistov je veliko prispeval njihov 41-letni voditelj Tony Blair, ki je na čelo stranke prišel lansko jesen.

Ankete kažejo, da je z njegovim delom zadovoljnih 51 odstotkov vprašanih, medtem ko je delo vlade slabo ocenilo kar 83 odstotkov vprašanih. Inštitut Mori vsak mesec objavi izsledke svojih raziskav, ki kažejo, da priljubljenost konservativcev, predvsem zaradi njihove politike do Evropske zveze, že od aprila 1993 stalno pada.

Naslednje parlamentarne volitve v Veliki Britaniji morajo biti razpisane najkasneje do aprila 1997, vendar pa ni nujno, da bo ob vseh nesoglasjih znotraj konservativne stranke John Major takrat se stalnoval na Downing street 10.

TEMNA STRAN IRANSKE ZUNANJE POLITIKE

Mamila, orožje in umori v režiji islamske republike

Ameriška diplomacija nije plat zvona. Islamska republika Iran je na otoke v bližini Hormuske ozine namestila tisoče vojakov, kemično orožje in rakete za napadanje ladij, izjavlja obrambni minister Perry. Manjši in Večji Tonb ter Abu Musa pa ležijo na tako strateskih položajih, da je z njih močeno nadzorovati najpomembnejšo mednarodno naftno pot, po kateri prepeljejo polovico vse svetovne nafte. Američani, veterani zalivske vojne proti Iraku iz leta 1991, trdijo, da lahko s konvencionalno iransko vojsko opravijo brez težav.

Vse bo drugače, če se bo islamski republik posrečilo zgraditi jedrsko bombo. Obvesčevalne službe ocenjujejo, da Iranu manjka samo pet let do najbolj ubijalskega orožja sodobnosti. V zadnjih letih poskusa Iran s tihotapstvom, podkupovanjem in morda celo z umori nakupiti dovolj tehnologije in delov po vsem svetu, da bi si lahko zgradili jedrsko bombo. V včerajšnji številki Republike smo objavili del zgodbe o iranskem tihotapškem središču na majhnem nemškem letališču Hartenholm, kot jo je raziskal in zapisal novinar ameriškega časopisa New York Times. Danes z zgodbo nadaljujemo v vseh podrobnostih, ki morda vključujejo celo umor nekdanjega ministrskega predsednika nemške zvezne države Schleswig-Holstein.

Letališče Hartenholm se je leta 1993 utapljalo v dolgovih, ko sta se pri tedanjih nemških lastnikih oglašila iranski preprodajalec orožja Mehdi Hashani in Musa Khajer Habibolahi, nekdanji namestnik iranskega ministra za nafto. Osmih milijonov dolarjev, ki sta jih Iranca ponudila za nakup, lastnika zelo zadolženega letališča nista mogla zavrniti. To je bilo natančno enkrat več, kot pa sta Heinz-Erich Schreitmüller in hamburški zobozdravnik dr. Reinhard Uhlig placala štiri leta pred tem. Mozakarja sta vodstvo letališča predala Iranu Nicku Ahmеду Semnarju, sama pa sta ostala v Hartenholmu in za nove lastnike vodila posle. Danes ju oblasti izprašujejo zaradi domnevnega tihotapljenja orožja v Iran. Iranci so hkrati kupili tudi družbi Paratec in Nordflug, ki imata dovoljenje oblasti za uporabljanje letališča, in družbo Nordair, ki lahko nakupuje civilno letalsko tehnologijo in ji ni treba navajati razlogov za nakupe.

Dvainpetdesetletni Kashani, ki živi v Madridu, se je v Iranu učil za duhovnika, tihotapljenja orožja pa so ga prvič obtožili že leta 1983. Kasneje je bil vpleten v nezakonito (in neuspešno) trgovanje ameriške administracije Ronalda Reagana z orožjem v zameno za talce v Libanonu. Leta 1992 ga je zaprla španska policija, ker je poskušal iranskemu

CHRIS HEDGES / NEW YORK TIMES SERVICE

letalstvu zagotoviti dvesto ojačevalcev Klystron, ki jih uporabljajo za vodenje izstrelkov. Zahodne obvesčevalne službe so prepričane, da Kashani dela za nekdanjega namestnika naftnega ministra Habibolajha, ki naj bi bil vrhovni organizator iranskega nakupovanja orožja v Evropi. Do nedavnega, ko je izginil neznan kam, je Habibolahi zivel v Londonu.

Kljub svoji sumljivi preteklosti je Kashani se naprej deloval v Nemčiji. Avgusta lani so oblasti na parkirišču hamburskega hotela Elysee med poskusom prodaje 45 kilogramov opija zasacile dva njegova tesna sodelavca. Iranca sta poskušala opij prodati tajnim agentom, za tako zaluzeni denar pa bi nakupila radarske dele za ameriške lovce F-4, ki jih ima iransko letalstvo. Enega od dveh Kashanijevih pomočnikov, Parvisa Sigurdsona, so lani maja Spanci izgnali na Dansko, ker naj bi tihotapil orožje na Hrvaško in v Bosno.

Na mednarodnih crnih trgih so mamila in orožje tesno povezani. Heinz-Erich Schreitmüller, prejšnji lastnik in sedanjí uslužbenec letališča Hartenholm, je skušal 21. oktobra 1993 za iranske delodajalce v svoji hamburški banki oprati 72 milijonov dolarjev narkomanskega denarja. Skupaj z Irancem Semnarjem pa sta se drugega septembra

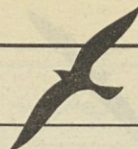
1993 v neki kölnski restavraciji sestala tudi z znanim nemškim prekupčevalcem z orožjem Petrom Fisherjem. Agenti domnevajo, da so se pogovarjali o tihotapljenju jedrskih materialov cez letališče Hartenholm.

Hamburg je pristanisko mesto s poldrugim milijonom prebivalcev, med njimi je tudi trideset tisoč Irancev. Zahodne obvesčevalne službe so prepričane, da je iransko veleposlanstvo v Bonnu središče podtalnih operacij Teherana po vsej Evropi. Iz te zgradbe nacrtujejo nakupovanje tehnologij in delov orožja za množično uničevanje, pa tudi uboje iranskih disidentov. Odkar je leta 1979 islamska revolucija prevzela oblast, so v Evropi ubili že šestdeset beguncev iz Irana. V veliko pomoč teroristom in preprodajalcem je tudi Islamski center in druge proiranske ustanove v Hamburgu. Imajo pa tudi druga mesta za sestajanje, na primer iranske ladje, ki so pogosto zasidrane v hamburskem pristaniscu, sumljive dodatke pa imajo pogosto tudi iranski tovornjaki, ki naj bi prevzali preproge ali lesnike.

Najmanj dve smrti sta povezani z letalscem v Hartenholmu. Pred nekaj leti je z okna svoje hotelske sobe v Madridu padla - ali pa so jo porinili - Kashanijeva žena Leila. Njeno ime je bilo pogosto zapisano na dokumentih, ki so obeleževali posiljke orožja na

poti v Iran. Leta 1984 pa so jo s soprogom vred zaprli v Los Angelesu, ker naj bi ukradla pet milijonov dolarjev partnerju v švicarskem gradbenem podjetju Tex Consulting in Engineering. Partner se je pisal Habibolahi.

Enajstega oktobra leta 1987 pa je vso Nemčijo pretresla smrt Uweja Barschela, nekdanjega premiera zvezne države Schleswig-Holstein. V kopalnici ekskluzivnega zenevskega hotela Beau Rivage so ga našli utopljenega v kopalni kadi, v njegovem telesu pa sledove velikih količin mamili. Policija ni izključila samomora, toda Barschelova smrt je bilo tako sumljiva, da preiskava in Svici in Nemčiji se poteka. Vdova in brat trdita, da so ga umorili. Samo nekaj ur pred Barschelovo smrtjo so se v Zenevi s preprodajalci orožja srečali najuglednejši predstavniki iranske islamske republike, med njimi pred nekaj dnevi umrli sin velikega ajatole Homeinija Ahmed in predsednik parlamenta Mehdi Karubi. Preiskovalci menijo, da je bil na srečanju tudi Barschel, ki se je najverjetneje sprl s svojimi iranskimi prijatelji. Morda zaradi letališča Hartenholm v deželi Schleswig-Holstein, kjer je bil nekoc premier? Nekdanji uslužbenec podjetja sepetajo o letalih, ki so na skrivaj pristajala pozno ponoči in kmalu spet odletela v neznane smeri.

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA / GOSPODARSTVO

Prvi uspehi na poti k bogastvu

Finančni krogi so zadovoljni z vladno politiko

CAPETOWN - V novi Južni Afriki se razmere na gospodarskem področju počasi urejajo. Država spet postaja zanimiva za tuje naložbe, vendar ji po mnenju analitikov manjka se veliko, da bi se spremenila v 'naložbeno uspešnico'.

Finančni trgi in politični krogi so z naklonjenostjo sprejeli vladni predlog proračuna, ki skuša najti ravnotežje med socialnimi potrebami revne črne večine in proračunsko politiko, privlačno za vlagatelje. Finančni minister Chris Liebenberg je sprejem proračuna imenoval »zacetek dolge in trnove poti«. Za Liebenberga je proračun kamencek v mozaiku ustvarjanja zaupanja med vlagatelji, ki jim je treba ponuditi tudi merilo za ugotavljanje tveganosti in uspešnosti. »Menim, da je bila vlada pri svojem delu v zadnjih enajstih mesecih kar uspešna,« ugotavlja

Tony Twine, ekonomist pri svetovalni hiši Econometrix. »Stevilni tuji finančniki so se vedno nezaupljivi in pravijo: 'Če bodo Južnoafričani tudi čez dve leti govorili tako kot zdaj, bomo brzkone segli v zep'.«

Južna Afrika je po koncu apartheida dosegla kar nekaj pomembnih uspehov. Tri znane svetovne finančne hiše - Standard and Poors, Moody's in Nippon - so na svojo pobudo opravile ocene tveganja v tej državi. Dve od treh hiš sta Južno Afriko visoko ocenili. Velicastna vrnitev na svetovne finančne trge decembra lani z izdajo dr-

zavnih obveznic v skupni vrednosti 750 milijonov ameriških dolarjev. Februararska odločitev o ostrejši monetarni politiki, s katero naj bi spravili pod nadzor inflacijo in rast zadolževanja. Ukinitev nadzora nad deviznim tečajem, sprejeta leta 1985, s katero naj bi preprečili beg kapitala iz države. Tudi južnoafriška borza je uspešno poslovala. Cene delnic rudnikov zlata so sicer padle, vendar se je to zgodilo zaradi razmerij na mednarodnih trgih surovin, ne pa zaradi razmer v državi.

Proračun je finančni minister Liebenberg, nekdanji bančnik, opisal kot spodbuden za gospodarsko rast, trgovino in naložbe. Predvidena rast javne porabe naj bi bila usklajena z 9,5-odstotno inflacijo, pro-

Gospodarske spremembe ne vplivajo veliko na južnoafriške rudnike zlata

računski primanjkljaj naj bi se zmanjšal, davki na dobiček podjetij ostajajo nespremenjeni, ukinjena pa je obdavčitev tujih delničarjev južnoafriških podjetij. Vlada se je tudi izognila skušnjavi po pretiranem zadolževanju v tujini. Vendar je treba se veliko postoriti. »Vlada se ne bi smela zadovoljiti s željo po

zmanjšanju proračunskega primanjkljaja na stiri odstotke bruto domačega proizvoda do leta 2000, ampak bi morala doseči 3,5 odstotka BDP že v proračunskem letu 1997,« trdi Rob Lee, eden od direktorjev investicijske družbe Board of Executors. Mike Brown, vodja raziskav pri borzni hiši Frankel Pollak

and Vinderine, ni optimističen: »Letosnji proračun ne bo povzročil navala tujih vlagateljev. Tudi devalvacija randa ne bo vzbudila pretresov. Pred nami je naporen boj za tuje naložbe, čeprav menim, da jih nekaj vendarle bo.«

Tuje naložbe so se vedno visoko obdavčene, proračunski primanjkljaj v

visini 5,8 odstotka BDP ne more biti za zgled, narasča tudi primanjkljaj v plačilni bilanci. Neodvisni analitiki napovedujejo, da bo letosnja gospodarska rast dosegla tri odstotke, kar je lep uspeh v primerjavi z letom 1993, ko je bila 1,1-odstotna, medtem ko je lani dosegla 2,3 oz. 2,4 odstotka.

Rory Channing / Reuter

Južnoafriška avtomobilska industrija se bori za obstanek

JOHANNESBURG - Po mnenju analitikov mora južnoafriška avtomobilska industrija narediti kar nekaj odločnih potez, če želi spremljati tuje tekmece. Cilj predlaganih znižanj zascitnih carin je spodbuditi tekmovalnost na avtomobilskem trgu, toda nihče ne ve, kako bodo južnoafriške avtomobilске tovarne prestale napad velikih in tržno prilagodljivejših tujih tekmecev.

»Če ne bo prišlo do racionalizacije, bo avtomobilska industrija shirala in propadla,« meni Derek Riley, vodja delovne skupine za avtomobilsko industrijo (MITG), vladne institucije, ki mora pripraviti programe za prestrukturiranje te gospodarske veje. Avtomobilski proizvajalci se strinjajo, da mora priti do sprememb; tovarne so neukinkovite in preveč zascitene, delavci pa so nezadovoljni. Zardi stavk je južnoafriška avtomobilska industrija v letu 1994 zabeležila izpad dohodka v višini dveh milijard randov (560 milijonov dolarjev). Trenutno je v južnoafriški avtomobilski industriji, ki ustvari stiri odstotke bruto domačega proizvoda, zaposlenih 85 tisoč ljudi, skupni letni dohodek te gospodarske veje pa je 17 milijard randov (pet milijard dolarjev).

Ministrstvo za trgovino (BTT) je predlagalo, da naj bi se carine za te sestavljene uvožene avtomobile do julija znižale z 80 na 65 odstotkov in do leta 2002 na 40 odstotkov. Carine za sestavne dele in nesestavljene avtomobile naj bi se do julija znižale na 49 odstotkov in do leta 2002 na 30 odstotkov. Razmislijo tudi o možnosti, da bi proizvajalci lahko uvažali po nižjih carinah glede na to, koliko bodo izvozili lastnih sestavnih delov.

Riley ugotavlja, da je glavna pomankljivost predlogov ministrstva ta, da ne spodbujajo proizvodnje večjega števila avtomobilov in manj modelov. Preprican je, da bo ve-

liko delavcev izgubilo službo, ker bodo avtomobilске tovarne avtomobile le sestavljale, ne pa tudi proizvajale. Avstralski model prestrukturiranja avtomobilске industrije je po Rileyjevih besedah uspešen prav zato, ker so zmanjšali število modelov in tako povečali proizvodnjo. Trenutno v Avstraliji proizvajajo štiri modele, vsakega v več kot 60 tisoč primerkih letno, južnoafriška avtomobilska industrija pa izdeluje trideset različnih modelov, od katerih vsakega izdelajo le v 7800 kosih letno. Proizvajalci avtomobilov se sicer strinjajo z Rileyjevo logiko, vendar ne verjamejo njegovim napovedim.

»BTT želi, da racionalizacijo izvede trg. Tako neskladja odpravlja odprto tržno gospodarstvo,« meni Peter Robinson, finančni direktor podjetja Toyota South Africa. Južnoafriške podružnice tovarn Toyota, Mercedes-Benz in BMW nameravajo zmanjšati število modelov v proizvodnji na enega ali dva. Večino svoje proizvodnje bodo izvažali, medtem ko bo potrebo domačega trga po ostalih modelih pokrili uvoz. Proizvajalci bodo imeli največ težav s tem, ker bodo morali znižati stroške proizvodnje svojih modelov, da bi bili cenejši od uvoženih avtomobilov, za katere bo veljala 40-odstotna carinska stopnja. Nekateri menijo, da bi morala biti razlika med carinami za sestavljene in nesestavljene avtomobile vsaj 30 odstotkov, ker bi le tako lahko spodbudili domačo tovarno, da same proizvajajo avtomobile. Posebna kategorija pa so polovično sestavljeni avtomobili, ko avtomobilom manjka le nekaj delov, vendar so uvrščeni med nesestavljene avtomobile, zato zanje velja nižja carinska stopnja. Ker se bo veliko proizvajalcev odločilo za to najenostavnejšo možnost, bodo morali zapirati delovna mesta, kar pa za seboj potegne nove težave.

John Soderlund / Reuter

Žalostne socialne razmere v Sowetu

SOWETO - Pravzaprav se je Betty veselila prijetnega večera v največjem južnoafriškem crnskem naselju Soweto - obiskal jo je njen prijatelj in s seboj prinesel nekaj piva. Zdaj leži 29-letna Betty z raztrgano obleko in številnimi vbodi z nožem v sowetski bolnišnici Baragwanath. Na listku, ki ji ga je nekdo prilepil na celo, piše le ena besedica - nujno.

»Verjetno sta se sprla,« domneva student medicine iz Kölna Axel Jung. »Predvsem ob koncih tedna, ko se veliko pije, se spori pogosto končajo krvavo.« V Sowetu, enem crnskih naselij, kjer je nekdanji južnoafriški režim apartheid prisilno naseljeval crnce, je danes oborožen skoraj vsak: revolverji, avtomatske puške, kovinske palice, opeka ali dezniki z naostrenimi konicami so najpogostejše oblike orožja.

Baragwanath je s svojimi 3500 posteljami največja bolnišnica v Afriki in skrbi le za Soweto. Na območju, ki obsega le sto kvadratnih kilometrov, živijo trije (morda celo štirje) milijoni ljudi. Pogosto jim za streho nad glavo služijo le barake, v katerih ni niti električnega toka niti tekoče vode. Primanjkuje jim vsega - ni dela, možnosti izobrazbe, hiš in tudi ne upanja. Veliko prebivalcev Soweta utaplja svoje skrbi v alkoholu. Lokale Sheebens, kjer točijo zgane pijače, je najti na vsakem vogalu. Zaradi nasilja v tem crnskem naselju je sowetska bolnišnica, ki jo imenujejo tudi Bara, priljubljen cilj studentov medicine z vsega sveta. Vsako leto pride v Baro samo iz Nemčije več kot dvesto prijav za prakso.

»Vsak dan na oddelek za nujne primere pripeljejo do tristo pacientov. Večina ima strelne ali vbodne rane,« pravi Axel Jung. »Česa podobnega v Nemčiji nikoli ne bi doživel.« Mladi zdravnik, ki bo štiri mesece preživel v Baragwanathu, je tudi sam v življenjski nevarnosti. Nekega drugega nemškega praktika so pred dvema letoma oropali in ubili prav pred vrati bolnišnice. Statistika grozi v Sowetu se namreč glasi: stiri umori, več kot petnajst oboroženih ropov in devet posilstev na dan. Zdravniki celo trdijo, da številke ne kažejo resničnega stanja, saj le redke žrtve napade prijavijo oblastem.

Vzemimo poljuben popoldan v tej bolnišnici: približno stideset pacientov na vozickih ali posteljah čaka na operacijo. Skoraj vsi imajo na čelu značilno rdečo nalepko, na kateri piše Nujno. Smrdi po iztrebkih, zganju in znoju. Po tleh gomazijo scuri. Hudo ranjeni morajo v tem zadušljivem prostoru čakati tudi po dve uri, saj sta obe operacijski dvorani nenehno zasedeni. Vsakih deset minut pripeljejo nova, prestreljena, ozgana ali prebodena telesa. »Veliko naših pacientov je brezdomcev,« pripoveduje bolniška sestra. »Potem ko poskrbimo zanje, se vrnejo na cesto.« Skoraj nihče v Sowetu ni zdravstveno zavarovan. Kdor potrebuje zdravljenje v bolnišnici Baragwanath, mora plačati trinajst randov (približno stiri dolarji). »Včasih dvomim v svoj poklic,« pravi zdravnik Tai Schierenberg. »Kaksen smisel ima moje delo, če zdravim ljudi, ki se bodo jutri spet spopadli?«

Birte Heinz / dpa

V Sowetu skoraj nihče ni zavarovan

Nova stanovanja - prazna obljuba?

LENASIA - Faruk Bapu s svojimi dokumenti maha pred poslopjem pokrajinskega ministrstva za urbanizem in zatrjuje, da je že 21 let na čakalni listi za hišo. Toda ministri tesni strazarji ga odpravljajo in njegove zalitve letijo v prazno. »Zeel sem, da bi minister na lastne oči videl, da na hišo ne morem več dolgo čakati,« pravi Bapu. Pridružil se je stotinam brezdomcev, ki se nezakonito naselijo v praznih hišah v nekdanji indijski johannesburskem predmestju Lenasia. Toda oblasti so jih pregnale in hiše izročile njihovim »zakonitim stanovalcem«.

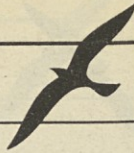
Vlada nacionalne enotnosti Afriskega narodnega kongresa (ANC) je obljubila, da bo v petih letih zgradila milijon stanovanj. Politični analitiki menijo, da se ji to ne more posrečiti. Tudi pokrajinsko vlado v najgostejše naseljeni pokrajini Gauteng, kjer je tudi prestolnica, vodi ANC. Ob pospešeni industrializaciji območja in množičnem priseljevanju se krepijo tudi zahteve, naj vlada izpolni volilne obljube. Analitiki menijo, da bi potreba po stanovanjih in zemlji lahko pripeljala do oblikovanja novih družbenih teles, ki bi izzvala vlado Nelsona Mandele.

»Vlada je ugotovila, da bo težko izpolnila pričakovanja, ki jih je zanimala sama,« je dejal vodja brezdomcev, ki so se nasilno vselili v hiše. »Deset let že živim v avtomobilu. Ta vlada nam je obljubila hiše. Ker svojih obljub ni izpolnila, smo jim stvar olajšali in se vselili v prazne stavbe,« je za Reuter povedal Bapu. Pokrajinski minister za urbanizem Dan Mofokeng je skušal zadušiti pričakovanja novih nezakonitih stanovalcev: »Ne moremo pristati na odvzemanje posesti in invazijo v hiše. Pozivamo vas, da stavbe zapustite in dovolite nasi komisiji, da poslopa razdeli v skladu s čakalno listo,« je dejal ob pregledu Lenasie. Predsednik vlade pokrajine Gauteng Tokio Saksvel stoji pred nepremagljivo oviro, saj nihče ne ve, kako bi lahko do konca leta zgradili 150 tisoč hiš. Doslej so jih v vsej pokrajini, ki jo naseljuje 870 narodnosti, zgradili le petsto.

Nezakoniti novi stanovalci trdijo, da imajo birokracije se iz casa politike rasnega razlikovanja dovolj. Zdaj obtožujejo Mandelovo vlado, da gre po isti poti. »Trinajst si nas deli dvosobno hišo mojih staršev,« pravi ena od vseljencev. »Ko je Mandela prišel na oblast, smo menili, da se bodo stvari izboljšale. V resnici je se slabše.« Mofokeng je ukazal policiji, naj vseljence izžene iz hiš, v katere so vdrl nezakonito. Več dni so se policisti prižigali, da je to nemogoče storiti, saj večine sploh ni bilo v hišah. Posedali so namreč kar po ulicah. Ko pa je policiji potem le uspelo prijeti nekaj vseljencev, so drugi na vmesnih zelenicah postavili barake. Tudi to je razburilo stalne prebivalce Lenasie. Bojijo se, da se bo vrednost njihovih zemljišč zmanjšala, število kriminalnih dejanj povečalo in da se bodo razsirele bolezni.

Johannesburg je obkrožen z barakarskimi naselji. Ni podatkov o tem, koliko ljudi v resnici živi v teh »neuradnih stanovanjih,« vendar jih je gotovo več kot sedem milijonov. Stanovanjska politika ANC bo stala kar petkrat več od 142 milijonov dolarjev, kolikor so načrtovali sprva. Za zdaj so na vlado iz starih od devetih pokrajin naslovili že tristo tisoč prošenj.

Rich Mkhondo / Reuter

TURČIJA / OBISK EVROPSKE TROJKE

EZ poziva Ankaro, naj se hitro umakne

ANKARA (AFP, dpa, Reuter) - Člani evropske trojke - zunanji ministri Nemčije, Francije in Spanije - so se včeraj sestali s predsednico turske vlade Tansu Ciller ter vodjem diplomacije Muratom Karayalcinom. Ministri so poudarili evropsko zahtevo, da naj se turske enote čimprej umaknejo iz severnega Iraka, kjer so pred petimi dnevi začele ofenzivo proti pripadnikom Kurdske delavske stranke PKK.

Nemski zunanji minister Klaus Kinkel je turske sogo-voznike opozoril, da se bo že tako slaba podoba Turčije v evropski javnosti še poslabšala, če bodo med vojskim posredovanjem proti Kurdom padle civilne žrtve. Tudi sicer Evropski zvezi turska vojska navzočnost na iraškem ozemlju ne ustreza. »Turska vojska se mora umakniti iz se-

vernega Iraka. Če bo tam ostala dlje časa, bo Evropski parlament zelo težko ratificiral carinsko unijo med EZ in Turčijo,« je povedal Kinkel. Stališče EZ do turske intervencije je sicer jasno - to je poseg, s katerim je kršena ozemeljska nedotakljivost Iraka, pojavljajo pa se tudi že dvomi, če ni 35 tisoč vojakov, kolikor jih sodeluje v akciji, pretirano število, nesorazmerno z nevarnostjo, ki jo za Turčijo predstavlja PKK. Evropski diplomati so trenutno zaskrbljeni predvsem zaradi morebitnih kršitev človekovih pravic civilistov na območju, kjer poteka ofenziva. Turska ministrska predsednica Cillerjeva je ponovila, da se bodo turske enote iz severnega Iraka umaknile, takoj ko bo to mogoče in dodala, da so vojaki dobili posebna navodila glede ravnanja s civilisti.

NOVICE

Kanada ne bo več ovirala španskih ribičev

OTTAWA - Kanada bo več kot 20 španskih ladij, ki ribarijo v vodah blizu Nove Fundlandije, zaenkrat ne bo več ovirala pri delu, je včeraj v Ottawi izjavil kanadski minister za ribolov Brian Tobin. Kanada se tako poskuša izogniti morebitnim zastojem na pogajanjih z EZ. Tobin je tudi zelo zadovoljen z novimi predlogi predsednika Evropske komisije Jacquesa Santerja za rešitev spora. Kateri so ti predlogi, ni povedal. Kanada vztraja, da države članice Ribiške organizacije za severozahodni Atlantik (NAFO) spoštujejo dogovore o deležu ulova posameznih vrst rib, ki so jih sprejele na zasedanju prejšnji mesec. EZ pa si prizadeva za povečanje deleža ulova, se posebej morskega lista, ki je po mnenju Kanade zaradi nenadzorovanega ribolova vse bolj ogrožena vrsta rib. (dpa)

Demonstracije proti odposlancu ZN v Burundiju

BUJUMBURA - Približno tri tisoč Burundijcev, večinoma studentov in pripadnikov manjšinskega plemena Tutsi, se je včeraj zbralo na ulicah glavnega mesta Bujumbure in protestiralo proti posebnemu odposlancu ZN Ahmedu Ouldu Abdalahu. »ZN ja, Abdulah ne« in »Abdulah go home,« so vzklíkali demonstranti. Studentje Abdalaha obtožujejo, da se je postavil na stran hutujskih skrajnežev in da jih odkrito podpira. Ostre kritike demonstrantov so padle tudi na račun predsednika Sylvestra Ntibantunganye, saj ni storil ničesar, da bi dezelo obvaroval pred novimi etničnimi spopadi. (Reuter)

Mednarodna skupnost ni sposobna rešiti balkanske krize

PRISTINA - Jens Reuter, nemski strokovnjak za balkanska vprašanja, je v intervjuju za albanski tednik Zëri med drugim izjavil, da posredovanje mednarodne skupnosti ni pripeljal do rešitve krize v nekdanji Jugoslaviji, ker v odnosu do balkanske problematike obstajajo med Nemčijo, Francijo in Veliko Britanijo bistvene razlike, kakor tudi zato, ker se predsednik ZDA Clinton ni znal izviti iz precepa med »intervencionisti« (za-govorniki vojskega posega v Bosni) in »neintervencionisti« v njegovi vladi. EZ, po Reuterjevem mnenju, nima svoje zunanje politike, kar naj bi se dodatno vplivalo na propad vseh dosedanjih mirovnih konferenc. Kar zadeva položaj v Bosni, je Reuter poudaril, da od nadaljevanja vojne ne gre pričakovati bistvenih sprememb, saj obstaja velika nevarnost vnovne aktualizacije sporazuma o razdelitvi BiH, ki sta ga marca leta 1991 v Karadordevu sklenila Milošević in Tudman. Po njegovem mnenju bodo mirovne sile ZN se naprej ostale na Hrvaškem v okviru nespremenjenega mandata, saj Srbi ne bodo pristali, da bi mednarodne cete razmestili na mejo med Hrvaško in Srbijo. Na vprašanje o možni rešitvi kosovskega vprašanja pa je Reuter menil, da avtonomija ni rešitev, saj bi moral zahod pri reševanju tega problema izhajati iz pravice naroda do samoodločbe. (Blerim Shala)

Turski tanki pri Zaku (Telefoto: AP)

Kriza turške države

Delegacija zunanjih ministrov Evropske zveze, ki je včeraj pršla na kratek, vendar pomenljiv obisk v Ankaro, seveda ni pršla samo zaradi turske ofenzive na oporišča kurdske upornikov v Iraku. Kar nekaj članic EZ - Francija, Nemčija, Belgija, Danska - je v minulih dneh izreklo pomisleke zoper nacin, kako se Ankara spet loteva kurdskega vprašanja; in celo Washington, ki je s to južno članico atlantskega pakta vedno ravnal v rokavicah, izreka upanje, da so cilji ofenzive, v kateri so turske cete prodrle globoko na iraško ozemlje, omejeni, pa naj to pomeni karkoli.

Osredotocati se na sedanje vojaško akcijo tradicionalno dobro opremljene in izurjene turske vojske zoper upornike, ki nikoli niso bili enakopraven partner in ki zdaj odgovarjajo z atentati na turske ustanove v Zahodni Evropi, bi pomenilo ukvarjati se z posledicami. Vzrok tega dogajanja je kriza, ki ji turske oblasti očitno niso kos in ki grozi, da bo sesula tisto laicistično sodobno turško državo, katere temelje je postavil Atatürk z ustavo, s katero je skusal v muslimanski deželi uveljaviti ustanove zahodnih demokracij.

Druga plat ofenzive zoper Kurde, ofenzive, katere namen je - med drugim - tudi mobilizacija domoljubnosti in odvracanje pozornosti od drugih notranjih problemov, so namreč nemiri, s katerimi so se posebej v glavnem mestu zoper pritiske oblasti in fundamentalističnih sekt odzvali versko bolj strpni alaviti. Tudi fundamentalizem je v največji meri izraz socialne nelagodnosti in manipulacija z negativno socialno energijo, ki jo ustvarja vedno hujska gospodarska in socialna kriza.

Varčevalni program, ki ga je Turčiji naložil tudi Mednarodni denarni sklad kot pogoj za finančne injekcije, je v Turčiji povzročil hudo recesijo. Stopnja inflacije se je povzpela na 150 odstotkov in samo lani se je dohodek na prebivalca po standardnih statističnih izračunih zmanjšal za

kakih 30 odstotkov. Turski sindikati sporočajo, da je lani izgubilo delo okoli 600.000 zaposlenih, posledica tega dogajanja pa je, da so se na robu preživetja znasle nove množice državljanov.

To je tudi socialna podlaga, na kateri svoje privržence mobilizira islamski fundamentalizem in potem, ko je kurdski upor opustil velike dele države in poglajal z domov milijone prebivalcev, se zdaj socialni eksploziv seli v velika turska mesta: prav v tistih mestnih četrtih, kjer je revščina najhujša, ima fundamentalistična Stranka blaginje tudi največji dotok privržencev. Carigrad, katerega prebivalstvo cenijo na kakih trinajst milijonov ljudi, je kot mesto, katerega bogastvo je v nesorazmernem deležu vedno pritegovalo tudi revščino, že v rokah fundamentalistične Stranke blaginje. Alaviti - v državi jih je okoli petnajst milijonov -, za katere je značilno liberalno tolmačenje prerokovega nauka, pa so seveda najbolj primeren cilj, zoper katerega lahko fundamentalisti, za katere trdijo, da so preko neofasističnih in avtoritarno usmerjenih gibanj povezani tudi z deli državnega aparata, zlasti tajnimi službami in policijo, usmerjajo svoje organizirano socialno sovraštvo.

V obeh primerih - ob kurdskega vprašanja in v verskih nemirih - so skusale turske oblasti pozornost preusmeriti navzven, v prvem primeru h kurdskega ekstremizmu, v drugem k delovanju tujih tajnih služb, predvsem grške. Resnica je seveda drugače: socialna in gospodarska kriza je v Turčiji spet začela ogroziti tisto, kar se ima od demokratičnih institucij, predstavniki petnajsterice, ki so včeraj obiskali Ankaro, pa bodo morali v Bruselj prinesiti predvsem podatke o tem ozadju politične krize, če naj se Turčija reši pred avtoritarno fundamentalistično usodo, ki na drugi strani Sredozemlja nevarno ogroža tudi nekdanja laicistična republika Alžirija.

Marian Sedmak

O čem pišejo drugje po svetu

O turski ofenzivi proti Kurdom

»Uradno turska armada ukrepa le proti kurdski delavski stranki (PKK), torej proti teroristični organizaciji, ki vrača udarce turskemu državnemu terorizmu. V resnici pa ima poseg veliko večje razsežnosti. Turki namreč skušajo tudi na drugi strani svojih meja iztrebiti kurdsko duso, ki je kljub hudemu zatiranju, se vedno živa. Kurdi so se po mnenju strokovnjakov od leta 1806 zdaj uprli že devetindvajseti... To, da so se Kurdi nekoc udeležili genocida nad Armenci in da so se zdaj podali na pot terorizma, dejstev nikakor ne spremeni. Dejansko so namreč zrtev turske armade, ki v Anatoliji in tudi drugod po Turčiji nenehno pobija Kurde, požiga vasi in preganja prebivalstvo. Turčija je lahko izbirala med tem, ali postane demokratična in se priključi Evropski zvezi, ali pa se vrne v preteklost k državi, ki sanja o starem osmanskem cesarstvu. Očitno se Turčija pravkar odloča. Seveda na veliko škodo Kurdo. « (Le Figaro, Pariz)

»Navadno bi mednarodna skupnost obsodila tovrstno invazijo na drugo državo. Ob turskem posredovanju proti kurdske upornikom v severnem Iraku pa se to ni zgodilo. Slednje je seveda povezano s posebno naravo te zadeve. Bagdad preprosto ne more preprečiti, da kurdska delavska stranka (PKK) ne bi uporabljala severnega dela iranskega ozemlja za odskočno desko za napade na jugovzhodni del Turčije... Turčijo imajo upravičeno za lojalno članico Nata. Zdaj mora petnajsterica Ankari pojasniti, da bo poglobljanje političnih in gospodarskih odnosov z Evropo odvisno predvsem od uvajanja zahodnih norm v tursko politiko. Turska invazija v Irak zato gotovo ni korak v pravo smer. « (The Daily Telegraph, London)

O premirju v Bosni

»Nadaljevanje vojne je bilo že vnaprej programirano, ko so srbske sile in bosanska armada podpisale premirje. Orožje so položili le za čas starih mesecev. Sarajevska vlada je mednarodno javnost opozorila, da ne bo več mirno sprejemala nepravilnega miru, ki utrjuje srbske frontne črte in potrjuje od Srbov zavzete teritorije. Bosanska armada je dala mednarodni skupnosti štiri mesece časa, da voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić a prepriča v sprejetje mirovnega načrta, ki ga je sama imela za nepravilnega, a ga je bila kljub temu pripravljena podpisati... Diplomacija v tem času ni dosegla nobenih uspehov. Potrebno bi bilo vsaj tesno sodelovanje velesil, ki so združene v skupini za stike. Toda Washington in Moskva, ki uradno podpirata prizadevanja Francije in njenih evropskih partnerjev, sta nadaljevala svojo dvojno igro. « (Le Monde, Pariz)

O načrtovanem srečanju Clinton-Jelcin v Moskvi

»Clinton je storil pomemben korak in sprejel Jelcinovo povabilo v Moskvo. Vendar pa ta odločitev se ne pomeni, da ne obstajajo več tiste zahteve, zaradi katerih se je dogovor o obisku tako zavlekel. Kaj se bo zgodilo, če se bo med Clintonovim obiskom v Moskvi razvila nova ruska ofenziva v Čeceniji? In kaj lahko stori Clinton, če se bo začelo krhko ravnanje sil v Moskvi podirati? Clinton nujno potrebuje uspeh - toda žal je ta zelo vprašljiv. « (Corriere della Sera, Milano)

O svetovni konferenci o podnebj

»Že v Rio de Janeiro so Evropejci doživeli neuspeh pri prizadevanjih, da bi svojim partnerjem prikazali, kaj pomeni odgovorna politika do okolja. Tudi na berlinski konferenci o podnebj se bodo osramotili in v najbolslem primeru le potlačili svojo slabo vest. Vsi bodo na konferenci govorili o tem, da se ne da sestaviti učinkovite večine, ki bi zagovarjala boj proti uničevanju naravnega okolja: enim so za vratom rudarji, druge pa skrbi za svoje dohodke pri crpanju nafte - seveda se vsi bojujejo za svoj delež na svetovnem trgu. Kljub temu pa za ta prizadevanja ne obstaja nobena alternativa. Berlinska konferenca se bo končala z neuspehom. Vendarle je nujno postopoma ustvariti pogoje za naravno okolje, v katerem bodo lahko živel tudi naši otroci. Temu projektu grozi neuspeh. Tsti pa, ki se že zdaj vda v usodo, je kriv prav toliko kot največji onesnaževalec okolja. « (Die Zeit, Hamburg)

RUSKO - AMERIŠKI SESTANEK V ŽENEVI

Konec ljubezni med Rusijo in ZDA

Zunanja ministra Rusije in ZDA ne soglašata o nobenem pomembnem vprašanju

ŽENEVA (Reuter) - Rusija je ZDA zaprosila za pomembnejšo vlogo na letošnjem srečanju najbogatejše sedmerice sveta v kanadskem Halifaxu, toda ameriški zunanji minister Warren Christopher je prošnjo zavrnil zaradi ruskega vojskega posredovanja v Čeceniji. »Dejal bi, da je medenega meseca zdaj konec,« je sestanek v Ženevi komentiral Kozirjev, ki jih je slisal tudi na račun ruskega prodajanja jedrske tehnologije Iranu.

Kozirjev je dodal, da »to se ne pomeni locitve in se posebej ne nezvestobe«, ameriška kosarica pa ne bo ustavila ruske diplomacije v Halifaxu in tudi ne druge, na primer na Balkanu. Ruski zunanji minister je v švicarski diplomatski prestolnici predstavil nov načrt za rešitev vojne v Bosni in Hercegovini. Velike sile zdaj zahtevajo, naj Srbija najprej prizna Hrvaško in Bosno v sedanjih mejah, nato pa jo bodo nagradili z ukinjtvijo sankcij. Moskva pa se je zavzela za hkratno priznanje in nagrado Beogradu. Christopher pa je očitno zavrnil ruskega kolega.

»Želimo, da skupina za stike ostane enotna,« je na vprašanje, ali bo Rusija vztrajala pri svojem mirovnem načrtu, odgovoril Kozirjev.

V sredo je ameriški državni sekretar Warren Christopher povedal, da je bil napad na Čecenijo »resna napaka« in opozoril, da bo agresija ogrozila napredovanje ruskih povezav z G-7. Če je Warren Christopher res zavrnil ruskega kolega Kozirjeva, je to prva oprijemljiva ameriška kazen Rusiji zaradi vojske akcije v Čeceniji. Vlada predsednika Clintona skuša s kritikami najverjetneje pomiriti svoj parlament, ki od predsednika ostro zahteva zmanjšanje pomoči Rusiji zaradi Čecenije in prodajanja jedrskih reaktorjev Iranu. Američani, ki so pred nedavnim prepovedali svojemu naftnemu podjetju sklepati posle z Iranci, bi radi tudi Rusijo prepričali k zavrnitvi 800

Ameriški zunanji minister Christopher in njegov ruski kolega Kozirjev v Ženevi (Telefoto: AP)

milijonov dolarjev, kolikor bi jih dobili s prodajo jedrske tehnologije islamski republik. Moskva se izgovarja, da je Iran podpisnik pogodbe o nesirirju jedrskega orožja, zato bo mogoče nadzorovati, kaj počne z jedrskimi reaktorji. Washington, ki v Arabsko-perzijskem zalivu zagovarja politiko »dvojnega zavračanja« Iraka in Irana, na to uho noče slisati.

Ameriški in ruski zunanji minister sta razpravljala tudi o načrtih za sirjenje vojske zveze Nato, a očitno tudi pri tem vprašanju nista soglasala.

PREDMEJA / PRVA SMUČARSKA TEKMA

Tudi z eno dolgo palico se lahko dobro smuča

Novodobni Filipov tek je bil prava paša za oči

Gora, gorsko območje nad Vipavsko dolino, bo leta 2001 zaznamovala stiri stoletnico naselitve. Lastno zgodovino pozna od prihoda nadučitelja Edmunda Cibeja, vsestranskega strokovnjaka, podjetnega moza in kronista Gore. Ko je duhajski Weltblatt objavil pustolovščino Norvezana Nansena, ki je prepotoval Grenlandijo s pripravo »ski«, je iz Osla naročil »snezke«, ki jih je prejel novembra 1888.

»...Ta jako priprosta priprava so lesene tanke dilce v širokosti 7-8 cm in dolgoti do 3 metre in debelosti 1-3 cm, spredaj so nekoliko navzgor ukrivljene, kakor sani...« Kmalu je enako podjetni gozdarski oskrbnik Josip Jariš pri domaćinu Francetu Krapežu - Porobanovcu naročil izdelavo smuck, ki so postale »prevozno sredstvo« gozdarjev in lovcev. Cibej je ob tem zapisal: »... poleg Norvezanov smo bili prvi Evropani, ki smo rezali sneg s snežkami. Avstrija je vpeljala smucke v vojsko sele v letu

1900 in prve oficirje je vadil prav moj učenec, naš rojak Rudolf, sin Franceta Porobanovca ...«

Ze 1895 je bila organizirana prva uradna tekma. Casopisje je februarja vabilo na nastop tekmovalce s sirsega območja, navedeni so bili tudi pogoji, nagrada je znasala 20 goldinarjev. Zaradi sneznega neurja je bila za 3. marec napovedana tekma odložena, izvedli so jo šele 8. marca. »Tekalci« so »oddrčali« točno ob 6.10 s Predmeje proti uro in 52 minut oddaljeni Anini koči in vrhu Goljaka. Prvi ga je

dosegel domaćin Filip in osvojil nagrado ter »cast, to smentano cast«. Dvome o tem, da je bila prva prava smučarska tekma v srednji Evropi na Primorskem, osem let pred Avstrijo, je razblinil Marjan Batagelj iz Ajdovscine, ki je iz arhivov izbrskal dokaze.

Ko je v spomin na ta dogodek Smučarski klub Predmeja priredil »Filipov tek« na klasični progi, je prvič po nekaj letih zapadel sneg. Oprema in smučke ducata tekmovalcev so bili v casih plastike in sintetike prava paša za oči. Kot marjetica med napoli divjimi lovci je bila Ana Žorž iz Skofje Loke: skladno oblečena, celo frizuro je imela spleteno kot nekda: »Zahvala gre moji frizerki, ki je odprla salon uro prej, da sem lahko šla na

pot!« Valter Polanc je tako kot njegov predhodnik pred stotimi leti dal znak z rogom. »Duha casa« mu je pomagal vzdrževati mlajši Zontov, prav tako v obleki iz leta 1900, izposojeni v Goriskem muzeju. Prvi je dosegel cilj Darko Krapež - Porobanovčev ... Drugi je bil Lado Cernivec iz Ljubljane, stari maček na smučkah: »Dobro je slo, le sneg se je močno lepil.« Tekel je tudi 73-letni domaćin Tone Zonta, ki je po tekmi prikazal izdelavo smuci. Najbolj skladno opremljen tekmovalac je bil Zlatko Krivec, ki sta mu družbo delala Ana Žorž in zamejec Milan Skabar. Domaćinka Lucija Cernigoj je med opazovanjem dejala: »Zdaj grejo z dvema palicama, ma mi smo smučali tam okoli 1920 samo z eno dolgo. S

»Ma, prav taki so bili včasih...« (Foto: Artur Lipovž)

prijateljicami smo smučale, saj smo znale!«

Bogato dokumentirano razstavo o razvoju smučanja, gozdarstva in lova je razlagal eden od avtorjev Slavko Vidic. Fotodokumentacija dokazuje, da so bili Gorjani med najboljšimi na italijanskih državnih prvenstvih. Anton Zonta je razla-

gal: »Najboljši je javor, ki mora biti klan, drevo mora rasti v brezvetrju. Les najprej obtešes s sekiro, nato ga pooblas. Sledi krivljenje; tale domaći »muštr« je star približno 60 let. Smuke skuhas nad paro, pokrite z žakljevinom. Drugi način krivljenja je odkril Marjan Batagelj, ki je pod barvo smuck

iz 1938 odkril sledove razzarenega krampa. Z mojstrom Pucem iz Bele pod Nanosom sta posnela postopek krivljenja za film Po Cibejevih smučinah. Batageljev film je z zgovorno slikovitostjo in tehnim besedilom Francija Cernigoja pozel za sluzeno odobravanje.

Artur Lipovž

RADOVLJICA / OBČINSKI SVET

Nezakonit sklep so razveljavili

Taka navodila je poslala pristojna republiška vladna služba

Drugo sejo občinskega sveta Radovljice, ki je bila konec januarja, so prekinili, ker se člani niso mogli zediniti, ali so poslovnik na prvi seji sprejeli zakonito ali ne. Odločili so se, da bodo za razlago vprašali službo za zakonodajo pri vladi Republike Slovenije. Sejo so nadaljevali v sredo.

Medtem je prišel tudi odgovor namestnika vodje službe za zakonodajo Pavla Sveteta, v katerem je zapisano, da je sklep nezakonit in ga je treba razveljaviti. To so člani občinskega sveta tudi storili - od dvajset navzgor jih je bilo trinajst za takšno odločitev, pet se jih je vzdržalo, dva pa sta bila proti.

Zadržali so se tudi pri imenovanju komisije za de-

litveno bilanco premoženja stare občine med tri nove. Menili so, da mora biti premoženje pravično razdeljeno, zato bo imela komisija odgovorno in težko nalogo. Člani komisije morajo biti strokovno usposobljeni. Dogovorili so se, da posamezne politične stranke in zupan do prihodnje seje pripravijo konkretne predloge za člane komisije in o tem odlóčajo 25. marca.

Člani občinskega sveta so govorili tudi o letošnjih radovljskih obletnicah. Menili so, da gre za projekt vseslovenskega značaja, ki pa zahteva tudi denar. Prav o tem - namreč, koliko denarja naj občina prispeva za sofinanciranje programa radovljskih obletnic - je tekla dolga razprava. Končno so se odločili, da naj odbor za pripravo Linhartovih prireditvev občinskemu svetu najprej predloži finančno konstrukcijo programa, nakar se bo občinski svet odločil, koliko denarja bo temu projektu namenila radovljska občina.

Mateja Faletić

LUCIJA / PROSTORSKA UREDITEV

Na mestu nekdanje železniške postaje nameravajo zgraditi stanovanjski stolpič

Te dni so delavci SGP Koper zrusili prizidek pri poslopiju nekdanje železniške postaje v Luciji. S tem se je začel izvajati sklepni del zazidalnega načrta Lucija 1, nove lucijske četrti, ki so jo začeli graditi leta 1987.

Ivo Bakić, namestnik direktorja na Okolju, ki vodi nalozbo, je dejal, da je vse pripravljeno tudi za premostitev poslopja nekdanje postaje. Na tem mestu nameravajo v dveh letih zgraditi dva nova stanovanjska bloka. Za enega (gre za zgradbo s 30 stanovanji in stiri poslovni prostori) so pred kratkim dobili gradbeno dovoljenje in ga bodo začeli graditi takoj, ko se bo »umaknila« postaja. Drugega se bodo lotili kasneje. A to ni

vse. V sklop teh del sodi tudi dokončna ureditev Ukmarjeve ulice, ki poteka vzdolž magistralne ceste skozi mesto. Najbolj bistveni novosti na tem mestu bosta na novo urejena parkirišča z nadstreskom za vse stanovalce, ki imajo vozilo, ter nov mostiček čez potok Fazan, ki bo tudi v tem delu povezal spodnji in zgornji del Lucije.

Zanimivo usodo doživlja poslopje nekdanje železniške postaje. Bakić je pouda-

ril, da poslopje sicer nima zgodovinske, ampak le spominsko vrednost, vendar ga bodo kljub temu ohranili. V tem trenutku se ni povsem jasno, kam bi ga lahko preselili. Vendar to ni toliko pomembno, saj današnja tehnologija omogoča nemogoče. Slovenska geodetska uprava je že posnela vsak kamen posebej (če bi se pri rusenju kak kamen poskoval, bi ga lahko nadomestili s taksnim, kakršen je na sliki), tako da bo poslopje na drugem kraju nadaljevalo »življenje« prav takšno, kakršno je zdaj. Za zdaj bodo vse kamne deponirali in zavarovali. (Z. B.)

ŠEMPETER / MEDNARODNO SREČANJE

Priprave na srečanje z vrstniki iz Medeje

Izdali so skupno dvojezično glasilo na temo mednarodnega leta družine

Osnovna sola Vrtojba, podružnična sola Osnovne sole Ivan Rob iz Sempetra, že nekaj let goji prijateljske stike s solo v Medei v sosednji Italiji. Sodelovanje poteka v okviru pobratenja med krajema Vrtojbo in Medeo. Vsako leto se srečajo učenci in starsi obeh sol, in sicer izmenično - enkrat v Vrtojbi, drugič v Medei.

Lani je bilo srečanje v Vrtojbi. Takrat so na soli izdali tudi skupno slovensko-italijansko glasilo na temo mednarodnega leta družine. V kraju so posadili tudi tri drevesa, ki simbolizirajo trikotnik med solo, krajevno skupnostjo in občino. Podobno srečanje bo jutri v Medei, kjer se bodo sseli učenci in gostje iz Keutschacha, Reke in Vrtojbe. Slovesnost pripra-

vljajo ob tradicionalnem ekološkem prazniku. Ta bo v spominskem parku v Medei, kjer rastejo tudi lipe, ki so jih posadili učenci Osnovne sole Vrtojba. Na srečanje bodo učence pospremili predstavniki lokalnih oblasti in Zavoda za solstvo in sport. Osnovna sola Ivan Rob iz Sempetra pa bo imela podobno srečanje v začetku junija. Ze sedmič se bodo sseli z učenci nižje srednje sole Giuseppe Ferdinando del Torre iz Romansa ob Soci, s katerimi že dolgo gojijo prijateljske stike in sodelovanje na sportnem, kulturnem in drugih področjih. Na srečanju bo prvič sodelovala tudi osnovna sola iz Romansa, tako bodo prijateljske stike med krajema in solami se bolj poglobili.

Silvija Mozetič

ILIRSKA BISTRICA / OBČINSKI SVET

Za svetnike je bilo gradivo nepregledno

Gradivo o zaključnem računu je treba dopolniti

Ilirskobistrski svetniki na četrtkovi seji niso sprejeli osnutka zaključnega računa občine, ker niso bili zadovoljni z gradivom. Od zupana oziroma strokovnih služb so zahtevali, naj gradivo do naslednje seje dopolnijo tako, da bo za vsako postavko jasno razvidno, od kod je denar prišel, koliko je bilo porabljenega in za kaj. Se bolj natančne podatke so zahtevali pri naložbah, kjer želijo celoten prikaz financiranja vsake investicije.

Svetniki so namreč menili, da je zaključni račun premalo pregleden, da ni jasno, iz katerih virov se financirajo posamezne naložbe in da se nekateri podatki medsebojno ne ujemajo. Za ponazoritev posameznih primerov so svetniki porabili skoraj dve uri. Ob razpravi je bilo pričakovati, da bodo svetniki namigovali na nepravilnosti pri poslovanju z občinskim denarjem, a se je izkazalo, da

to ni vzrok za zavrnitev gradiva.

Razlog je bil preprostejši. Vecina članov sveta je bila prepričana, da je obrazložitev zaključnega računa pomanjkljiva in da si tako ne morejo ustvariti jasne slike o denarnem poslovanju v preteklem mandatu, kar pa je temelj za njihovo prihodnje delo.

Ceprav so svetniki na večino vprašanj v zvezi z zaključnim računom dobili odgovor že na se-

ji, in bili opozorjeni, da so odgovori na nekatera njihova vprašanja v gradivu tudi napisani, le natančno prebrati ga je treba, to ni bilo dovolj.

Sicer pa je občina lanske leto zaključila z dobičkom, ki znaša skoraj dvajset milijonov tolarjev. Neporabljena sredstva naj bi letos porabili za nadaljevanje četrte faze gradnje osnovne sole A. Znidersica v Ilirski Bistrici (13,6 milijona), za obnovo skladišča civilne zaštite v nekdanji vojašnici, za sofinanciranje vzdrževanja gozdnih cest, 3,8 milijona tolarjev pa naj bi vrnilo stanovanjskemu skladu, od katerega si je proračun leta 1992 posodil denar od prodanih stanovanj.

Mateja Godejsa

Bizjak se je odzval vabilu krožka OZN

AJDOVSCINA - Varuh človekovih pravic Ivo Bizjak se je odzval na povabilo krožka OZN, ki že skoraj tri desetletja deluje na ajdovski osnovni soli. Ne moremo se obnašati, kot da se pri nas človekove pravice ne kršijo in kot da živimo v idealni državi, je dejal slovenski ombudsman, ki je z delom sele začel, pa se je nanj obrnilo že 850 državljanov z najrazličnejšimi pritožbami. Največ vlog se nanasa na delo represivnih organov in pridobivanje državljanstev, pri čemer gre največkrat za neenakost obravnavanja pri posameznih postopkih. Ivo Bizjak je pozval mlade, naj se zavzamejo za strpnost do drugačnosti in različnosti. Nestrpnost, pa naj gre za nacionalno; versko ali katero drugo, je lahko zelo nevarna, je poudaril. (A. L.)

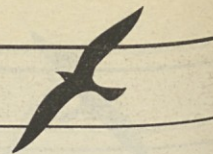
Muzejski večeri tudi drugod po Sloveniji

JESENICE - Muzejsko društvo Jesenice je bilo ustanovljeno 14. marca pred stiriimi leti. Ze takrat so sklenili, da bodo začeli izdajati društveni casopis, ki zdaj redno mesečno izhaja pod imenom Muzejski casopis. Poleg informativne ima tudi vlogo obvescanja članov o delu v društvu.

Prizadevni člani društva pripravljajo tudi muzejske večere, na katere navadno povabijo kaksnega znanega Slovenca (zgodovinarja). Zelo so ponosni na dejstvo, da so se začeli muzejski večeri uveljavljati tudi drugje v Sloveniji. V starih letih so pripravili večere s temami iz geologije, mineralogije, krajevne zgodovine, imenoslovja, botanike, potopisov, potovanja, arhitekture in slikarstva, seg in navad, zgodovine in arheologije ter varstva navave. V casu od ustanovitve so organizirali sekcijo prijateljev mineralov, imeli nekaj predavanj in organizirali vodstvo po trziški razstavi. Marca lani so ob 60-letnici Planice priredili razstavo planjskih znakov in plakatov.

Muzejsko društvo za svoje člane, ki jih je približno 170, organizira tudi izlete. Do zdaj so bili v Bohinju, na Ajdni, v Mojstrani, Benetkah, Trenti in avstrijskem Koroskem. Najpomembnejša letosnja naloga je priprava sedme številke jeseniskega zbornika, v katerem bo sodelovalo 40 avtorjev, stroški izdaje pa bodo znasali stiri milijone tolarjev.

Mateja Faletić

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomattina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Dnevnik, 9.35 nan. Cose dell'altro, mondo
10.05	Film: L' imperatore di Capri (kom., It. '50), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Variete: Tutti a tavola - Vabilo k mizi
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Tednik TG 1: Weekend
14.20	Kviz: Sala giochi
14.50	Nan.: Mancuso F.B.I.
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik, informacije
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme in dnevnik
20.30	Aktualno: Il fatto
20.40	Dok.: SuperKvar (vodi P. Angela)
22.45	Dnevnik
22.55	Variete: Seconda serata
0.05	Dnevnik in vreme
0.15	Danes v Parlamentu
0.25	Dok. Videosapere: Farao-novo oko
0.55	Aktualno: Sottovoce
1.15	Nad.: Demoni ('72, 2.)

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Oddaja za najmlajše
7.50	Nan.: Dinozavri, 8.15 Black Stallion
8.40	Nad.: Quando si ama
10.30	Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, družbene teme in vreme
13.45	Variete: Quante storie, ragazzini, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40	Aktualna oddaja Kronika v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Aktualni odd.: I Fatti Vostri (vodi G. Magalli), 23.00 Potrebujem te
23.25	Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
23.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme
0.15	Boks: Piccirillo-Martines (IP v lahki kat.)
2.00	Filmske novosti

RAI 3

6.45	Oddaje Videosapere: Spanscina, dok., Filozofija, Potovanje po Italiji, Nasi otroci, itd.
10.25	Fantastica Età
11.10	Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo, 12.30 Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR v Italiji
15.15	Sport: vaterpolo, odbojka
16.30	Videosapere: Argo, 16.45 Parlato semplice
18.00	Dok. Geo - Cile
18.30	Sport, Insieme, vreme, dnevnik, dezelne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Film: Un grido nella notte (dram., ZDA '89, i. M. Streep, S. Neill)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualno: Money Line
24.00	Aktualna odd.: Pubbli-mania (vodi R. Frassa)
0.40	Dnevnik, pregled tiska in vreme

RETE 4

7.40	Nan.: Tre cuori in affitto
8.00	Nad.: Manuela, 9.00 Gualupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Teleprodaja, 11.00 nad. Febbre d'amore, 12.00 Rubi, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri, 15.30 Cuore selvaggio, 16.15 La donna del mistero
17.15	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Malcolm X (biog., ZDA '92, r.-i. S. Lee, i. D. Washington)
0.35	Film: I duellanti (dram., VB '77, r. R. Scott, i. H. Keitel, K. Carradine) vmes (23.30) dnevnik
2.35	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia
15.20	Aktualno: Agenzia matrimoniale (vodi M. Flavi)
16.00	Otroska oddaja
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: La stangata (vodi L. Cuccarini, E. Jacchetti)
22.45	Večerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odprti studio
14.30	Varieteja: Talk, Radio, 14.45 Non è la RAI
16.15	Variete: Smile
16.20	Nan.: Star Trek
16.45	Aktualno: Village
16.50	Avtpomobilizem F1
18.15	Nan.: Superboy, 18.45 Village, 18.50 Primi baci
19.30	Odprti studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	TV film: Eroe per amore (pust., ZDA '91, i. M. Dudikoff, A. Dolenz)
22.40	Fatti e misfatti, 22.45 No Limits
23.15	Nan.: L'ombra della notte
0.15	Italia 1 sport

TELE 4

13.30	19.30, 22.20, 0.25 Dogodki in odmevi
20.35	Film: Borsalino (krim.)
22.50	Buio in sala

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Pizza colonia, soffice e croccante (kom., '90)
19.30	The Lion Trophy Show
20.35	Nad.: Homefront
23.00	Variete: Tappeto volante

SLOVENIJA 1

09.50	Snoopy, 8/13 del ameriske risane nanizanke
10.10	Roka rocka, ponovitev
11.05	Boginje hčere, pon. nemske plz oddaje
11.50	Ze veste, ponovitev
12.10	Alica, evropski kulturni magazin
13.00	Porocila
13.05	Video strani
14.30	Kam vodijo nase stezice, oddaja TV Koper-Capodistria
15.30	Film tedna: Winckelmannova potovanja, ponovitev
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program: Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 12. oddaja
17.25	Pasje mesto, 8/23 del kanadske risane nanizanke
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Hugo, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Poglej in zadeni
21.40	Turistična oddaja
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarisce
22.45	Sova
22.45	Davov svet, 21/23 del ameriske nanizanke
23.15	Derrick, 10/12 del nemske nanizanke
00.15	Belle, nizozemski film

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
13.25	Moj dobri prijatelj, pon.
13.50	Penn & Teller, ponovitev
14.15	Omisje, ponovitev
16.15	Osmi dan, ponovitev
17.10	Sova, ponovitev
18.45	Znanje za znanje
19.10	Podarim - dobim
19.20	Poglej me!
20.05	Pri koreninah oblasti, 3/4 del ameriske nad.
20.50	Carovniki, mediji, jasnovidci, ameriska dokumentarna oddaja
21.45	Opus
22.50	Peter Handke: Zelezniske informacije, priredba predstave gledališca Glej
23.10	Heiner Müller: Srčna igra, priredba predstave gledališca Glej

KANAL A

10.15	Luc svetlobe, ponovitev
11.05	Pred poroto, ponovitev
11.30	Ameriskih deset, pon.
12.00	A-shop, Spot tedna, CMT
16.15	Spot tedna, A-shop
16.30	Lahek umor, pon. filma
18.00	Pozitiv +, glas. oddaja
18.45	A-shop,
19.00	Porocila, risanka
19.10	Luc svetlobe, 390. del
20.00	Zločini stoletja, 11. del
20.25	Porocila
20.30	Teden na borzi
20.40	Zadnje opozorilo g. Mota, am. vohunski film
21.50	Učna leta, 4.del
22.20	Zgodba o igri, 4. del
22.50	Pozitiv +, ponovitev
23.35	Živeti danes, ponovitev

MMTV MMTV (62. kanal)

19.00	Kuhajmo skupaj
19.30	MMTV shop
20.00	Popotnik, potopisi in navesti popotnikom
20.40	Flash Gordon, film
22.10	Shot Gun, film
23.10	84 Charlie Mopic, film
23.40	MMTV Shop, televizij-ska prodaja
00.20	Video strani
01.00	Deutsche Welle

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.15	»Meridiani«, aktualna tema
17.15	Odprte strani, oddajo pripravlja Rosanna Giuricin
17.35	Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Nataša Melon
18.00	Slovenski program: Studio 2 - magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je ... Ameriski močvirni svet
20.00	Euronews
20.30	Vzporedna življenja - ljudje in dogodki našega časa - 1968, avtor: Silvano Sau
21.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, I. del, vodi Alex Bini
22.15	TV dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, II. del, vodi Alex Bini

ORF Avstrija 1

06.05	Ponovitve
11.30	Novi clovek, nemska komedija, 1990
13.00	Otroski program
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
Dopust	
16.25	Knight Rider
Tajna kot Topaz	
17.15	Strašno prijazna družina
Morilec dopustnikov, 1. del	
17.40	Nas hrupni dom
Carol v zaporu	
18.05	Nas učitelj dr. Specht
Vroca sled	
19.00	Pri Huxtablovih
Moja žena, slavna odvetnica	
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Moj partner s hladnim smrčkom, ameriska akcijska komedija, 1989
Igrajo: James Belushi, Kevin Tighe, Jerry Lee (nemski ovcar) in drugi	
Režija: Rod Daniel	
21.55	Kill Me Again, ameriska kriminalka, 1989
Igrajo: Joanna Whalley - Kilmer, Jonathan Gries, Val Kilmer in drugi	
Režija: John R. Dahl	
23.25	Cas v sliki
23.30	Bojevniki, ameriski akcijski film, 1979
Igrajo: Roger Hill, Michael Beck in drugi	
Režija: Walter Hill	
00.55	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.20	Vsak dan s Schiejkom, ponovitev

ORF Avstrija 2

13.00	Cas v sliki
13.10	Vera, ponovitev
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Moc strasti
15.10	Umor, je napisala
Vse je samo domisljija	
16.00	Vsak dan s Schiejkom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Derrick
Umor, 2. del	
21.10	Peter in Paul
22.05	Cas v sliki
22.15	Modern Times
23.05	Stiridvajseturna družba
Clovek in njegove meje	
23.55	Mati, kralj in sinovi, poljski film, 1982
Režija: Janusz Zaorski	
V zgodbi se zrcali usoda poljskega naroda med drugo svetovno vojno.	
01.50	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenecem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nohturp.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.40 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobntine; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Kratka igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize ib soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Vokalna glasba; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Dimitrij; 19.30 Koncert Slovenske filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88.6, 98.1, 100.3, 100.6, 104.3, 107.6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Cestne razmere; 9.20 Vreme za konec tedna; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Doj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Muzak; 20.00-23.15 Večerni pr. Modrega vala RK; 23.15 Nočni pr. RS.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy;

11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes v Ljubljani; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 17.55 Špekakla; 18.15 Evropa v enem tednu; 21.00 Odprta dlan; 22.00 Rockoteka.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Nagradna vprašanje; 17.00 Ko sem se majhen bil; 19.30-24.00 Večerni pr. - Erotika na RK.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Porocila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajzo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti koticček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Preklop; 12.00 Borzni parket; 14.00 OF (24 ur info); 15.00 Recenzije & Napovedi (o arhitekturi); 17.00 Enciklopedija; 19.00 TB: God Bullies; 20.00 Radio ropot/ Okopi Slave, Idealna godba.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Odprta knjiga: Kar po domače (O. Šest, r. M. Maver); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroski koticček; 14.30 Krajevne stvarnosti; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 16.45 Postni govori; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 1

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
V ponedeljek, 27. marca, ob 20. uri: I. Cankar - POHUJANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI.

Koprodukcija Freyer Teatra in Cankarjevega doma

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511
Danes, 24. marca, ob 19.30: T. Stoppard - ARKADIJA, za abonma petek in izven.

V soboto, 25. marca, ob 19.30:
D. Jovanović - UGANKA KORAJZE,
za izven.
Predvidoma zadnjikrat v sezoni!

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511
Danes, 24. marca, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA?, za izven. V soboto, 25. marca, ob 20. uri: G. Tabo-ri - WEISMAN IN RDECE LICE, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852
Danes, 24. marca, ob 20. uri: F. G. Lorca - YERMA, za abonma repriza. Predstava bo se v ponedeljek, 27. marca, ob 19.30, za abonma E.
V soboto, 25. marca, ob 19.30: T. Bernhard - PRED UPOKOJITVIJO, za abonma vikend.

V torek, 28. marca, ob 20. uri:
A. Miller - SMRT TRGOVSKEGA
POTNIKA

SNG OPERA, tel.: 061/331-950
Danes, 24. marca, ob 16.30: G. Donizetti - LJU-

BEZENSKI NAPOJ, za red petek. Predstava bo se v torek, 28. marca, ob 19. uri, za red torek I in izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE,
tel.: 061/312-860
V soboto, 25. marca, ob 16.30: J. Jurčič-A. Inkret - ZGODBA O DESETEM BRATU, za izven. Predstava bo se v torek, 28. marca, ob 17. uri, za izven.
V petek, 31. marca, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za izven.

LGL, tel.: 061/314-962
VELIKI ODER
V soboto, 25. marca, ob 11. uri: M. Loboda - PEPELKA, za izven.
V soboto, 25. marca, ob 17. uri: A. Goljevscek - GORNASTENISEDIMUHA, za izven. Predstava bo se v nedeljo, 26. marca, ob 11. uri, za izven.

CELJE
SLG, tel.: 063/25-332
V četrtek, 30. marca, ob 17. uri: J. Kranjc - DETE-KTIV MEGLA, za 2. abonma Gimnazija Celje.

ODERPODODROM, tel.: 063/25-332
Danes, 24. marca, ob 20.30: Z. Hocevar - SMEJCI, za izven.

KRANJ
PGK, tel.: 064/222-681
V soboto, 25. marca, ob 19.30: D. Smole - ZLA-TA CEVELJČKA, za abonma sobota I in izven.

LJUTOMER
DOM KULTURE LJUTOMER
V soboto, 25. marca, ob 19.30: M. Frayn - HRUP ZA ODROM.

MARIBOR
SNG DRAMA, tel.: 062/221-206
Danes, 24. marca, Stara dvorana ob 19.30: E. Albee - KDO SE BOJI VIRGINIJE WOLF, za abonente in izven. Predstava bo se v soboto, 25. marca, ob isti uri, za red sobota I in izven.
V nedeljo, 26. marca, Minoritska cerkev ob 20. uri: R. Serling-D. Lukic - OBMOCJE SOMRAKA, za abonente in izven.

SLOVENJ GRADEC
KD SLOVENJ GRADEC
V soboto, 25. marca, ob 20. uri: LJUBITI. Gostuje SNG Drama Ljubljana.

STRAZIŠČE
KD STRAZIŠČE, Skofjeloska 18
Danes, 24. marca, ob 19. uri: A. de Saint-Exupery - MALI PRINC.

Gledališče Cristallo - La Contrada
Danes, 24. t.m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Lavia (Massa) z delom F. Dostojevskega »Il sogno di un uomo ridicolo«. V glavni vlogi Gabriele Lavia.

GORICA
Kulturni dom
Mala dvorana Kulturnega doma: Danes, 24. t. m., ob 9.00 - Začetek (za novinarje) Rdeci boogie (1982); ob 10.30 in 18.00 J. Gale »Kekec« (1951); 14.45 »Tri zgodbe (1995) in 16.30 »Ovni in mauti« (1985).
Velika dvorana Kulturnega doma: ob 20.30 B. Jakac »Oko za oko« (1994); 22.30 »Kralj Aleksander na Bledu« in »Eretikon« (1929); ob 22.30 »Lady in the Lake« (Gospa v jezeru)(1946).

TRZIC
Občinsko gledališče
V sredo, 11. in v četrtek, 12. aprila, ob 20.30 bo na sporedu komedija Eduarda De Filipa »Il contratto« v priredbi Luce De Filippo. Režija Bruno Garofalo.

BILČOVŠ
Ljudska sola: jutri, 25. t. m., ob 20. uri »Vascani pojo«.

PLIBERK
Pri Schwarzlnu: v nedeljo, 26. t. m., ob 19.30 koncert ansambla »Drava«.

IZOLA
Danes, 24. marca, restavracija Riviera ob 19.30: literarni večer. Predstavili se bodo literati: EVALD FLISAR, TONE PAVCEK, ANDREJ MEDVED, DUSAN JELINCIC, MILOJKA ŽIZMOND KOFOL, DARKO KOMAC, MAGDALINA SVETINA TERCON, VESNA FURLANIC VALENTINCIC in INES CERGOL BAVCAR

GORICA
10. Film Video Monitor
Predvajanja danes, 24. t.m., s pričetkom ob 9.00 v mali dvorani Kulturnega doma in se nadaljuje ob 20.30 v veliki dvorani Kulturnega doma.

V torek, 28. marca, bo v Cankarjevem domu v Ljubljani ob 21. uri koncert skupine JACK DE JOHNETTE

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

Danes, 24. marca, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za modri abonma I in II. Program: Salieri, Haydn, Lipovsek, Sostakovic (GD). V ponedeljek, 27. marca, ob 19.30: komorni koncert MAJE CERAR (violina) in GERARDA WYSSA (klavir). Program: Beethoven, Krek, Bloch, Brahms. V torek, 28. marca, ob 21. uri: koncert skupine JACK DE JOHNETTE GROUP.

KLUB CD
Danes, 24. marca, ob 21. uri nastopa MANUEL ROCHEMAN.

NARODNA GALERIJA, Cankarjeva 20
Danes, 24. marca, ob 19.30: pomladni koncert

IRENE BAAR (vokal), ZARKA IGNJATOVICA (kitara) in VLADIMIRJA MLINARICA (klavir).

GAJO JAZZ KLUB, Beethovnova 8
Danes, 24. marca, obv 22. uri: nastopa ALENKA CODEC in gost BORUT BUCAR, GRASIC-AVBELJ-GAJO TRIO.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288
Danes, 24. marca, ob 23. uri: po lutkovni krvavi groteski NAREDITE MI ZANJ KRSTO, nastop ljubljanske skupine LOLITA.

DOMZALE
DELAJSKI DOM VIR
V soboto, 25. marca, ob 20. uri: prvi koncert 35. SRECANJA ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV.

ILIRSKA BISTRICA
MKNZ
V nedeljo, 26. marca, koncert skupine GOD. BULLIES. V ponedeljek, 27. marca, koncert skupine MULE.

KAMNIK
FRANCISKANSKA CERKEV
V soboto, 25. marca, ob 20. uri: festival MUSICA AETERNA: CVETO KOBAL (flavta), VOLODJA BALZALORSKY (violina) in IGOR SAJE (kitara).

PORTOROŽ
AVDITORIJ, tel.: 066/746-610
Danes, 24. marca, ob 19. uri: koncert KOMORNEGA ORKESTRA RTV SLOVENIJA ob 80-letnici našega občana UROSA PREVORSKA.

GLASBA

FJK

TRST
Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

V četrtek, 20. aprila, ob 20.30 zadnji koncert: Nastopil bo Giancarlo Viozzi (orgle). Na programu Viozzi, Zardini, Mascagni in Sofia-nopulo.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich
Operna in baletna sezona 1994-95

Jutri, 25. t. m., ob 17.00 (red S) ponovitev predstave »Rèdemption« C. Francka. Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprtjo ob ponedeljkih)
Avditorij Muzeja Revoltella
V ponedeljek, 27. t.m., ob 18.00 recital sopranistke Cristine Pastorello.
Gledališče Rossetti
Trzasko koncertno društvo: V ponedeljek, 27. t.m., ob 20.30 koncert Joacquina Achucarra.
Sportna palaca pri Carboli
V petek, 31. t. m., ob 21. uri bo nastopil Biagio Antonacci.

MILJE
Koncertna sezona: V nedeljo, 26. t.m., ob 11.00 - Koncert skupine Gallus Consort.

OPCINE - Finzgarjev dom
Danes, 24. t. m., ob 20.30 predstavitev kasete »Muzikant iz Trsta« Denisa Novata in nastop MPZ Vesela pomlad.

GORICA
Komorna dvorana SCGV (Drevored XX sept. 85)
V ponedeljek, 10. aprila, ob 20.30 »Tam gor je moja vas«, ljudske pesmi beneskih dolin. Priredil Daniele Zanettovich.

PORDENON
Koncert ansambla Litfiba bo 7. aprila v Palasportu v Pordenonu (ter 5. aprila v Veroni - Palasport); 8. aprila pa bo v Bologni (Palasport) koncert ansambla Megadeath.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Kulturni dom
SSG ponovi Danes, 24. t.m., ob 16. uri (red H) in ob 20.30 (red F) predstavlo Josipa Jurčiča-Andreja Inkreta »Desti brat«.
Jutri, 25. t.m., ob 18. uri ponovitev mladinske igre Fulvia Tomizze »Bolhe v operi«.
Gledališče Rossetti
Danes, 24. t. m., ob 20.30 (red petek) G. Feydeau »Il taccchino« z Aroldom Tierijem in Giuliano Lojodice. Režija Giancarlo Sepe. Predstava v abonmaju - 9G. Za abonente popust.
V teku je predprodaja vstopnic za predstavo »L'onorevole Ercole Malladri« - v abonmaju 9A.
V teku je predprodaja vstopnic za musical »Dolci vizi al foro« v izvedbi gledališke skupine Compagnia della Rancia, ki bo na sporedu 11. in 12. aprila. Izven abonmaja.
Urniki blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

KOROŠKA

CELOVEC
Mladinski dom, Mikschallee 4: danes, 24. t. m., ob 17. uri občni zbor Društva pisateljev.

BRNCA
Kulturni dom SPD Dobrac: jutri, 25. t. m., ob 19.30 Lumpacivagabund.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288
V ponedeljek, 27. marca, ob 20. uri: pogovor o pravu, ustavi in človekovih pravicah pri nas. Pogovor bo vodil MATJAZ NAHTIGAL.

GALERIJA SOU KAPELICA, Kersnikova 4
V torek, 28. marca, ob 21. uri: predavanje IGORJA STROMAJERJA - ORGAZEM - Intimno gledališče. Na ogled bo tudi instalacija avtorjev BOJANE KUNST, IGORJA STROMAJERJA in BARBARE PIE JENIC.

KOPER
GLEDALIŠČE KOPER
Danes, 24. marca, ob 20. uri: javna radijska oddaja ABITANTI SO V ISTRI.

LJUTOMER
DOK KULTURE
Danes, 24. marca, ob 19.30: kulturni večer ob materinskem dnevu, na katerem bodo med drugimi nastopili igralski par MAJA in ZLATKO SUGMAN, pisateljica KAROLINA KOLMANIC.

VELENJE
DOM KULTURE VELENJE
Danes, 24. marca, ob 19. uri: tradicionalna dobrodelna prireditve ob materinskem dnevu BOLERO 95. So delovali bodo: Lado Leskovar (na sliki), Irena Vrckovnik, Davor Bozic, Plesni studio N, Queen in drugi.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gregorčičeva dvorana (Ul. sv. Franciska 20): danes, 24. t. m., ob 20.30, 41. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, Presernova 10
V Sprehajni dvorani je do 26. marca na ogled mednarodna razstava ilustracij za otroke PODOBE DOMISLIJE.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2
Razstava slik KARLA in ROKA ZELENKA je na ogled do 9. aprila.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2
Razstava plastik LOVRO INKRETA je na ogled do 6. aprila.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Razstava slik KIARJA MESKA in kipov MARJANA KERSIC-BELACA je na ogled do 31. marca.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65
Razstava grafik, risb in slik BOZIDARJA JAKCA je na ogled do 5. aprila.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska 22
Razstava MILOSA POPOVICA je na ogled do 20. aprila.

GALERIJA SOU, Kersnikova 4
Razstava španskega multimedialnega umetnika MARCELA ANTUNEZA ROCE z naslovom Odtgane glave, stroji za proizvodnjo užikov, ljubezenske pesmi je na ogled do 31. marca.

GRAD TIVOLI, Pod turnom 3

Danes, 24. marca, bo ob 12. uri otvoritev retrospektivne razstave grafik HERMANA HEINTSCHELA. Razstava bo na ogled do 17. aprila.

INSTITUT JOŽEF STEFAN
Razstava slik JOZETA CIUHA je na ogled do 21. aprila.

PROSTORI STOLPNICE TR/3, Trg republike 3
Razstava akvarelov STANISLAVE KNEZ MILOJKOVIC je na ogled do 12. aprila.

CERKNICA

GALERIJA KRPAN
Danes, 24. marca, bo ob 19. uri otvoritev skupinske likovne razstave članov društva KO POPKI SE ODPIRAJO...

IZOLA

GALERIJA INSULA
Danes, 24. marca, bo ob 20. uri otvoritev samostojne razstave nemške umetnice INKEN N. WOLDSSEN.

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA
Danes, 24. marca, bo ob 19. uri otvoritev razstave likovnih in fotografskih del, ki so jo pod mentorskim vodstvom Marka Novaka in Andreja Schlegla pripravili člani likovnega društva SS Rudolfa Maistra.

KAMNIK
GALERIJA MAJOLKA, Maistrova 11
Razstava kiparja LEONA HOMARJA je na ogled do 22. aprila.

SEŽANA
KC SRECKA KOSOVELA
Razstava likovnih del MAKSIMA SEDEJA ml.

MARIBOR

FOTOGALERIJA STOLP
Danes, 24. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave fotografij ALME BAJT.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Trzaska knjigarna (Ul. Sv. Franciska 20): na ogled je razstava arhitekturnih maket in risb »Slovenski kozolec«. Razstavo je oblikoval arh. Boran Hrelja, predstavil pa jo bo etnolog dr. Tone Cevc.

Palaca Costanzi: do 17. aprila je na ogled razstava »Slovenska kultura v Trstu«.Urniki: od 10.00 do 12.30 in od 16.00 do 19.30.
Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dezela v antični topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.
Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Giorgia Schumann.
Galerija Le Caveau (Ul. sv. Franciska 51/a): do 4. aprila je na ogled razstava slik očeta in sina Seriani.

RICMANJE
Ricmanjski teden: v Babni hisi je na ogled

razstava likovnikov s trzaskega in goriškega.

ŠPETER
Beneska galerija: na ogled je fotografska razstava Laure Battich in Marine Bergnach.

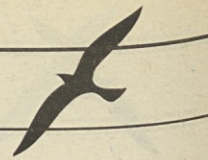
KOROŠKA

CELOVEC
Dezelna galerija: do 30. aprila razstavlja Marie Lassnig.
Hisa umetnikov - Mala galerija: Se danes, 24. t.m., je na ogled razstava »Prostori« - keramični objekti in skulpture.

TINJE
Dom: na ogled je razstava fotografij Ivana Klarica »Hrepenenja«.

ROŽEK
Galerija Sikoronja: do 26. t. m. razstavlja »Tihožitja iz narave« Werner Neuwrith.

SMIHEL NAD PLIBERKOM
Tovarna Knecht: na ogled je razstava Helmuta Blažaja.

MENJALNIŠKI TEČAJI

23. marca 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana*	80,90	81,90	11,37	11,64	6,50	6,93
A banka Koper	80,50	81,80	11,30	11,63	6,47	6,93
A banka Nova Gorica	80,70	81,80	11,30	11,63	6,42	6,90
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,60	81,90	11,30	11,60	6,70	7,00
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,90	81,90	11,40	11,60	6,55	7,00
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	80,81	81,70	11,29	11,62	6,21	6,75
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	81,20	81,70	11,30	11,60	6,50	6,90
Come 2 us*	81,25	81,58	11,46	11,58	6,70	6,93
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	81,10	81,90	11,30	11,70	6,60	7,20
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,43	81,46	11,51	11,53	6,80	6,83
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,39	81,44	11,53	11,56	6,82	6,87
Kompas Hertz Celje*	81,30	81,70	11,43	11,53	6,60	6,80
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	81,25	81,70	11,43	11,53	6,60	6,80
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	81,25	81,70	11,43	11,53	6,60	6,80
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	81,25	81,70	11,43	11,53	6,60	6,80
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	81,25	81,70	11,43	11,53	6,60	6,80
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	81,25	81,70	11,43	11,53	6,60	6,80
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	81,25	81,70	11,43	11,53	6,60	6,80
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,25	82,00	11,40	11,70	6,40	7,05
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,95	81,70	11,35	11,55	6,43	6,80
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,20	81,80	11,45	11,65	6,50	7,00
Poštna banka Slovenije*	79,80	81,65	10,90	11,53	6,25	6,95
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,35	81,43	11,52	11,55	6,73	6,77
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,18	81,60	11,40	11,55	6,85	6,89
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,35	81,78	11,45	11,55	6,60	6,86
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,20	81,55	11,48	11,51	6,40	6,90
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,00	82,00	11,25	11,61	6,40	7,10
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,45	81,55	11,43	11,59	6,60	6,75
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,20	81,55	11,40	11,50	6,65	6,95
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	81,10	81,80	11,35	11,55	6,20	7,15
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,30	81,80	11,45	11,55	6,20	7,29
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,25	81,68	11,44	11,60	6,70	7,00
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670						
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	81,16	81,70	11,38	11,59	6,55	6,90
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	81,00	81,78	11,35	11,59	6,40	7,20
SKB d.d., ***	80,40	81,90	10,90	11,65	6,40	7,20
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,40	81,75	11,52	11,58	6,85	7,00
SZKB d.d. Ljubljana	81,15	81,79	11,43	11,61	6,55	7,09
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,80	81,90	11,35	11,64	6,55	7,00
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,41	81,49	11,51	11,54	6,81	6,88

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: *

Tečaj po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

23. MAREC 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1670,00	1740,00
nemška marka	1162,00	1245,00
francoski frank	337,00	350,00
holandski gulden	1067,50	1110,00
belgijski frank	57,80	60,00
funt sterling	2659,00	2768,00
irski sterling	2657,00	2766,00
danska krona	298,50	311,00
grška drahma	7,00	7,60
kanadski dolar	1192,00	1242,00
japonski jen	18,90	19,70
avstrijski šiling	1442,00	1500,00
norveška krona	169,50	176,75
švedska krona	267,50	278,50
portugalski escudo	229,50	238,50
španska pezeta	11,10	11,90
avstralski dolar	12,75	13,70
madžarski forint	1211,00	1260,00
slovenski tolar	11,00	15,00
hrvaški dinar-kuna	14,00	14,90
	320,00	335,00

KMEČKA BANKA - GORICA

23. MAREC 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1690,00	1735,00
nemška marka	1213,00	1248,00
francoski frank	334,00	355,00
holandski gulden	1077,00	1105,00
belgijski frank	58,40	59,60
funt sterling	2684,00	2774,00
irski sterling	2682,00	2772,00
danska krona	301,00	309,00
grška drahma	7,40	8,00
kanadski dolar	1203,00	1248,00
švicarski frank	1464,00	1494,00
avstrijski šiling	171,60	176,60
slovenski tolar	14,80	15,60

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

23. MAREC 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	7,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	14,80	15,60
Italija	Tržaška kreditna banka	14,00	14,90

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.6365	-
švedska krona	-	19.4450	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Tečajna lista za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij,
veljavna dne 24. 3. 95

Valuta	Enota	Nakupni	Prodajni
ATS	100	1.156,6126	1.159,4544
DEM	100	8.140,0000	8.160,0000
USD	1	113,9438	114,2237

Tečaj so okvirni, pri konkretnih poslih so možna odstopanja.

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 057 z dne 23. 3. 1995 - Tečaji veljajo od 24. 3. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,5050	82,7533	83,0016
Avstrija	040	šiling	100	1157,2127	1160,6948	1164,1769
Belgija	056	frank	100	393,8709	395,0561	396,2413
Kanada	124	dolar	1	80,9943	81,2380	81,4817
Danska	208	krona	100	2031,5765	2037,6896	2043,8027
Finska	246	marka	100	2596,3784	2604,1910	2612,0036
Francija	250	frank	100	2292,5989	2299,4974	2306,3959
Nemčija	280	marka	100	8144,2235	8168,7297	8193,2359
Grcija	300	grd	100	—	49,7067	49,8558
Irski	372	funt	1	—	182,2444	182,7911
Italija	380	lira	100	6,5797	6,5995	6,6193
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	129,2081	129,5969	129,9857
Nizozemska	528	gulden	100	7264,4845	7286,3435	7308,2025
Norveška	578	krona	100	1820,8041	1826,2829	1831,7617
Portugalska	620	escudo	100	77,3050	77,5376	77,7702
Švedska	752	krona	100	1555,5467	1560,2274	1564,9081
Švica	756	frank	100	9830,0777	9859,6567	9889,2357
Velika Britanija	826	funt sterling	1	181,2334	181,7787	182,3240
ZDA	840	dolar	1	114,0029	114,3459	114,6889
Evropska unija	955	ECU	1	148,0213	148,4667	148,9121
Španija	995	peseta	100	88,1530	88,4183	88,6836

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 24. 3. 1995

st. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)		
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	tolarski del	devizni del
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1.500.000	822.357	811.281
49		109.6475%	108.1708%	108.9092%	150.000	82.236	81.128
							1.633.638
							163.364

Tečajnica borznega trga

št.: 55

Datum: 23. 3. 1995

LJUBLJANA STOCK EXCHANGE, INC.											
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT	
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice											
LEKX	796	(4.5.93)	12.000		17. 3.	11.400	12.000				
PRB	1.000	(6.6.94)	13.319	90	23. 3.	13.330	13.500	13.400	13.200	559	
SAL	500	(7/29.8.94)	20.067	81	23. 3.	20.000	20.400	20.150	19.910	602	
SKBR	458	(16.5.94)	33.661	65	23. 3.	33.620	33.890	33.950	33.100	14.474	
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice											
RS01	8,0	4(31.12.94)	97,5	02	23. 3.	97,5	97,5	97,5	97,5	32.216	
RS02	9,5	8(1.10.94)	103,0	09	23. 3.	102,5	103,0	103,0	103,0	440	
RS08	5,0	3(30.11.94)	80,0A		23. 2.	76,0	88,0	80,0	80,0	293	
RS11	7,0	4(15.1.95)	90,0		22. 3.	86,0					
RS11D	8,0	4(31.12.94)	96,5	20	23. 3.	96,0	96,5	96,5	96,4	413	
RS12D	9,5	8(1.10.94)	100,1A	89	23. 3.			100,1	100,1	86	
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,0	56	23. 3.	94,7	95,2	95,1	94,7	6.521	
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice											
BTBR			10.500	8,70	23. 3.		11.800	10.500	10.500	105	
DAD	10.000	(1.6.94)	119.593	2,77	23. 3.	119.700	121.000	124.000	115.150	13.155	
DMD		(8)	15.200	2,17	23. 3.	14.710	16.190	15.200	15.200	30	
GPCR			18.000A	5,88	23. 3.	15.700	17.200	18.000	18.000	18	
HMER			16.600		20. 3.	15.000	17.200				
MKZ	218	(30.3.93)	9.177	1,54	23. 3.	9.010	9.200	9.190	8.920	4.139	
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	3.965	1,36	23. 3.	3.960	4.000	4.000	3.950	924	
TCTR		(5)	721,5	2,49	23. 3.	716,0	725,0	725,0	715,0	2.165	
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice											
KBTB	4000	(23.5.94)	34.021	2,49	23. 3.	33.010	35.700	34.030	34.020	374	
PNP			35.695	0,4	23. 3.	35.120	35.800	35.890	35.500	714	
URSP		(6)	1.998	5,18	23. 3.	1.800	1.997	2.000	1.998	12	
KCBP			11.442		22. 3.	11.400	11.870				
VIPP			40.800		16. 3.	40.900	41.100				
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice											
LEK2	12,0	4(1.11.94)	97,5A		23. 3.		97,5	97,5		17	
OZG	11,0	4(1.1.95)	88,0	1,58	23. 3.	87,0	90,0	88,0	88,0	309	
PCE	12,0	6(1.12.94)	97,6		22. 3.	97,7	100,0				
PLJ	12,0	7(1.1.95)	97,9	0,4	23. 3.	97,8		97,9	97,9	405	
PGO	10,0	1(1.6.94)	94,0	1,14	23. 3.	92,0	95,5	95,5	92,5	1.401	
RSGS1	10,0	4(1.6.94)	90,0		23. 3.	89,5	92,0	90,0	90,0	2.538	

TENIS / KEY BISCAYNE

Znana ženska polfinalna para

Grafova proti Novotni, Sabatinijeva pa proti Date - Agassi ugnal Ferreiro - Naprej tudi Larsson

KEY BISCAYNE (Reuter/dpa) - V četrtfinalu teniskega turnirja WTA in ATP v Key Biscaynu, s skupnim nagradnim skladom 4.1 milijona dolarjev, ni prislo do presenetljivih izidov. Najprej so se pomerila dekleta, tako da sta znana že oba polfinalna para. V prvem se bosta pomerili Nemka Steffi Graf in Cehinja Jana Novotna, v drugem pa Argentinka Gabriela Sabatini in Japonka Kimiko Date.

Steffi Graff je pramagala Belorusinjo Natasa Zvereva sele po treh zelo izenačenih nizih, napravila pa je kar 34 napak. To je petnajsta zaporedna zmaga Nemke, ki je po srečanju z Zverevom dejala: »Proti Natasi je izredno težko igrati, njen način igre me vedno zmede, toda tokrat sem bila jaz boljša.« Steffi Graf se bo v polfinalu srečala z Jano Novotno, ki je imela kar nekaj težav z drugo Nemko Anke Huber. Japonka Kimiko Date, sedma nosilka, je zlahka

opravila z Americanko Marianne Werdel Witmeyer, ki je v tretjem krogu premagala Arantxo Sanchez Vicario. Prav tako zlahka pa je svojo nasprotnico premagala Gabriela Sabatini. Za zmago nad Avstralko Rachel McQuillan je potrebovala le 62 minut.

V moski konkurenci sta bili le dve srečanja. Sved Magnus Larsson je premagal Jaimeja Yzaga iz Peruja s 6:0 in 6:3, drugi nosilec American Andre Agassi pa prav tako brez težav s 6:2 in 6:4 osmega nosilca Južnoafričana Waynea Ferreiro. Ferreiro, sicer mojster v igri z osnovne crte, je bil izredno nervozen, njegovi backhand udarci niso bili dovolj natančni in prvi niz je moral oddati Agassiju. V drugem pa se je pri rezultatu 5:3 zbudil in kazalo je že, da mu bo uspelo presesteti Agassija, toda Ferreiro v odločilnem trenutku spet ni bil dovolj zbran in tako se bo v polfinalu z Larssonom

srečal Agassi. Sved je imel v četrtfinalu precej lažje delo od Agassija. Peruancu Jaimeju Yzagi je v prvem nizu celo zavezal »kravato«, v drugem pa je Južnoamerikan osvojil le tri točke.

Izidi četrtfinala - ženske: Kimiko Date (Jap/7) - Marianne Werdel Witmeyer (ZDA) 6:1, 7:5; Gabriela Sabatini (Arg/5) - Rachel McQuillan (Avs) 6:1, 6:3;

America's cup: Japonski Nippon proti Tag Heuerju doživel 3. zaporedni poraz

SAN DIEGO - Po nekajdnevnih težavah z vetrom, ko ta sploh ni pihal ali pa je bil premočan, je tokrat na regatnem polju America's cup zapihal s pravo močjo 7-10 vzlov.

Japonski Nippon je v boju s Tag Heuerjem doživel se tretji zaporedni poraz. Young America, ki je na startu v dvoboju z Stars & Stripes zaostala za 45 sekund, je do prvega obrata zmanjšala razliko na 15 sekund, zaradi slabega manevriranja pa so uspeli prehiteti Connerja sele v tretjem obratu in si do cilja privoziti 28 sekund prednosti.

V dvoboju izzivalcev je One Australia startala odlično, si privozila že mi-

Andre Agassi se je uvrstil v polfinale (AP)

Steffi Graf (Nem/2) - Natasa Zvereva (Blr) 6:4, 7:6 (7:5); Jana Novotna (Čes/3) - Anke Huber (Nem/8) 7:6 (7:4); **četrtfinale - moski:** Magnus Larsson (Sve/12) - Jaime Yzaga (Peru) 6:0, 6:3; Andre

Agassi (ZDA/2) - Wayne Ferreira (JAR/8) 6:2, 6:4. Danes ponoči sta bili na sporedu se ostali četrtfinalni tekmi Sampras (ZDA, 1) - Medvedjev (Ukr, 10) in Wimader (Sve) - Björkman (Sve).

nuto in 4 sekunde prednosti, nato pa so jih Novozelandci pocasi a vztrajno lovili in v tretjem obratu prevzeli vodstvo.

Rezultati - izzivalci: Tag Heuer (Chris Dickson) - Nippon (Makato Namba) 1:0 (+0.57), New Zealand (Peter Blake) - One Australia (John Bertrand) 1:0 (+0.39); branilci: Young America (Kevin Mahaney) - Stars & Stripes (Dennis Conner) 1:0 (+0.28). Vrstni red - izzivalci: 1. New Zealand 3, 2. Tag Heuer 2, 3. One Australia 1, 4. Nippon 0; branilci: 1. Young America 4, 2. Stars & Stripes 1, America III 1.

(JuM)

NOVICE

Cantona začasno na prostosti

LONDON - Sodisce v Croydonu je Erica Cantona obsodilo na dva tedna zapora, ker je pred dvema mesecema napadel gledalca, ki ga je zalil. Nogometaš je priznal krivdo, vendar kot delno opravičilo navedel provokacije navijaca domače ekipe Crystal Palaceja. Cantonajevi odvetniki so nemudoma vložili priziv in francoskemu zvezdniku Manchester Uniteda se proti plačilu 500 funtov za zdaj ne bo treba (se) hladiti za resetkami. 31. marca pa bo sodišče obravnavalo priziv in izreklo zadnjo besedo.

Krivde pa ni priznal Cantonajev tovaris Paul Ince, kar je menda precej presenetilo sodnika, ki je nadaljevanje procesa preložil.

Jordan že blestel

JORDAN MVP: Michael Jordan je ze na drugi tekmi po svojem povratku zaigral tako kot v starih casih in takoj popravil slab vtis iz prve tekme, v kateri je imel porazne odstotke pri metu iz igre. »Air« Jordan je s 27 točkami v samih 26 minutah igre (!) popeljal Bullse do zmage v Boston Areni, zelo solidno pa je zaigral tudi Toni Kukoć, ki je dosegel 16 točk. Med odmorom so v spomin na Reggie Lewisa, ki je predlani zaradi srčne kapi umrl med treningom, obesili dres z njegovo številko 35 pod strop sportne dvorane, kjer ze visita dresi Reda Auerbacha in Larryja Birda.

STARI JEFF: Zaradi hude poškodbe je Jeff Malone preskočil kar 41 tekem, ob povratku na igrišče pa je stari Jeff dosegel kar 28 točk in Philadelphia je tako prekinila serijo osmih zaporednih porazov.

Poraz dunajske Austrie

DUNAJ - Presenetljivi izidi v 22. kolu v prvi avstrijski nogometni ligi. Dunajska Austria je v gosteh izgubila tekmo proti LASK z 0:1, zasledovalci pa so zmagali in se tako približali vrhu lestvice. Najnevarnejši nasprotnik Dunajčanov, Casino Salzburg, pa sploh ni igral in zaostaja pri tekmi manj samo za točko. (I.L.)

Rezultati 22. kola: LASK - Austria Dunaj 1:0, VfB Mödling - Vorwärts Steyr 1:0, FC Tirol - FC Linz 3:0, Admira Wacker - Rapid Dunaj 2:3, Austria Salzburg - Sturm Gradec preloženo na 4. aprila. Lestvica: 1. Austria Dunaj 28/22, 2. SV Salzburg 27/21, 3. FC Tirol 25/22, 4. Rapid Dunaj 25/22, 5. Sturm Gradec 23/21, 6. LASK 23/22, 7. Vorwärts Steyr 21, 8. Admira/ Wacker 19, 9. FC Linz 17, 10. VfB Mödling 10.

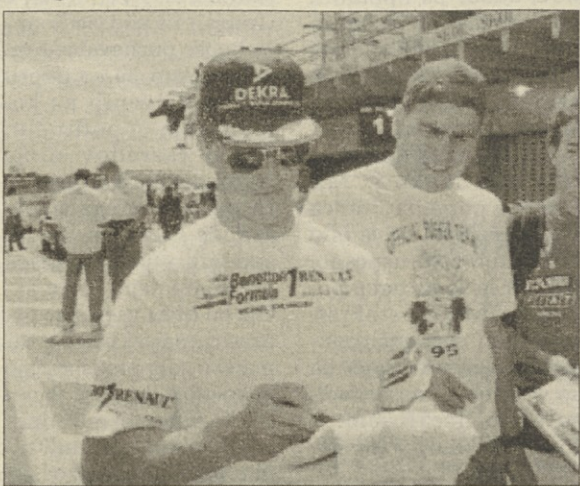
FORMULA 1 / DANES PRVI TRENING VN BRAZILIJE

Sezona v znamenju jasnejših pravil

SAO PAULO - Po lanski tragicni sezoni, ki so jo v drugem delu zaznamovali se številni spori in skandali, naj bi bila sezona, ki se z današnjim uradnim treningom začena na dirkališču »Carlos Pace in Ayrton Senna« v bližini Sao Paula, nekaj povsem drugega. Pravila so jasna, pa tudi Mednarodna avtomobilistična zveza (FIA) trdi, da ima na voljo sredstva, s katerimi bo lahko odkrivala morebitne goljufije. Letošnji avtomobili se od lanskih precej razlikujejo. Prostornino motorja so zmanjšali s 3500 na 3000 kubičnih centimetrov, vsi avtomobili morajo imeti na podvozju privito 60 milimetrov debelo desko, spremenjena in zmanjšana so sprednja in zadnja krilca, večji mora biti prostor za voznika, poleg ostalih, manj vidnih sprememb, pa mora biti trdnjša tudi školjka, v kateri sedi dirkač. S temi spremembami bodo znatno zmanjšali pritisk vozila na cestisce in s tem hitrosti v zavojih, glavni cilj sprememb pa je večja varnost voznikov.

V zadnjih dneh je bilo veliko govora o superlicencah, ki jih dirkaci podpisujejo pred vsako sezono. Jabolko spora je bilo dolocilo, da se morajo dirkaci v primeru nesrec ali raznih nesoglasij odpovedati civilnim tozbam. Dirkaci so celo grozili s stavko, vendar sta predsednik zdruzenja dirkačev Gerhard Berger in predsednik FIA Max Mosley po večurnih pogovorih vsaj zaenkrat spor rešila.

Po smrti Ayrtona Senne, ki se ga se posebej v teh dneh znova spominjajo milijoni ljudi po vsem svetu, bo ta konec tedna v sredisču brazilske javnosti Rubens Barrichello, ki bi z zmago lahko postal novi brazilski junak. A le redki verjamejo, da ima mladi Jordanov voz-

nik realne možnosti za zmago, vendar bi se z nekaj sreče in ob morebitni smoli Williamsa in Benettona tudi Rubens lahko dokopal do svoje prve zmage. »Vem, da bodo vse oči uprte vame, vendar me to ne obremenjuje posebej. V zadnjem casu sem bil delezen izjemne podpore. Dobil sem na stotine pisem in razglednic z dobrimi željami,« je povedal Barrichello, ki je z 22 leti najmlajši od vseh dirkačev formule 1. Poleg Barrichella bosta nastopila se dva Brazilca: nekdanji član Benettona 36-letni Roberto Moreno in 24-letni novinec Pedro Diniz. Oba bosta vozila za novo mostvo Forti Corse.

Pod velikim pritiskom bo tudi Anglez Damon Hill, ki ne skriva, da letos starta na naslov svetovnega prvaka. »Dober dosežek na prvi dirki je se posebej pomemben. Dober dosežek pa zame pomeni le zmaga. Verjamem, da mi kot nekdanjemu Ayrtonovemu tovarisu iz ekipe veliko ljudi zeli srečo. Upam, da jih bom s svojo voznjo zadovoljil,« je povedal lanski podprvak. (S. D.)

Na sliki (AP): svetovni prvak Schumacher je včeraj na progi že podpisoval avtograme

VELIKE NAGRADE 1995: VOZNIKI IN MOSTVA

WILLIAMS - RENAULT				McLAREN - MERCEDES			
	Damon Hill Država: VB Rojen: 17.9.60		David Coulthard Država: VB Rojen: 27.3.71		Nigel Mansell Država: VB Rojen: 8.8.53		Mika Hakkinen Država: Francija Rojen: 28.9.68
VN: 34 Pole: 4	Zmage: 9 Točke: 160	VN: 8 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 14	VN: 185 Pole: 32	Zmage: 31 Točke: 482	VN: 48 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 43
TYRRELL - YAMAHA				ARROWS - HART			
	Ukiyo Katayama Država: Japonska Rojen: 29.5.63		Mika Salo Država: Finska Rojen: 30.11.66		Gianni Morbidelli Država: Italija Rojen: 31.1.68		Takačho Inoue Država: Japonska Rojen: 5.9.63
VN: 46 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 5	VN: 2 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 0	VN: 50 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 4	VN: 1 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 0
BENETTON - RENAULT				FORTI CORSE - FORD			
	Michael Schumacher Država: Nemčija Rojen: 3.1.69		Johnny Herbert Država: VB Rojen: 27.6.64		Pedro Paulo Diniz Država: Brazilija Rojen: 22.5.70		Roberto Moreno Država: Brazilija Rojen: 11.2.59
VN: 52 Pole: 6	Zmage: 10 Točke: 201	VN: 63 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 18	VN: 0 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 0	VN: 25 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 15
JORDAN - PEUGEOT				PACIFIC - LOTUS			
	Rubens Barrichello Država: Brazilija Rojen: 23.5.72		Eddie Irvine Država: VB Rojen: 10.11.65		Bertrand Gachot Država: Francija Rojen: 22.12.62		Andrea Montermini Država: Italija Rojen: 30.5.64
VN: 31 Pole: 1	Zmage: 0 Točke: 21	VN: 15 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 7	VN: 36 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 5	VN: 0 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 0
LIGIER - MUGEN HONDA				LARROUSSE			
	Aguri Suzuki Država: Japonska Rojen: 8.9.60		Olivier Panis Država: Francija Rojen: 2.9.66		Eric Bernard Država: Francija Rojen: 26.8.64		Christophe Bouchut Država: Francija Rojen: 24.9.66
VN: 59 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 7	VN: 16 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 9	VN: 45 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 10	VN: 0 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 0
FERRARI				SIMTEK - FORD			
	Jean Alesi Država: Francija Rojen: 11.6.64		Gerhard Berger Država: Avstrija Rojen: 27.8.59		Hideki Noda Država: Japonska Rojen: 7.3.69		Jos Verstappen Država: Nizozemska Rojen: 4.3.72
VN: 85 Pole: 1	Zmage: 0 Točke: 100	VN: 163 Pole: 10	Zmage: 9 Točke: 306	VN: 3 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 0	VN: 10 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 10
SAUBER - FORD				MINARDI - FORD			
	Karl Wendlinger Država: Avstrija Rojen: 20.12.68		Heinz-Harald Frentzen Država: Nemčija Rojen: 3.5.67		Pierluigi Martini Država: Italija Rojen: 23.4.61		Luca Badoer Država: Italija Rojen: 25.1.71
VN: 35 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 14	VN: 15 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 7	VN: 110 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 18	VN: 12 Pole: 0	Zmage: 0 Točke: 0

Source: Collings Communications

REUTER

NOVICE

Sacchi izbral ekipo

FIRENCE - Selektor Arrigo Sacchi je sporočil zaceto enajsterico za jutrisnjo kvalifikacijsko tekmo za evropsko nogometno prvenstvo v Salerno proti Estoniji. Igrali bodo: Peruzzi, Negro, Carboni, Albertini, Maldini, Minotti, Eranio, Dino Baggio, Del Piero, Zola, Ravanelli. Izbira igralcev bo, kot vedno, povzročila precej polemik. Se posebno bode v oči dejstvo, da v postavi ni Casiraghija, potem ko je Sacchi izjavil, da Vialija ni poklical v reprezentanco, ker bolj zaupa Laziovemu napadalcu.

Karabinjer Tomba le drugi

ANDERMATT (Svica) - Na svetovnem vojaškem prvenstvu v smučarskih disciplinah se je moral karabinjer Alberto Tomba v veleslalomu zadovoljiti s srebrno medaljo. Zmagal je Svcicar Steve Locher (2:24.62), Tomba in Svcicar Urs Kälin pa sta si delila drugo mesto s časom 2:24.80. Ekipno je zmaga Svica pred Italijo in Norveško.

Bo Galeone odšel?

VIDEM - »Pospremil bom mostvo v A ligo, potem pa zapustil Videm,« je v nekem intervjuju izjavil trener Udineseja Giovanni Galeone. Trditve seveda razburja videmske navijače, pomiriti pa jih je skušal klubski menažer Carlo Piazzolla, ki meni, da se je hotel Galeone samo malce izkašljati. »Pogodba z njim je veljavna do konca junija. Potem bomo videli. Mi mu v vsem skušamo proti na roko,« je dejal Piazzolla, nekateri pa menijo, da se za Galeonejevimi pritožbami skrivajo »finančna nesglasja«.

Minali spet uspešen

SANTA COLOMA DE GRAMANET - Italijan Nicola Minali je zmagovalec 4. etape (183 km) kolesarske dirke po Kataloniji. Na skupnem vrstnem redu se naprej vodi njegov rojak Francesco Frattini.

Kostnerjeva prvakinja v smuku

ABETONE - Isolde Kostner je nova državna prvakinja v ženske smuku. Vrstni red: 1. Kostner 1:19, 25, 2. Merlin 1:19, 32, 3. Gallizio 1:19, 83, 4. Welf 1:19, 87, 5. Merlin 1:20, 06.

V prvi tekmi uspeh Bolzana

BOCEN - V prvi finalni tekmi za podelitev naslova prvaka v hokeju na ledu je Bolzano s 5:2 (2:2, 0:0, 3:0) premagal Varese. Druga finalna tekma v seriji best of five bo jutri v Vareseju.

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR
sklicuje 8. REDNI OBCNI ZBOR dne 29. marca 1995 ob 18. uri v Borovem sportnem centru.

TPK SIRENA
sporoča, da bo 18. REDNI OBCNI ZBOR članov jutri, 25. marca na pomorskem sedezu - Drevored Miramare 32 ob 20. uri v 1. in ob 20.30 v 2. sklicanju.

MC PRIMOTOR
organizira v nedeljo, 26. t. m. izlet v dolino Kolpe in Gorski Kotar. Obvezno vpisovanje in vse podrobnejše informacije danes in jutri, od 20.30 do 21.30 v gostilni Sancin v Boljuncu (Dean Starec).

SK BRDINA
organizira smučanje v Franciji (Val Thorens) od 22. do 29. aprila 1995. Informacije na sedezu kluba Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN SZ SLOGA
vabita v nedeljo, 26. t. m. na tradicionalen zimski vzpoh na Sneznik. Zbirališče in odhod ob 7. uri v Bazovici.

SK BRDINA
sporoča, da bo odhod avtobusa za Sappado v nedeljo, 26. t. m., ob 6. uri iz Opcin (Bar Centrale). Pazite, ker je menjava ure!

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

V 1. dirki v Trstu favoriti Rapid Effe Ricettatore in Romina OM

1. dirka (Trst): možen protagonist je Rapid Effe (1), kljub temu, da bo startal iz druge vrste. Pravijo, da je Ricettatore (2) v odlični formi. Romina OM (1) starta iz ugodnega položaja.
2. dirka (Modena): nedavni zmagovalec podobne sheme Olg MO (X) bi lahko spet zmagal. Nekostantni Plaudo (2) ni brez možnosti. Pozor na konja Monsoleil FD (1).
3. dirka (Firenze): možnost baze s konjem Oudini D'Alma (2). Ourasi OK (1) je v odlični formi. Pepe Air (X) je bil na zadnjih dirkah vedno med prvimi.
4. dirka (Turin): Milkland (2) je dovolj soliden, da se lahko uveljavi. Njegov glavni nasprotnik bo talentirani Owens CR (X). Preseneti pa lahko regularni Prodal (1).

5. dirka (Rim, galop): Hallo Lucky (X) bi lahko končno zmagal. Daja (1) ta čas ni v slabi formi. Napovedujejo, da je Shawan (2) v odlični formi.
6. dirka (Rim, galop): na normalnem terenu je Terminator (X) v tej konkurenci nepremagljiv. Coppot Tel (1) se bo lahko boril za prva mesta. Laodilee (2) je v finišu nezadržen.
Dirka tris
V Milanu (San Siro ob 17.30) bo na startu 124 konj. Nasi favoriti: 11 Oxygen BI, 9 Omast, 6 Impari Jet. Za sistemiste: 23 Lady Flak, 19 Orione d'Asolo, 17 Ombretta ZN.

Totip

1. — prvi	1
drugi	X2
2. — prvi	X
drugi	12
3. — prvi	2
drugi	X1
4. — prvi	2
drugi	X1
5. — prvi	X
drugi	12
6. — prvi	X2
drugi	1

KOŠARKA / PO SINOČNJEM KOLU V A1 LIGI

Illy dosegel obstanek a se poslovil od play offa

Za Tržačane je Tonut proti Panapesci dosegel odločilni koš le pet sekund pred koncem - Sabbia in Zamberlan OK

Illycaffè-Panapesca 95:92 (51:43)
Illycaffè: Gattoni 2 (- p.m., 1:3 za 2 točki, 0:2 za 3 točke), Sabbia 12 (-, 3:5, 2:3), Burt 30 (5:10, 11:20, 1:5), Tonut 13 (2:4, 3:5, -), Dallamora, Budin n.v., Zamberlan 21 (5:5, 5:8, 2:5), Pol Bodetto 1 (1:2, -, -), Thompson 16 (2:5, 7:8, -), Bargna n.v., Panapesca: Nardella n.v., Bigi (-, 0:2, -), Ragionieri (-, 0:1, -), Amabili 4 (0:1, 2:2, -), Guerra 34 (6:6, 5:9, 6:10), Zatti 2 (-, 1:5, 0:2), Rossi 16 (6:9, 2:6, 2:4), Grattoni 27 (6:7, 9:11, 1:3), Agostini n.v., Johnson 9 (5:6, 2:5, 0:3)

Sodnika: Cicoria iz Milana in Aloisi iz Pescara

Delni izidi: 18:9 (5), 29:19 (10), 38:32 (15), 59:56 (25), 71:67 (30), 87:80 (35)

50N: Zamberlan (39)

S težko priborjeno zmago proti Panapesci iz Montecatini si je Illycaffè končno tudi matematično zagotovil obstanek v A-1 ligi in ohranjanja se teoretične možnosti, da se uvrsti na deseto mesto, a le pod pogojem, da trikrat zmaga (dvakrat v gosteh proti Madiganu in Pfizerju in doma s prvouvrščenim Bucklerjem) in obenem Madigan trikrat izgubi. Vse to pa je s ta čas prikazano igro dejansko nemogoče.

Po nedeljskem porazu z ekipo Metasystem so namreč Tržačani z veliko težavo premagali Toskance, ki delijo z ekipo iz Reggio Emilie zadnje mesto in so že obsojeni na izpad. Montecatini je nastopil le z enim tujcem, Kandardom Johnsonom, ki je zadnji trenutek nado-

mestil poskodovanega Burroughsa.

Kljub okrnjeni postavi pa niso gostje vrgli puske v koruzo in so se z odličnima Guerro in Grattonijem uspešno zoperstavljali boljsemu tekmeču. Tržaski igralci so tokrat zaigrali dobro, ko jim je uspelo izvesti hitre protinapade, veliko slabše pa proti postavljeni obrambi. Tudi kritje nasprotnikov ni bilo vselej pazljivo; tako so bili Bernardijev varovanci skoraj vedno v vodstvu, ki pa ni bilo nikoli večje od sedmih-osmih točk. K sreči so tokrat v ključnih trenutkih znali

Ostali izidi 29. kola: Scavolini - Benetton 85:89, Cagiva - Stefanel 72:74, Birex - Comerson 65:70, Teorematour - Pfizer 93:80, Madigan - Metasystem 87:78, Buckler - Filodoro 8:2:70.

Vrstni red: Buckler BO 44, Filodoro BO 42, Benetton TV, Cagiva VA in Stefanel MI 38, Scavolini PS 36, Birex VE 34, Teorematour RO 32, Comerson SI 28, Madigan PT 24, Pfizer RC in Illycaffè TS 18, Panapesca Montecatini in Meta System RE 8.

Prihodnje kolo (26.3.): Benetton - Birex, Comerson - Madigan, Filodoro - Cagiva, Metasystem - Scavolini, Panapesca - Buckler, Pfizer - Illy, Stefanel - Teorematour.

MAVHINJE / 8. REDNI OBCNI ZBOR ŠD GRMADA

Z občnega zbora v Mavhinhah (Foto KROMA)

Osmi redni občni zbor SD Grmada je pravzaprav bil le drugorazredna točka letošnje sezone, saj je glavni dogodek vsekakor predstavljalo praznovanje pete obletnice delovanja jamarskega odseka, ki je trenutno tudi edini aktiven.

Kljub temu, da ima jamarstvo na Krasu ideal-

ne naravne pogoje, se je predsednik Igor Gabrovec v svojem poročilu zlasti potožil nad majhnim številom aktivnih članov. Prav populariziranje jamarstva spada med prvenstvene cilje društva, ki noče ostati le majhna elitna skupina. S tem v zvezi je Gabrovec omenil pristop novih cla-

Delovanje je zelo pestro Trn v peti je številčnost

Tema večera pristop članov italijanske narodnosti

nov, odbor pa opomnil, da bo treba interesom in potrebam novih članov tudi ugoditi. Precejšnje je recimo zanimanje za sportno plezanje.

Kar se samih dosežkov tiče smo lahko iz tajskega poročila Franca Fabca razbrali, da je bilo delovanje zelo uspešno. Jamarji so se na teren podali približno stokrat, odprli so celo vrsto novih brezen, predvsem pa so v deželni kataster vpisali pet novih jam: v Kapčevi dolini, v sliven-

skih borih, v Lečincih, v Grubjah in pod Sedlom - za boljše poznavalce Krasa, več jam pa so odprli tudi v Sloveniji na komenskem področju. Nekaj razredov nižje srednje sole Igo Gruđen in znanstvenega liceja Francé Prešeren so pospremili v jamo v Lascu pri Sempolaju. Take akcije bo treba vsekakor ponoviti, saj skupaj z jamarso solo predstavljajo bodočnost društva. Pano-ga, ki nima tekmovalnih ciljev in kot taka tudi nima večjega prostora v medijih, mora morebitne nove privrzenec privabljati predvsem s čim rednejšim neposrednim predstavljanjem svoje aktivnosti. Precejšnja zaceta ovira so seveda veliki finančni stroški, ki jih zahteva jamarška oprema. Kljub temu je društvo pripravilo zanimiv video in predstavilo novo nalepko, v načrtih pa ima se drugi video, ki bi seveda bil dobrodošel tudi v didaktične namene.

Bogata diskusija se je vnela v zvezi z morebitnim pristopom članov italijanske narodnosti. Kot kaže je kar precej takih, ki bi radi pristopili h Grmadi, člani pa se seveda bojijo, da bi nova komponenta prevladala. Posegel je tudi predstavnik ZSSDI Marij Sus-teršič, ki je pohvalil številčnost ponudb in

NOGOMET / U 21

Italija v pol ure pometla z Estonijo

Prvi gol že po 35 sekundah

Italija - Estonija 7:0 (6:0)
STRELCI: Vieri v 1., 22. in 27., Ametrano v 15., Del Vecchio v 18. in 21., Binotto v 47. minuti.

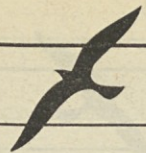
ITALIJA: Doardo, Canavaro, Tosto, Ametrano, Galante (v 62. min. Falcone), Fresi, Binotto, Brambilla, Vieri, Bigica (v 46. Tachinardi), Del Vecchio.

ESTONIJA: Tohver, Kuhta, Krollov, Klisman, Koiv, Lelov, Olesk, Vahtramae (v 72. min Meet), Saks (v 89. min. Zelinski), Oler-ski, Pasnicenko.

Pozor, zdaj! In takoj 1:0 za Italijo, ki je prvič zadela ze po 35 sekundah igre. »Azzurrini« Cesareja Maldinija so nato le se stopnjevali svojo očitno premoc in v prvih sedemindvajsetih minutah mrezo nebogljernih Estoncev naceli se petkrat. Kljub temu jim je uspel nenavaden »podvig«: med 35. in 38. minuto jih je sodnik opomnil kar tri, od katerih bo Bigica v naslednji kvalifikacijski tekmi mladinskega prvenstva under 21 proti Ukrajini moral prestati eno kolo kazni. Tudi drugi polcas se je začel obetavno in Binotto je takoj postavil 7:0, do konca pa nadaljnjih golov ni bilo.

Marko Oblak

JADRANJE

Kotalkanje
Lepo
priznanje
za Tanjo
RomanoNocoj v Sosljanu
dve skupščini
Čupinih članovIzredni in redni 23. občni zbor
Poziv k množični udeležbi

Clani Jadrlnega kluba Čupa se bodo drevi na se-dezu v Sosljanu sešli na letni skupščini, ki bo izredna in redna hkrati. Na izrednem občnem zboru se bodo (pricetek ob 20.30) izrekli o nekaterih pomembnih statutar-nih spremembah, na 23. rednem zboru pa bo med drugim ocenili nastali položaj ob spremembah lastništva v Sosljanskem zalivu. Zaradi pomembnosti obeh skupščin odbor poziva člane k čimbolj množični ude-ležbi, da bi omogočili nemoten potek obeh skupščin.

KOŠARKARSKA D LIGA / BO BELOZELENIM USPEL VELIKI PODVIG?

Cicibona zadnja ovira
Ardite na poti v C2 ligoBivši A ligaš Turel nočna mora Kovačičevega moštva
Bo Kontovel končno ugnal Inter? - Se bo Sokol prebudil?

Ceprav do konca košarkarskega prvenstva D lige manjka še 9 kol, bi lahko že razplet 22. kola dokončno razjasnil sliko na vrhu lestvice, ali vsaj kar se tice prvega mesta. Goriska Ardita je v dose-danjih 21 tekmah dosegla že 18 zmag in s 4 točkami prednosti vodi pred ostali-mi tekmeči za prestop v C2 ligo. Med temi je tudi **Ci-cibona Mingot**, ki bo prihodnjo sredo odigrala se zaostalo tekmo s Santosom in bi torej lahko znižala zaostanek na sami dve točki. Kovačičevi fantje pa bodo v nedeljo zjutraj (ob 11.30) gostili prav Ardito, ki je že uspešno odpravila ostale najbližje zasedovalce (Pom in Santos) in ima torej pred sabo še zadnjo resno oviro. Zanimiv pa je tudi preostali spored kola,

saj je se nekaj važnih tekem med mostvi, ki se potegujejo vsaj za drugo mesto (drugouvršceni bo igral dodatne tekme za pre-stop v C2 ligo). Med temi je tudi **Kontovel**, ki bo gostil Inter 1904, v roce pa bo tu-di na tekmi med Cusom in Pomom. Lahko nalogo ima **Sokol**. Po zadnjih neslav-nih nastopih bo skušal proti Libertasu spet zaigrati, tako kot zna.

CICIBONA: Naloga belo-zele-nih bo zelo težka, saj je goriska postava zelo solid-na, predvsem pa ima posa-meznika, ki je v tej katego-riji poglavje zase, to je bivši A ligas Davide Turel, ki je se v lanske sezoni polnil kose v C ligi (Jadranu je v drugi tekmi nasul 35 točk). Cicibonasi bodo seveda morali skušati čimbolj zau-staviti tega igralca, ki pa

sam tudi ne more odločiti tekme, kar pomeni, da bo-do o zmagovalcu odločali drugi faktorji. Cicibonasi bodo morali zlasti v obrambi igrati z maksimal-no angažiranostjo, v napa-du pa sta le zbranost in skupinska igra ključ uspe-snosti. Po dolgem času se bo v postavo vrnil tudi **Ivan Bajc**, tako da bo trener (in sedaj tudi doktor) **Ko-vacič** lahko računal na po-polno postavo.

KONTOVEL: Po gren-kem porazu s točko razlike proti Pomu, bodo **Konto-velci** skušali nadoknaditi zamujeno na račun **Interja 1904**, ki se je se pred par tedni boril za najvišja me-sta, nato pa je ostal brez nekaterih standardnih igralcev in zdrknil celo na deveto mesto. Plavobeli imajo tako obenem priloz-nost, da se Interju tudi od-dolžijo za zadnje tri poraze (dva lani in enega letos), trener **Claudio Starc** pa bi moral računati na vse po-sameznike.

SOKOL: Res je, da na-brežinski košarkarji že dalj časa igrajo v nepopolni po-stavi, brez poškodovanih Civardija in Stanisse, obca-sno brez Boruta Pertota, nazadnje pa brez Martina Pertota, je pa tudi res, da je **Emilijeva** ekipa, po tesnem porazu z Ardito in vselej škodljivem pustnem ob-dobju, vidno popustila in nadaljuje sezono skoraj »pro forma« (4 porazi v zadnjih 5 tekmah). Glede na igralški potencial si po-razov z več kot dvajsetimi točkami razlike (-20, -20, -28) res ne bi smela dovoli-ti. Jutri bodo Starc in ostali gostili skromno, a borbeno

peterko **Libertasa** in imajo torej priložnost, da spet dvignejo glavo.

TAKO V 1. DELU: **Ardi-ta - Cicibona 100:92** (Jogan 21, Battilana 18, A.Zuppin 13, Tomsic 12, **Inter 1904 - Kontovel 99:86*** (Gulic 17, Kralj 14, Spadoni 12, Turk 10, I.Emili 10, Starec 10), **Libertas - Sokol 71:87** (Ci-vardi 23, M.Pertot 17, B.Pertot 12, Paulina 10)

Vanja Jogan

Breg zgolj
za prestiž
Polet prost

Minus dva. Do konca košarkarskega promocijske-ga prvenstva manjkata le se dve koli, zatem pa se bodo stiri najboljše ekipe po play off sistemu potegovala za napredovanje v D ligo. Zal pa tu ne bo naših mostev, saj sta tako **Breg** kot **Polet** na spodnjem delu skupne lestvice. **Brežani** so si sele v prejšnjem kolu dokončno zagotovili obstanek v ligi, medtem ko so **poletovci** prav na robu prepada in se-le v zadnjem kolu bo padla končna odločitev, saj bo openska peterka v tem kolu prosta in lahko le upa, da bodo tudi ostali kandidati za izpad (Vialesport in Ma-gic) ostali praznih rok.

BREG: **Salvijsvo** mostvo bo gostilo peterko **Drago Basket**, ki ima še nekaj teo-retičnih možnosti, da se dokoplje do četrtega mesta, belordecji pa bi se z novim uspehom lahko povzpeli na sedmo mesto. (VJ)

ODBOJKA / 2. ŽENSKA DIVIZIJA

Dom Imsa se bo v povratnem
delu boril za napredovanje**Dom Imsa - Caffè Morocco 3:0 (15:4, 15:2, 15:6)**

DOM: Tomsic, Lando-Musina, Kovic, Humar, Ursic, Kocijancic, Zuccarino, Cerne.

Locniška sesterka sploh ni bila dorasla domovkam, ki so znale izkoristiti vsako njeno najmanjšo napako. Zlasti »neusmiljene« so bile Goricanke v protinapadu, tako da jih je treba pohvaliti, čeprav se jim za zamgo ni bilo po-trebno pretirano naprezati.

Villacher Bier - Dom Imsa 2:3 (15:11, 12:15, 15:12, 7:15, 12:15)

DOM: Cerne, Tomsic, Lando-Musina, Kovic, Humar, Ursic, Kocijancic, Zuccarino.

V sreed so domovke dosegle novo izjemno pomemb-no zmago. Srečanje v Trziču je bilo na odlični tehnični ravni in izjemno borbeno, tako da je bila zmaga se slajsa. Ključen je bil drugi set, v katerem je Villacher bier ze vo-dil z 8:0, potem ko je tesno osvojil uvodni niz. Tedaj so se domovke zbrale in visok zaostanek nadoknadile, v nadaljevanju pa (ce ne upoštevamo nerodno zapravlje-nega 3. seta) so bile občutno boljše od zilavih nasprot-nic.

Po prvem delu so se domovke lahko same prepričale, da se lahko potegujejo za napredovanje v 1. divizijo, v katero bosta prestopili prvi dve uvršceni sesterki. Čaka jih vsekakor hud boj, v katerem pa res niso brez možno-sti.

Izid 6. kola: Azzurra - Villacher bier 1:3.

Vrstni red: Torriana in Dom Imsa 8, Azzurra, Villa-chier bier in Grado 6, Lib. Capriva 2, Morocco 0. (Torria-na ima tekmo manj, Dom Imsa in Villacher bier imata tekmo več)

1. MOSKA DIVIZIJA

Fossalon - Olympia 1:3 (17:16, 7:15, 6:15, 14:16)**OLYMPIA:** Dorni 2+0, M. Komjanc 9+9, Hlede 3+3, Frandoli 1+3, Cevdek 3+0, E. Lutman 15+6, Spacapan 3+4, Corsi 0+0, M. Lutman 0+0.

Olympia je že v prvem setu imela na voljo dve zaključni zogi, vendar je set, v katerem je zgrešila prevec servisov, izgubila, toda v naslednjih dveh je bila občut-no boljša. Kazalo je, da tudi v četrtem setu ne bo težav, toda Olympia je po začetnem vodstvu popustila in Fos-salon je povedel celo s 14:12, vendar so gostje v nekaj naslednjih akcijah spet uveljavili svojo premoč. Velja omeniti, da je Olympia igrala okrnjena (brez Bense, Se-nija in M. Vogrica), dobro pa sta tokrat svojo nalogo opravila krilna igralca Martin Komjanc in Edi Lutman.

Ronchi - Nas prapor 3:0 (3:0 (15:5, 15:4, 15:9)**NAS PRAPOR:** Boskin, Bevcar, Legisa, V. Juretic, Sfi-ligoi, Kovic, Miklus, Gulin, Pavlin, Devetak.

Nas prapor je bil proti Ronchiju povsem brez moci. Proti zelo solidni ekipi je igral zelo slabo in ni niti za hip ogrozil zmage ronske sesterke, ki se poteguje za na-predovanje v D ligo. Očitno je, da so igralci Nasega pra-pora v precejšnji krizi, po mnenju trenerja Legise pa gre za krizo psihološke narave.

Edini, ki je v splošni sivini zadovoljivo opravil svojo nalogo, je bil tokrat Stefano Sfiligoi.

Ostali izid 14. kola: Grado - Turriaco 1:3, Nas prapor - Mossa 0:3, Caldini - Intrepida 0:3, Acli Ronchi - Corri-doni 3:0, Cormons - Torriana 3:0.

Vrstni red: Mossa 26, Ronchi 24, Turriaco in Olympia 18, Intrepida in Nas prapor 16, Cormons 14, Torriana 12, Caldini 10, Corridoni 8, Fossalon 2, Grado 0.

KOŠARKA / JUTRI (OB 18.30) V 23. KOLU C2 LIGE

Nov uspeh Bora Radenske?

Domovci bodo skušali doseči prvi letošnji uspeh v gosteh

V 23. kolu košarkarske C2 lige imajo **borovci** lepo priložnost, da podaljšajo zmagovito serijo (7 uspehov v zadnjih 8 tekmah), saj bodo gostili peterko iz Staranzana. Mnogo težja je naloga **Doma**, ki bo igral v Manzanu. Mianijeva ekipa v gosteh letos še ni zmagala.

BOR: derbi z Domom je potrdil, da so borovci v najboljši formi. **Sancinova** ekipa bi morala jutri zmagati brez težav, vprašanje pa je, ali se bodo belozeleni lotili tekme s pravišnim odnosom. Pred dvema tednoma so gostili videmsko pe-terko Virtusa, ki je vpletena v boj za ob-stanek in so, po blede predstavi zaradi podcenjevanja, le v zadnjem hipu na-doknadili visok zaostanek ter tesno zmagali. Proti **Staranzanu** bo treba torej

tako zaigrati s polno paro.

DOM: Vse kaže, da se je dobra faza **Domovih** košarkarjev že zaključila, saj so Corsi in ostali v zadnjih tednih spet doziveli tri visoke poraze in tesno zgubili s Spilimbergom. Jutri bodo belor-deci igrali v **Manzanu**, ki je z 22 točka-mi na sredini lestvice in nima več am-bicij. Domovci, ki imajo sedaj že 6 točk zaostanka za predzadnjim na lestvici, bi lahko to situacijo izkoristili in zlasti z boljšo obrambo skušali presenetiti vi-demske košarkarje.

TAKO V 1. DELU: **Staranzano - Bor Radenska 58:71** (D.Barini 14, M.Simo-ni 12, Smotlak 10), **Dom - Manzano 70:83** (Di Cecco 20, Podbersig 17, Or-zan 11).(VJ)

ODBOJKA / MED NARAŠČAJNICAMI PO VČERAJŠNJI ZMAGI PROTI VILLESSEJU

Sovodenjke so se uvrstile v končnico za naslov

Dom Korotan ostaja na 3. mestu - O prvaku med dečki bosta odločali dodatni tekmi med Olympio in Valom

MLADINKE

Pieris - Sovodnje 0:3 (6:15, 8:15, 9:15)**SOVODNJE:** Tomsic, Lando-Mu-sina, Kovic, Humar, Ursic, Ko-cijancic, Zuccarino, Tosoratti.

V zaostali tekmi so Sovodenjke dosegle gladko zmago, čeprav so na-stopile s postavo »deklic«. Trener Je-roncic je pričakoval težji dvoboj, to-da odpor Pierisa je bil skromen, res pa je tudi, da so Sovodenjke igrale res dobro. Posebej viden je bil napre-dek Tosorattijeve v napadu.

DEČKI

Val - Olympia 3:0 (15:8, 15:1, 15:4)**VAL:** Manià 6+2, R. Lutman 6+3, Lukež 9+7, Mučič 2+0, Florenin 4+3, G. Lutman 2+1, De Mori, D. Lutman, Figelj.**OLYMPIA:** Braione 1+3, Miklus 0+0, Frandolić 0+1, Cernic 2+0, Jelen 0+0, Guzzon 0+0.

Valovci so se vodeli Olympii od-dolžili za poraz iz prvega dela in si tudi dokončno zagotovili drugo me-sto na lestvici po končanem rednem delumprvenstvu. Val in Olympia se bosta zdaj se dvakrat pomerila med sabo za določitev letošnjega prvaka. Treba je reči, da je Olympia v Stan-drežu nastopila tokrat v dokaj okrnjeni postavi, ki se je le v prvem setu solidno upirala valovcem. Olym-pia je povedla s 4:1, to pa je bilo tudi vse, saj je Val nato dosegel dvanajst zaporednih točk in po določeni rekaciji gostov osvojil set. Naslednja dva seta sta bila povsem enosmerna,

saj je bila premoč Vala pri mreži zelo velika.

Finvolley - Soča Gostilna Devetak 0:3 (5:15, 7:15, 10:15)**SOC:** M. Cernic, M. Golob, Hle-de, Kovic, Orel, Faganel, Princic, Pe-terin.

Sočani so že v prvem setu odloč-no začeli in takoj visoko povedli ter v dobrih desetih minutah osvojili niz. V drugem setu so v začetku nekoliko popustili in igra je bila manj napadalna, nato so se zbrali in brez težav osvojili set. Ker pa so na-sprotnika začeli podcenjevati, so v tretjem nizu zgrešili veliko servisov, tako da je Finvolley vodil že z 8:2. Spet so se nekoliko bolj potrudili in že je bilo tudi tretjega niza konec. Treba je poudariti, da je pri trziški ekipi manjkali najboljši igralec.

Vrstni red po 1. fazi: Olympia 10, Val in Soča 6, Finvolley 0.

DEKLICE

Skupina A
Olympia - Libertas Capriva 3:1 (15:6, 13:15, 15:8, 15:4)**OLYMPIA:** Persè, Sfiligoi, Hlede, Cetul, Klede, Batistic, Benedetti, Ba-gon, Pipan.

Olympia je bila tudi v povratni tekmi boljša od domovk. Srečanje je v bistvu odločalo o drugem mestu v skupini, zdaj pa je že bolj ali manj jasno, da bo v play offu igrala sesterka iz Gradisca, Goricanke pa se bodo morale zadovoljiti s tretjim mestom. Da ne bo nesperazumov: takšna uvrstitev bi pomenila uspeh, saj Domovo ekipo sestavljajo v veliki večini igralke letnikov 1982 in 1989/3. Vseeno ostaja kanček grenkobe, da v obeh srečanjih s Torriano naše igralke niso pokazale vsega, kar zmerejo. V pone-deljek so na primer v prvem setu že vodile z 12:8, a so set vseeno izgubi-le, potem pa odgovedale na vsej črti.

znanju in igri.

Ostala izida 8. kola: Torriana - Grado 3:2, Fincantieri - Lib. Gorizia 3:1. **Vrstni red:** Torriana 16, Grado 12, Fincantieri 10, Lib. Gorizia 6, Olympia 4, Capriva 0.

Skupina B

Izid 8. kola: Ronchi - Fincantieri 0:3. Dom je bil prost **Vrstni red:** Dom Imsa 12, Azzurra in Fincantieri 6, Acli Ronchi 2. (Farra izključena iz prvenstva)

NARAŠČAJNICE

Skupina A
Torriana - Dom Korotan 3:0 (15:13, 15:1, 15:4)**DOM KOROTAN:** Branca, Brisco, Drioli, Cej, Sosol, Marvin, Klanjšček, Koren, Toros.

Torriana je bila tudi v povratni tekmi boljša od domovk. Srečanje je v bistvu odločalo o drugem mestu v skupini, zdaj pa je že bolj ali manj jasno, da bo v play offu igrala sesterka iz Gradisca, Goricanke pa se bodo morale zadovoljiti s tretjim mestom. Da ne bo nesperazumov: takšna uvrstitev bi pomenila uspeh, saj Domovo ekipo sestavljajo v veliki večini igralke letnikov 1982 in 1989/3. Vseeno ostaja kanček grenkobe, da v obeh srečanjih s Torriano naše igralke niso pokazale vsega, kar zmerejo. V pone-deljek so na primer v prvem setu že vodile z 12:8, a so set vseeno izgubi-le, potem pa odgovedale na vsej črti.

Olympia - Morrese 0:3 b.b.

Olympia se je na igrišču predsta-vila s premajhnim številom igalk in bo srčanje izgubila brez boja, ker

pa se ji je to zgodilo že drugič, ji zdaj grozi izključitev iz prvenstva.

Ostali izid 7. kola: Cormons - Torriana 0:3. **Vrstni red:** Morrese 23, Torriana 20, Dom Korotan 11, Mo-rocco 10, Olympia 3, Cormons 0.

Skupina B

Sovodnje - Villesse 3:0 (15:8, 15:1, 15:12)**SOVODNJE:** Tomsic, Terpin, K. in T. Vizintin, Zulina, Ursic, Danie-lis, Ferletic, Batistic, Marega.

V odločilnem obračunu za uvrstitev v play off Sovodenjke niso odpo-vedale. Z dobro in zrelo igro so pov-sem nadigrle Libertas Villesse in imajo zdaj (s tekmo več) kar sedem točk več od njega, kar pomeni, da jim končno drugo mesto za Fincan-tierjem ne more več uiti. Sovo-denjke so bile v prvih dveh setih za razred boljše od nasprotnic, v tretjem pa niso popustile niti tedaj, ko so že zgubljale z 12:8.

Sovodenjke so v tem srečanju po-trdile, da bi bila njihova uvrstitev v koncnico se bolj zanesljiva, ko jih ne bi pestila golpa, zaradi katere so ne-rodno izgubile nekaj točk. Za dekleta in njihovo trenerko Katrin Lovisutti pa pomeni uvrstitev med četverico najboljših sesterk v pokrajini vsekakor velik uspeh.

Izidi 11. kola: Pieris - Sovodnje 0:3, Ronchi - Fincantieri 0:3, Villesse - Etsi 3:0. **Zaostala tekma:** Sovodnje - Pieris 3:0 (15:4, 15:8, 15:3).**Vrstni red:** Fincantieri 25, So-vodnje 24, Villesse 17, Staranzano 14, Etsi 10, Pieris 8, Ronchi 1.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Zasanjali se boste o prijetnih dogodkih, ki se nezadržno približujejo. Če bodo zares prijetni, je se vprašanje, zagotovo pa je res, da je o njih prijetno sanjariti.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Kljub temu da ste že tako ali tako počasni, boste se bolj upočasnili svoj življenjski ritem. Nikar se ne bojte, da boste kaj zamudili. Najlepše stvari vselej pridejo od zadaj.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Lenobam boste zeleli dokazati, da se motijo, zato boste pohodili plin in delali za tri. Dokazali ne boste ničesar, zagotovo pa boste ustvarili se dve novi lenobi.

RAK 22. 6. - 22. 7.: S polno paro se boste lotili načrtovanja prostih dni, vendar se vam bodo načrti zaradi neusklajenosti interesov začeli grdo krhati. Navsezadnje bo lepše, kot pričakujete.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Končno bo tudi vas začela razganjati pomlad. Razposajeni boste, divji in neulovljivi. Polni boste novih načrtov in lepih spominov. Uživajte do naslednje pomladi.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Odločili se boste, da enkrat za vselej opravite s svojo sumničavostjo. Za začetek si boste dovolili spoznanje, da vam nihče ne nagaja. O ja, nagajate sami sebi.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ne boste ravno med oblaki, saj vaše počutje ne bo ravno sijajno. Bo pa ravno dovolj dobro, da boste lahko treznega razuma presojali o smiselnosti vašega početja.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Dovolj vam bo starih, utečenih poti in starih, dolgočasnih obrazov. Pohiteli boste v nove kraje med nove ljudi in se vseskozi posvečali v prvi vrsti sebi.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Znova boste naleteli na meje svoje svobode ter se odločili, da jih prebijete. Ne vabite nikogar s seboj, kajti sreče, ki blešči onstran meja, nihče ne bi prenesel.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Skozi črne oblake bo zavel tople vetrič optimizma. Preplavila vas bo sveža življenjska volja, vas ponesla v objem prebujajoče se narave ter vam odprla srce.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Zeleli boste biti cimveč sami, zato boste spretno odbijali vsiljivce. Ko boste zvečer naposled ostali sami, si boste zazeleli njihove prisotnosti, vednar bodo že daleč.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Na nedolžno gesto bližnjega se boste odzvali s togo obrambno držo. Preden vzrožite, si dajte čas in se vprašajte, kaj vam je vstalo iz globin. Ko odkrijete, vzrožite nanj.

IZLET ZA KONEC TEDNA

Na Kureščku so kurili kresove

Razgledni vrh obiskujejo romarji vseh vrst

Vzpetina v »senci« mozkrskih gozdov je dovolj izrazita in samosvoja, da privlaci obiskovalce že stoletja. Zaradi izstopajoče lege so na vrhu v času turskih vpadov kurili opozorilne kresove, kasneje je tam zrasla romarska Marijina cerkev, ki so jo med vojno požgali. Zdaj spet stoji in Kurešček je nekaj posebnega ne le kot razgledisce, ampak tudi kot oživljeni romarski kraj.

Verjetno je ni cerkve na katerikoli nasih vzpetin, ki bi bila tako obiskana in bi imela tak verski pomen, kot cerkev na Kureščku. Posvečena je Mariji Kraljici miru, obnova razvalin nekdanje cerkve pa se je začela po letu 1989. Takrat je neki vernik začel dobivati sporočila Kraljice miru, da naj obnovijo njeno svetišče na Kureščku. Odkar so začeli z obnovitvijo cerkve, ki je bila posvečena leta 1992, jo obiskuje veliko romarjev. Njim in drugim obiskovalcem Kureščka je namenjeno tudi gostoljubje romarskega (prej turističnega) doma pod vrhom. Odprt je ob vikendih in običajno tudi med tednom, v njem pa se ponuja presenetljivo raznolik izbor jedi.

Naj bo motiv za pot na 826 metrov visoki Kurešček tak ali drugačen, v nobenem primeru ni vredno slediti nacelu, da se moramo pripeljati najvišje. Cesta sicer drži do doma in se v obliki izboljšane kolovoza nadaljuje prav na vrh, vendar to se ne pomeni, da ne gre tudi peš. Resda predvsem po

Pogled na Ljubljansko barje in Kamniške Alpe

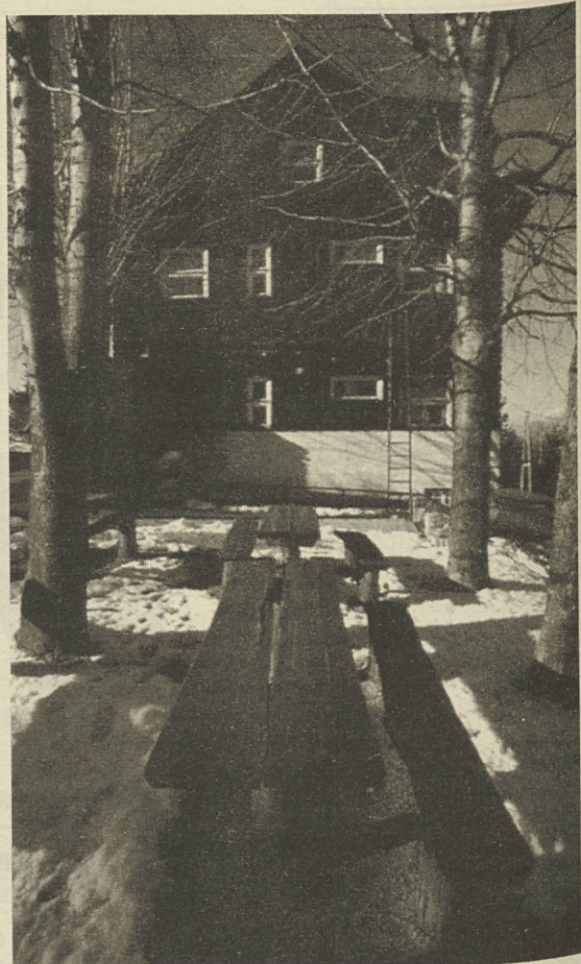
makadamskih cestah, bolj zavzeti za hojo pa si lahko izberejo označeno pot s Turjaka v Iski Vintgar. Pri tem bo pršla prav karta Potovanje po Turjaku, Velikih Lasčah in Robu z okolico v merilu 1:30.000. Če se odločimo za običajni dostop z vozilom z Iga, je dovolj Izletniška karta Ljubljana-okolica v merilu 1:50.000. V tem primeru lahko avto pustimo na križcu kilometer pred domom ter se proti vrhu odpravimo peš: po cesti ob travnikih, na katerih se po podaljšani zimi prebujajo prvo pomladansko cvetje. Srečanje z roznato pomladansko reso, že odcvetajočim telohom in drugimi znanilci pomladi dokončno prepriča, da je hladnega letnega casa konec.

S travnikov, ki obkrožajo romarski dom, je čudovit razgled na bližnje in daljnje vzpetine in doline. V hribovitem svetu južnega obrobja Ljubljanskega Barja, med Ahacem in Krimom se pogled ustavi na raztresenih hisah, vaseh in številnih cerkvah, izjemna lega razgledišča pa pride se bolj do izraza v vetrovnem dnevu, ko pogledi segajo najdlje: v ozadju se razširjajo Posavsko hribovje, pobeljene Kamniške in Savinjske Alpe, Polhograjsko hribovje, razpotegnjene Karavanke, belo nasršene Julijske Alpe. Z vrha Kureščka se odpre pogled se na drugacem, bolj gozdnat svet med Gorjanci in Snežnikom, ki kljub številnim vasem daje slutiti divjino in samoto. V oddaljenem ozadju se dviguje celo zasneženi Risnjak in njegova gorska okolica, v bližini pa se kot nekakšen varuh razširja gozdnat Mokrc.

Pravzaprav je Kurešček poseben kraj tudi za romarje, ki jih tja nista zvalila niti cerkev niti križev pot ob njej: razgled odpira možnosti in siri misli na potovanje v daljave, ki vabijo. To, da zanje ni časa, je samo navidezem izgovor in tudi sedaj nam se ni treba domov. Če smo za izlet na Kurešček izbrali dostop z vozilom z Iga, se lahko zapeljemo skozi Osredok v Rob in se na Rasici ustavimo v Trubarjevi domačiji. K postanku vabi se grad Turjak, k hoji pa bližnji Bajdinski slapovi, medtem ko se najbolj zavzeti morda ne bodo mogli upreti kratkemu vzponu z Malega Lo-

cnika na Goro oziroma Sveti Ahac, ki smo ga opazovali že s Kureščka.

Dario Cortese

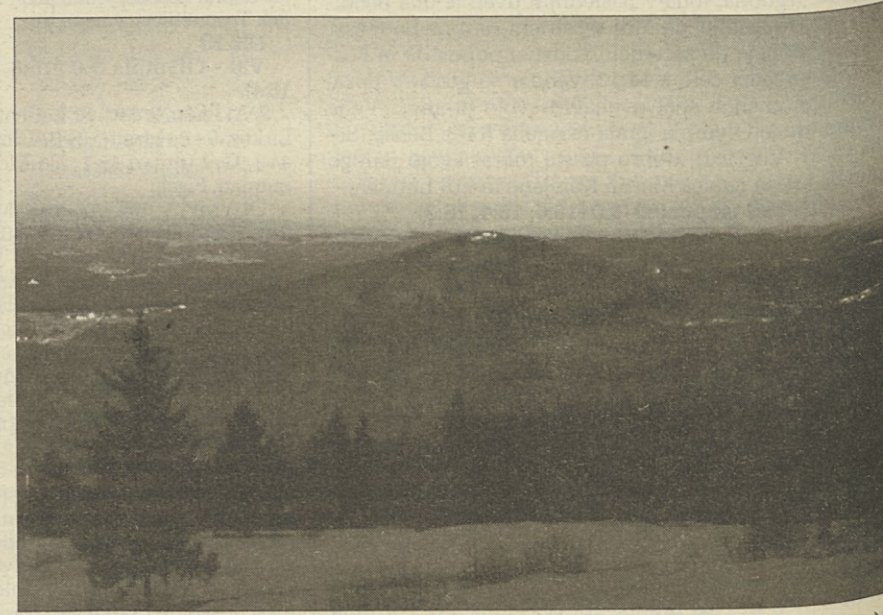
Romarski dom na Kureščku

Dobravica, slikovita vas ob cesti Ig - Golo

Leska že odcveta

Nasproti Kureščka se dviguje Gora s cerkvijo sv. Ahaca (Vse fotografije: Dario Cortese)

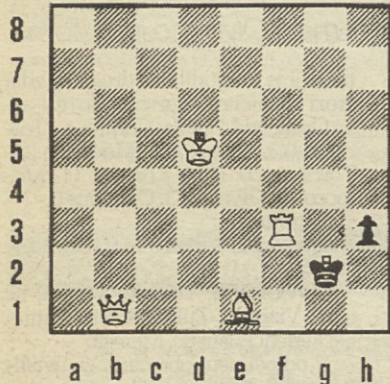
ŠAH

Karpov - K. Georgijev / Tilburg 1994

Izgleda, da bo črni uspel ubraniti napad belih figur na polje f7 in se zoperstaviti s proti igro na obeh lovčevih diagonalah. Toda beli, ki je na potezi, je ocenil, da je napočil pravi trenutek za akcijo na črnega kralja. V napad je usmeril vse razpoložljive moči in obramba črnega je morala popustiti!

Resitev naloge

Napad belih figur je zasnovan na vezavi črnih trdnjav na diagonali a2 - g8, oziroma na polju f7, zato je prva poteza belega razumljiva 1.Lf7:+! Tf7: 2.Seg5 hg5 3.Sg5: Po skoku belih skakačev se je odprla tudi pot belih trdnjav na osmo linijo. 3...Tdf8 4.Te8! in vse črne figure so vezane na obrambo! 4...Dd6: 5.Df7:+ Kh8 6.Se6 se odločilen skok belega skakača in črni se je vdal!

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaž Srsen. Pravilni odgovori pa prinašajo čeden kupček denarja...

DANSKA

Pravljiačni deželi Jutlandija in Zelandija

Hribov v najjužnejši skandinavski državi ne poznajo

Danska, najmanjša in najjužnejša med skandinavskimi deželami, obsega polotok Jutlandijo, ki meji na Nemčijo in več kot 400 otokov, od katerih pa je naseljenih le kaksnih sto. Ima več kot 4000 kilometrov obal, toda morje, ki tudi poleti ni toplejše kot 20 stopinj Celzija, za obiskovalce z juga ni pretirano vabljivo. Veliko je zanimivih otokov, kot je na primer Møen z izrednimi belimi apnenčastimi klifi, ki se dvigujejo več kot 100 metrov visoko nad razpenjenim morjem.

Na nekaterih otoki so privlačne peščene plaze, na njih pa poleti prevladujejo domačini in nemški turisti, drugi pa so prekriti s polji, gozdovi in prijetnimi ribiškimi vasi in napol lesenimi hiškami, ki so posejane vsepovsod.

Privlačen je tudi otok Bornholm, ki leži 200 kilometrov vzhodno od Ko-

ebenhavna. Zanimiv je zaradi belih pesčenih obal, pesčenih nasipov, gradov, cerkev ...

Funen, otok med Jutlandijo in otokom Zelandijo, je nekakšen danski vrt, z veliko kmetijskimi površinami, gozdovi in starimi kmetijami. Najlepši je v maju, ko pokrajina valovi v rumenih gorčicnih cvetovih. Največje mesto Funena Odense je tudi rojstno mesto pravljicarja Hansa Christiana Andersena. Je univerzitetno mesto z mnogimi muzeji, med katerimi ne smete izpustiti Andersonovega, kolesarskimi stezami in predeli, ki so namenjeni pešcem.

Kratke razdalje in dobre ceste ter trajektne povezave omogočajo, da si lahko turist Dansko vsaj površno ogleda v nekaj dneh. Notranjost je pretežno ravna in s skromnimi vzpetinami (najvisja 173 metrov) tu in tam je naravnost idealna za potepa-

nje s kolesom. Najbolje je, če se drzis prijaznejših, manj prometnih cest, ob katerih se vrstijo prijetne vasi z naravnost idiličnimi hišami, na katerih ne smejo manjkati polkrožne cipkaste zaves. Mimo bežijo tudi prijetne vasi, v katerih niso nobena redkost s slamo krite hiše, ki nehoti vzbujajo videz pravljiačne dežele.

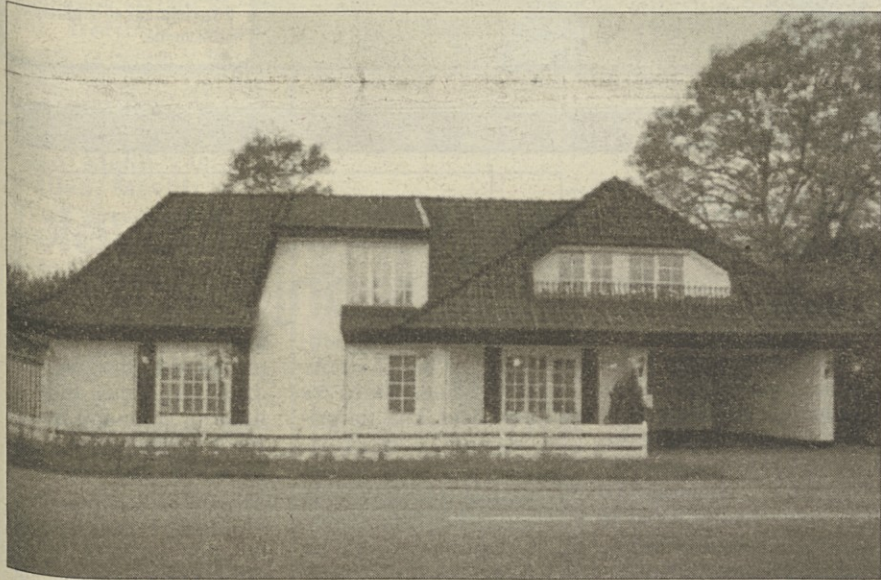
Pravzaprav se Danci res lahko pohvalijo s pravljiačno deželo. Zgradili so jo v koncernu slovitega izdelovalca otroških igrac - LEGO. Na površini 100 tisoč kvadratnih metrov se razkazuje pravljiačni park Legoland, ki vsako leto privabi na tisoče otrok, nad umetnijami iz Lego kock pa se navdušujejo tudi njihovi starši. Več kot 33 milijonov znamenitih kock so potrebovali, da so zgradili meter in več visoke hiše, ki so značilne za različne strani sveta.

Nadvse zanimiv pa je lahko tudi obisk vasice

Lejre v notranjosti največjega otoka Zelandije. Eksperimentalni center v bližini mesteca Roskilde so odprli leta 1964 z namenom, da bi čimbolj verodostojno raziskali, rekonstruirali in pojasnili življenjske pogoje iz kamene in železne dobe ter iz 19. stoletja.

V okviru raziskovalnega centra si lahko ogledate tudi filme o delu in raziskavah, za skupine pripravljajo strokovne seminarje, periodično pa izdajajo tudi publikacije in knjige. Lejre je odprt za obiskovalce od maja do oktobra, ko tu živi večje število prostovoljcev in študentov, v poletnih mesecih pa lahko danske družine tukaj preživijo poletne počitnice, seveda če jih mika spoznavanje starodavnih tehnik obriti in preprost ter čimbolj naraven način življenja.

Igor Fabjan

Moderna, a prijazna danska hiša (Foto: Igor Fabjan)

NORVEŠKA

Dovoljen lov na tjulinjeve mladiče

Potrebujejo jih za znanstvene namene

Norveška je sklenila, da bo po petih letih prepovedi letos znova dovolila lov na tjulinjeve mladiče v znanstvene namene. Za potrebe znanosti v letosnjem letu so dovolili ulov 2600 tjulinjevih mladičev, medtem ko je po poročilih norveškega ministrstva za ribištvo komercialni lov se vedno prepovedan.

»Norveški lovci bodo lahko lovili le tiste tjulinjeve mladiče, ki so jih matere zapustile,« je poudaril pristojni norveški minister Jan Henry T. Olsen. Namen vnovičnega dovoljenja za lov na tjulinjeve mladiče je »proučevanje različnih vrst tjulinjev in njihovega načina prehranjevanja, kakor tudi različnih načinov lova«.

Norveška je leta 1989 prepovedala lov na mladiče, ki so jih lovili zaradi njihovih kož. Prepoved

lova je bila tudi posledica velikega ogorčenja mednarodne skupnosti. Poleg tega Evropska zveza prepoveduje vsak uvoz tjulinjeve kože kakor tudi lov nanje, toda Norveška ni članica Evropske zveze. »Pred prihodnjim letom zagotovo ne bomo obnovili dovoljenja za tradicionalni komercialni lov,« je se povedal Olsen.

Kožo tjulinjev, ki jih bodo ulovili za znanstvena proučevanja, bodo seveda prodali, »saj ni nobenega pametnega razloga, da bi jo zavržli v morje,« je dodal. Vecino tjulinjevih mladičev pobijejo lovci s cepini, z udarci po glavi. Nekateri padejo tudi pod krogami pusk, vendar te uporabljajo cedalje manj zaradi tega, ker krogle navadno poškodujejo tudi njihovo dragoceno kožo.

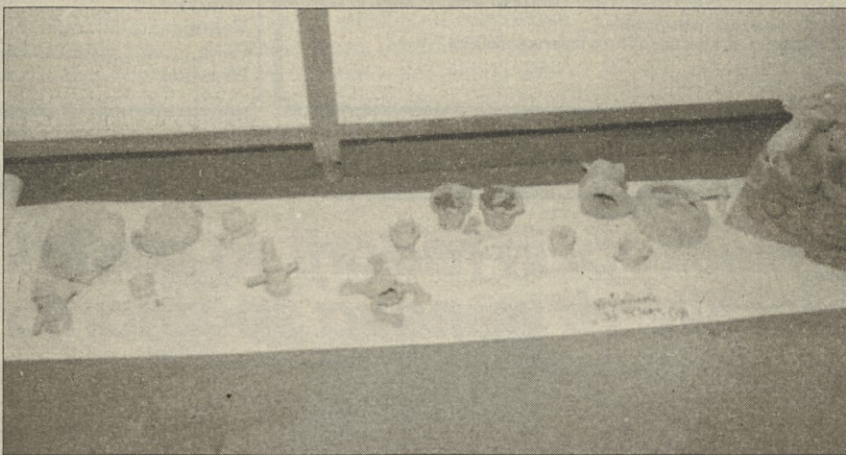
Lov bodo spremljali inšpektorji, ki jih je imeno-

vala vlada v Oslu, trajal pa naj bi le nekaj tednov, ne dlje kot do aprila in se to zgolj na območjih na skrajnem arktičnem severu, na ledenih plosčah okrog norveškega arhipelaga Svalbard v Barentsovi ožini pri Grönlandu.

Politiki in norveška vlada so v razpravah pred sklepom o tem, da bi zanesno dovolili lov v znanstvene namene, zastopali zelo različna stališča. Minister za zunanje zadeve Bjoern Tore Godal je se posebej nasprotiral tej odločitvi v strahu pred morebitnimi negativnimi odzivi tujine, kjer bi utegnili celo bojkotirati norveški izvoz in s tem močno prizadeti trgovino omenjene skandinavske države.

Poleg Japonske je Norveška edina država, ki se naprej lovi kite, čeprav je ta lov Mednarodna komisija za kite (CBI) prepovedala leta 1993. Lani so Norvežani ubili 206 kitov, večino ork, najmanjših kitov, katerih meso so prodali in z njim po podatkih norveškega ribiškega sindikata zaslužili 1,85 milijona dolarjev. Meso kitov na Norveškem prodajajo po približno šest dolarjev za kilogram.

Letos maja naj bi znova zaceli loviti orke, dovoljeno število ulova za letošnje leto pa je 300 primerkov. Ko je Norveška znova obnovila komercialni lov na kite leta 1993, je nalezla na številne obsodbe posameznih držav in naravovarstvenih organizacij. Ekologi so izvedli precej odmevnih akcij, vendar te očitno niso vplivale na najnovejšo odločitev norveške vlade. AFP

Oblikovanje gline v BTC

21. marca je Radio Glas Ljubljana znova gostoval v ljubljanskem BTC in v ta namen pripravil kiparsko delavnico, kjer so lahko vsi obiskovalci oblikovali iz gline. Mentorica akademska slikarka Renata Bolhan je za to dejavnost se posebej spodbudila najmlajše obiskovalce. Izdelki na sliki so rezultat te delavnice. (KaS)

HIJENA

Mrhovinar, ki ga človek že od nekdaj zaničuje (2)

Za en sam obrok si hijena lahko privoči kar 14 kilogramov mesa; seveda tolikšne količine ne potrebuje za preživetje - na dan se zadovolji z dobrim kilogramom mesa. Ni prav nič izbircna in se loti celo oslabeled velikih živali, kot sta lev in slon, ne moti je niti ranjena ali bolna zrtvev, pa tudi posušeni rib se ne brani.

Samice imajo v tropu pomembnejši položaj kot samci

Ce živita samica in samec skupaj, mora samec vedno popustiti želji svoje spremljevalke. V primeru, da lahko plen nasiti samo za enega, se samec umakne in le opazuje, kako se samica gosti. Zato ne preseneča poda-

tek, da je težja kot samec. Na zunaj sta si zelo podobna, zato ju je težko lociti. Samice in samci so »enakopravni« le, ko živijo v tropu, vendar imajo tudi v njih samice pomembnejši položaj, saj običajno organizirajo lov na zrtve. Sele ko jo ujamejo, postanejo enakopravni - plena se lotijo vsi zasledovalci hkrati.

Da bi uspešno lovile, živijo lisaste hijene v tropih, vendar njihovo število doloca tudi ozemlje, na katerem živijo: na gozdnatih območjih lovijo posamično, v savanah, kjer tudi sicer živi največ hijen, pa običajno v tropih, v katerih se zbere od 30 do 80 živali in jih sestavlja enako število samic in samcev. Običajno

nimajo vodje, med seboj se spoznavajo po krikih ali vonju.

Tiste hijene, ki naj bi imele pomembnejšo vlogo, se hitro opazi, prav tako tudi hijene, ki živijo v nekem drugem tropu. Odrasle živali, tako samci kot samice, »svoje« območje zaznamujejo z izcedkom iz analne zleze, ki jo žival izloca, ko je spolno vzbujena; je dobro viden in ima poseben vonj, ki ga poznajo člani določenega tropa. Hijena si »svoje« območje zaznamuje tudi iz izločkom iz posebne zleze med kremplji, ki ima prav tako značilen vonj.

Ce nek trop hijen, ki zasleduje zrtve, zapusti svoje območje, obstaja možnost, da jo napade

drug trop, predvsem v primeru, da je močnejši. Večkrat se spopadejo na »obmejnih predelih«, vendar se po bitki za plen vsak trop vrne »domov«. Hijena, ki ujame plen, clane svojega tropa opozori na uspeh tako, da začne kruliti in rencati, zato se ji »družinski člani« hitro pridružijo.

Ceprav so hijene zelo napadalne, se živali iste- ga tropa med seboj ne spopadajo, ker se zelo dobro poznajo. V tropu veljajo zlata pravila, ki jih morajo vse živali spostovati: mladiči ubogajo odrasle živali, samci pa samice. V primeru morebitnih nesporazumov morajo na koncu popustiti sibejsi - tako kot v spopadu med dvema tro-

Da bi uspešno lovile, živijo hijene v tropih

poma. Samci z rencanjem pritegnejo tudi pozornost leva, vendar je kralj živali pogosto razočaran, saj samci oddajajo enake zvočne signale tudi takrat, ko se tepejo za naklonjenost iste samice.

Zgodi se celo, da se za eno samo nevesto stepe tudi ducat samcev. Zma-

govalec se mora samici previdno približati, s sklonjeno glavo in zelo počasi, kajti samica ga lahko zavrne - to običajno pokaže s svojimi močnimi zobmi.

Ceprav se hijene parijo skozi vse leto, je samica najbolj plodna v deževnem obdobju. Ce snubca

sprejme, bo čez 110 dni skotila od enega do tri mladiče, težke približno kilogram in pol. Zanje bo skrbela in jih dojila več kot leto dni - pogosto celo 16 mesecev. Med tem časom mladiči ne jedo mesa, nanj jih samice zelo počasi navajajo.

(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. Od severozahoda v visinah k nam priteka postopno toplejši in suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.59 in zšlo ob 18.19. Dan bo dolg 12 ur in 20 minut. Luna bo vzšla ob 01.44 in zšla ob 11.22.

SNEŽNE RAZMERE

	cm	cm
Mariborsko Pohorje	do 120	Kanin 150 do 350
Rogla	150 do 190	Golte do 150
Kope	do 140	Kranjska Gora 20 - 100
Krvavec	210	Soriska planina 180
Vogel	345	Velika planina 80 do 150
Zelenica	90 do 240	Cerkno 135
Kalic	20	Rakitna 30

BIOPROGNOZA

Večji del dneva bo vpliv vremena na ljudi ugoden. Ponoči bodo vremensko občutljivi ljudje slabše spali.

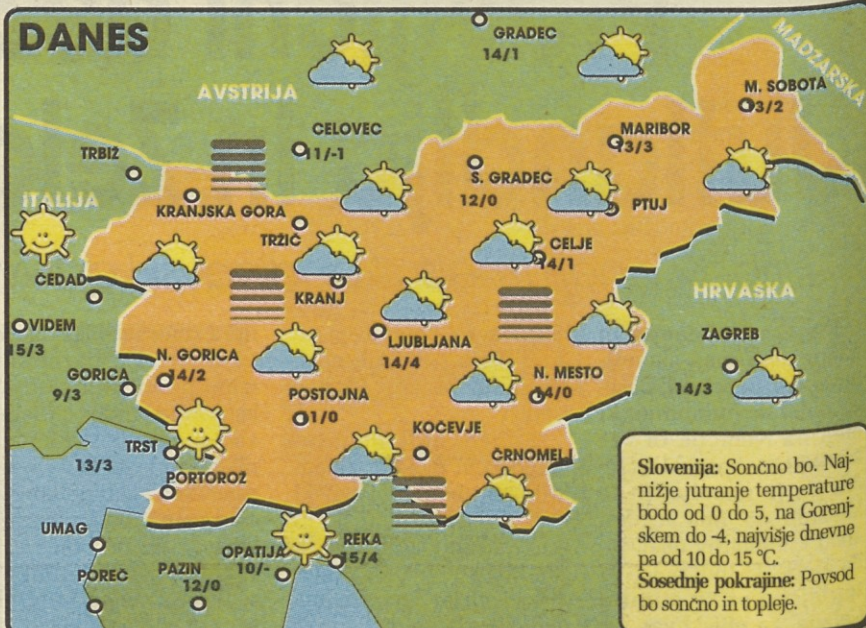
ONESNAŽENOST

Konc. SO₂ v mg/m³ 23.03. med 6 in 7 uro
 LJ Beograd.....15
 Maribor.....77
 Trbovlje.....93
 Velenje.....4
 Celje.....61
 Hrastnik.....

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.19 najvišje 18 cm, ob 10.16 najnižje -28 cm, ob 17.53 najvišje 17 cm, ob 23.29 najnižje -2 cm.
 Jutri: ob 4.45 najvišje 16 cm, ob 11.46 najnižje -33 cm, ob 18.47 najvišje 27 cm.

DANES

Slovenija: Sončno bo. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 5, na Gorenjskem do -4, najvišje dnevne pa od 10 do 15 °C. Sosednje pokrajine: Povsod bo sončno in topleje.

JUTRI

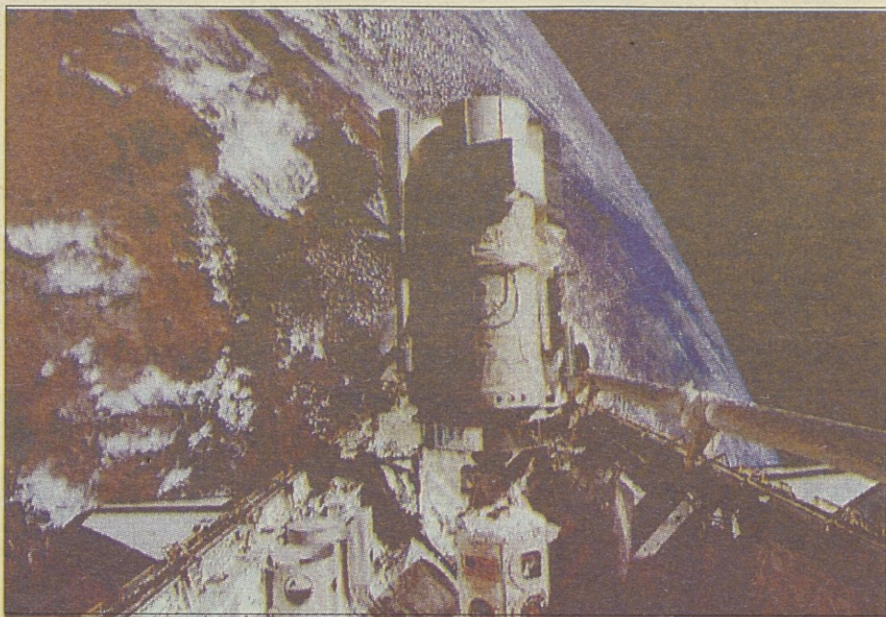

V Sloveniji: V soboto bo se večinoma sončno, proti večeru se bo od severa zmerno pooblačilo. Obeti: V nedeljo bo se v glavnem suho vreme.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Vesoljski teleskopi in radarji so postali nenadomestljiv vir za nova spoznanja

WASHINGTON - Pri odkrivanju skrivnosti vesolja so vesoljski teleskopi in radarji postali nenadomestljiv vir novih informacij za znanstvenike in astronome. Na desni sliki je novi ultraviolecni teleskop Astra 2 na krovu Endeavourja. Na spodnji (levi) sliki je Hubble-ov ultraviolecni posnetek Venere, s katerim so ugotovili prisotnost zveplovega dioksida. Na desni spodnji sliki pa je več radarskih posnetkov Venere, ki jih je napravila ameriška vesoljska sonda Magellan. (Telefoto AP)

Venus in Ultraviolet Light
Hubble Space Telescope - WPC2

Računalnik in slaščice

PARIZ - S pomočjo francoske računalniške mreže minitel se je dogovarjal za zmenke s homoseksualci, ki jih je doma obiskoval »oborožen« s slaščicami, v katerih so bila močna uspavalna sredstva. Ko je zrtve zaspala, se je polastil njenih dragocenosti. Policija ima dokaz, da je bil 30-letni zavarovalniški agent Frederic Thery vsaj 15-krat uspešen, sumijo pa, da je izvedel se več takih podvigov, le da jih zrtve niso prijavile policiji.

Brez kraljice v potnih listih

SYDNEY - Medtem ko avstralska laburistična vlada že pripravlja predloge o republiki ureditvi, o kateri se bodo na referendumu izjasnili Avstralci, pa bo v kratkem kraljica izginila s potnih listov. Minister Nick Bolkus namreč zahteva, da s potnih listov odstranijo ime kraljice Elizabete.

Leteci krožniki

CIUDAD DE MEXICO - Kar 300 ljudi iz srednjemehiškega Ahuacatlana trdi, da je videlo stiri letneče krožnike. Med njimi je tudi zupan Gilberto Barron, ki je bil z drugimi na neki prireditvi na glavnem trgu. Leteci krožniki so kar deset minut lebdeli nad glavnim trgom, nato pa so z bliskovito hitrostjo izginili. Trditve so potrdili tudi novinarji, ki so bili na prireditvi.

Kdaj stopi človek v srednja leta?

LONDON - So srednja leta le mit ali obstajajo zares? In če res obstajajo, kdaj se pričenejo? Dnevnik Times, ki je temu posvetil dolg članek, trdi, da so srednja leta pojem; nekdo je srednjih let že pri 25 letih, drugi pa teh let ne doseže nikoli. Prvi in glavni znak, da ste prisli v ta leta, je ta, da v sobotah ne občutite več potrebe, da bi se sli kam zabavali, da bi dali smisel tednu. Drugo prav tako zaskrbljujoče znamenje prihajajoče starosti se pojavi, ko prične človek trditi »to ni zame«, kar po-

meni, da je že prestopil usodni prag srednjih let. Times med drugimi znamenji našteva: telefon zvonil, vi pa upate, da to ni za vas, pozorni postajate na članke o tem, kako sta plavanje in tek škodljiva za zdravje, ko vidite avtomobil Porsche, najprej pomislite na zavarovalnico, sanjate o pocitnicah v mejah države, nehali ste upati, da boste kdaj prebrali ruske klasike, ki se jih doslej se niste upali vzeti v roke, končno pa ste pričeli kot obsedeni urejevati slike in dokumente.

Pijanec z avtom v letalo

PEKING - Neko kitajsko sodišče je obsodilo na 15 in 14 let zapora letalnika delavca Xu Songa in Yang Xibeja, ki sta lanskega oktobra v pijanosti s terenskim vozilom prebila letališko ograjo v sichuanskem Chengduju in se zaletela v pristajajoče letalo. V začetku so vsi mislili, da gre za sabotazo, preiskava pa je ugotovila, da je bil vsega kriv alkohol.

Samaritanci prosijo Arafata

TEL AVIV - Dva voditelja male samaritanske skupnosti sta zaprosila voditelja PLO Arafata, naj jim pomaga najti dva 700 let stara svetopisemska zvitka, ki so ju pred dnevi neznanici ukradli v nabluskim samaritanski sinagogi. Arafat je obljubil vso pomoč, nabluskim palestinski zupan Gasam Saka pa je najodločnejše obsodil »bogokrunsko krajo, ki je prizadela ves Nabluso«.

Ponoči vdira v stanovanja in žgečka otroke po podplatih

SYDNEY - Avstralska policija iz Bendiga pri Melbourneju išče nekega moža, ki ponoči vdira v stanovanja in žgečka otroke po podplatih, ne da bi jim storil kaj hujšega, ali pa kaj ukradel. V začetku stari niso verjeli otrokom, sedaj pa dobesedno dežujejo neobčajne prijave.